

Dijital Biz

EYLÜL 2020 SAYI: 12 / FİYAT: 20 TL

dijitalbiz.com

Bilişim, Ekonomi, İş Dünyası Dergisi

Prof. Dr. Faruk Bilir:
Kişisel Verilerin
Korunması Kanunu'nu,
Faklı Sektörlere
Uyarlamaya Çalışıyoruz

Şenol Vatansever,
KVKK Hakkında
Anadolu Ajansı'na (AA)
Açıklamalarda Bulundu

Ticaret Bakanlığı'nın İlk
Kriminal Laboratuvarı
Hizmete Hazır

Bir Siber Saldırı Öncesi
Yaşanan Analiz Süreci

5G ile 500 Milyar Doları
Aşacak Beş Sektör

İstanbul'da Dijital Dönüşümün Ayak Sesleri

Dr. Erol ÖZGÜNER
İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB)
Bilgi İşlem Daire Başkanı

KVKK ile ilgili aradığınız her şey elinizin altında!

Editörden

Yeni Normal ve 'Agile' Medya

Pandemi, her sektörde olduğu gibi bilişim sektöründe de şirketleri ve çalışanları etkiledi. Birçok değişim yaşandı. Kimi şirketlerin zorlandığı ve küçüldüğü haberlerini aldık. Artık her durumun bir yeni normali oluştu. Ayakta kalabilmek ve hatta yeni normali fırsata çevirebilmek için ne kadar 'agile' yani atik, çevik, kıvrak olabildiğimizi gözden geçirme zamanı...

Atalarımız ne güzel söylemiş, "Bal bal demekle ağız tatlanmaz" diye. Gazeteleri ve dergileri elimize alıp okumak istiyoruz diyenler elbette var, ama genel olarak okuyucular neredeyse tamamen dijitalle kaymış durumda. Bu sebeple suni teneffüs, kalp masajı, elektroşok bir yere kadar hayata döndürebilir. İşin latifesi bir yana, basılı yayınların son demlerini yaşıyor olabiliriz. BT profesyonellerini ziyaret ettiğimde sehpalarının üzerinde jelatini açılmamış üst üste yığılmış yayınları son birkaç senedir daha çok görüyorum. Pandemi sürecinde zaten çalışanlar ofislerine bile gitmediler. Yeni normal ile hali hazırda birçok değişim yaşanmışken basılı yayınlara yeşil doğa için kâğıt israfı yapmaya son verme çağrısı yapıyorum.

Basılı yayın olması ya da olmamasından bağımsız olarak kaliteli içerik üretimi konusunu da tartışmak gerekir. Hem hayata bakış açımız hem de işimiz gereği mümkün olduğunca teknoloji alanındaki gelişmeleri anlık olarak takip etmeye çalışıyoruz. Yayınları da okuyoruz. Bazı yayınların belli şirketlerin ve markaların haberlerini (!) daha çok yapıyor olması bana çok tat vermiyor, haberleri reklam kokuları sarınca yayından kaçmamak için direnir durumda kaldığımı fark ediyorum. Bu gibi yayınları takip ediyorsanız siz neler hissediyorsunuz?

"Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir" sözünden hareketle yayınların da değişimlere ayak uydurması ve 'agile' olması gerekir. Pandemi sürecinde olduğu gibi belirsiz ortamlarda dahi başarılı olabilmek için değişime sergileyeceğimiz esneklik, kapasite ve yetenek ile karşılık verebilmeliyiz.

Severek ve gönül vererek Dijital Biz Dergisi'ni siz değerli okuyucularımızın dijitaline getirmeye devam edeceğiz. Biz dijitaliz, "Dijital Biz"iz.

VATANSEVER BİLİŞİM A.Ş. ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ
Şenol Vatansever
senol.vatansever@dijitalbiz.com

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
(SORUMLU)
Şenol Vatansever
senol.vatansever@dijitalbiz.com

EDITÖR
Sema Vatansever
sema.vatansever@dijitalbiz.com

GÖRSEL YÖNETMEN
Gökhan Ünlü
gokhan.unlu@dijitalbiz.com
Most Idea & Most Dijital

BARINDIRMA
Vatansever Bilişim & Bulutistan

REKLAM VE PROJE
reklam@dijitalbiz.com

ABONELİK
www.dijitalbiz.com/abone
abone@dijitalbiz.com

BÜLTEN GÖNDERİMİ
bulten@dijitalbiz.com

YAYIN TÜRÜ
Aylık, Süreli Yayın

Dergide yayınlanan yazılardan kaynak gösterilmesi koşuluyla alıntı yapılabilir. Dergide yayınlanan makale ve röportajlarda yer alan fikirler yazarlarına ve röportaj veren kişilere aittir, dergimiz için bağlayıcı değildir.

1KVKK.com

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) ile ilgili aradığınız her şey elinizin altında!

MEVZUAT - VERİ SORUMLUSU - İLGİLİ KİŞİ - VERİ İHLALLERİ - DANIŞMANLIK HİZMETLERİ - YAZILIM ÇÖZÜMLERİ

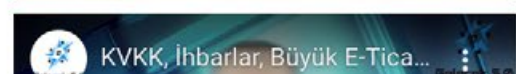

24 July 2020 0

Prof. Dr. Faruk Bilir: Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nu, Farklı Sektörlere Uyarlamaya Çalışıyoruz

By 1KVKK

Prof. Dr. Faruk Bilir: Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nu, Farklı Sektörlere Uyarlamaya Çalışıyoruz Kamudaki en yetkili isimleri konuk eden Dijital...

12 June 2020 0

KVKK, İhbarlar, Büyük E-Ticaret Sitesinin Veri İhlali

By 1KVKK

Özel Video KVKK, İhbarlar, Büyük E-Ticaret Sitesinin Veri İhlali Şenol Vatansever: "KVKK, yani Kişisel Verilerin Korunması Kanunu 7..."

11 June 2020 0

KVKK, VERBİS, Cezalar, Çözümler, Veri Keşfi, SIEM

By 1KVKK

Özel Video KVKK, VERBİS, Cezalar, Çözümler, Veri Keşfi, SIEM Şenol Vatansever: "KVKK, yani Kişisel Verilerin Korunması Kanunu 7..."

9 June 2020 0

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) Nedir?

By 1KVKK

Özel Video Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) Nedir? Şenol Vatansever: "KVKK, yani Kişisel Verilerin Korunması Kanunu 7 Nisan..."

25 May 2020 0

Koronavirüs Sonrası Şirketleri Rahatlatacak Destek: KVKK Yazılımlarında Lisans Kiralama Dönemi Başlıyor

By 1KVKK

Dijital Biz Dergisi | Özel Haber Koronavirüs Sonrası Şirketleri Rahatlatacak Destek: KVKK Yazılımlarında Lisans Kiralama Dönemi Başlıyor Vatansever Bilişim,...

- 16** Prof. Dr. Faruk Bilir: Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nu, Farklı Sektörlere Uyarlamaya Çalışıyoruz
- 18** Bilgilerinizin Silinmesini İstemek Hakkınız
- 20** Veri İhlal Bildirimleri İlgili Kişileri Koruyor
- 22** Şenol Vatansever, KVKK Hakkında Anadolu Ajansı'na (AA) Açıklamalarda Bulundu
- 26** Dijitalin Gücü, Avrasya'nın IT Profesyonellerini CloudTalk Online'da Bir Araya Getiriyor
- 28** İş Dünyasında Dönüşümün Temelinde Sürdürülebilir Teknolojiler Olacak
- 30** Profesyonellerin Yüzde 60'ı "Kurumum Dijital Dönüşüme Hazır Değil" Diyor
- 32** Covid-19 Döneminde Siber Saldırıların Yüzde 542 Oranında Arttı
- 34** Ticaret Bakanlığı'nın İlk Kriminal Laboratuvarı Hizmete Hazır
- 36** Bir Siber Saldırı Öncesi Yaşanan Analiz Süreci

- 38** Şenol Vatansever, Gizli Kameralar Hakkında Anadolu Ajansı'na (AA) Açıklamalarda Bulundu
- 42** TSE Başkanı Prof. Dr. Adem Şahin: "Ortak Kriterler Standardına Sahip Ürünler AB Pazarında Eşit Şartlarda Yarışıyor"
- 44** Türkiye'de Yetişkinlerin Yüzde 79'u Mobil Oyun Oynuyor
- 46** Türkiye'deki Gıda İsrafı 87 Milyon Ailenin Aylık Geçim Masrafı Kadar
- 50** TEGV'de Çevrimiçi Eğitimler Başladı
- 52** Kodlama Eğitimleri, 20 Milyon Öğrencinin Erişiminde
- 54** Pandemi Sürecinde Eğitimin Dijital Dönüşümü
- 58** 5G ile 500 Milyar Doları Aşacak Beş Sektör
- 60** 5G ile Geleceğe Doğru: Salgın Sürecinde Bağlantının Rolü
- 62** Telekom Operatörleri 5G Fırsatlarına ve Zorluklarına Hazırlanıyor
- 64** COVID-19'un Etkileri, Ağların Toplum Açısından Ne Derece Önemli Olduğunu Gösteriyor
- 66** Daha İyi Bir Gelecek için Sorumlulukları Paylaşmalıyız
- 68** Dijital Dönüşümde Öncü İş Birliği
- 72** Uluslararası Araştırma Projesi Üretimde 5G'nin Kullanımını İnceliyor
- 76** COVID-19 Salgınında İletişim Altyapılarının Kesintisiz ve Esnek Olması

CloudTalk ONLINE

Matchmaking Summit

Mehmet Akif Ersoy
Habertürk Sunucusu
Gazeteci Yazar

Şenol Vatansever
Global Bilişim Derneği
Başkanı

Dr. Erol Özgüner
İstanbul Büyükşehir
Belediyesi Bilgi İşlem
Daire Başkanı

Prof. Dr. Güner Gürsoy
İstanbul Okan Üniversitesi
Rektör Yardımcısı

Panel : Bilişim Teknolojileri Geleceğimizi Nasıl Şekillendirecek

Salon : CXO Vision Hall

Tarih : 29 Eylül 2020 Salı

Saat : 11.00

Kayıt : www.cloudtalksummit.online

Ücretsiz Standart Bilet Kodu : DİJİTALBİZSTD

İstanbul'da Dijital Dönüşümün Ayak Sesleri

İBB İstanbul'u Teknoloji Dünyası İçinde Öncü Olmaya Hazırlıyor

Dr. Erol ÖZGÜNER
İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB)
Bilgi İşlem Daire Başkanı

Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1971 İstanbul doğumluyum. Yıldız Teknik Üniversitesi Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği mezuniyetinden sonra aynı bölümde yüksek lisans ve doktora çalışmasını tamamlayarak Doktor unvanı almaya hak kazandım. Sonrasında Bilgi Üniversitesi'nde MBA eğitimini tamamladım. 4 yıl Kocaeli Üniversitesi Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği bölümünde asistanlık görevi ve üniversite Dış İlişkiler Müdürlüğü görevlerini yürüttükten sonra 2000 yılında Turkcell İletişim Hizmetleri şirketine GSM Hücre Planlama Mühendisi olarak göreve başladım. Turkcell Türkiye'nin yanı sıra Ukrayna, Gürcistan, Belarus'taki GSM şebekelerinin tüm elektronik ve IT sistem altyapılarının kurulması ve yönetilmesi projelerinde üst düzey yönetici olarak rol aldım, son olarak Turkcell sabit ve mobil şebeke operasyonları bölümünü yönettim. 2016-2019 yılları arasında büyük veri, veri analitiği, yapay zekâ ve makine öğrenmesi konularında çalışan CF Telekom firmasında Genel Müdür olarak görev yaptım. 24.07.2019 tarihi itibarıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Bilgi İşlem Daire Başkanı olarak atandım.

İngilizce bilmekteyim. 1 kız çocuğu sahibiyim.

Kurumunuz ve faaliyet alanlarınız ile ilgili bilgi verebilir misiniz?

İBB Bilgi İşlem Daire Başkanlığı bünyesinde dört alanı kapsayan müdürlüğümüz bulunuyor. Akıllı Şehir Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Elektronik Sistemler Müdürlüğü ve Coğrafi Sistemler Müdürlüğü.

Bilgi İşlem Müdürlüğümüzde; verimliliği artırmak amacıyla yeni teknoloji ve yazılımları araştırarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin tüm birimlerinin kullanımına sunulması için çalışmalar yapıyoruz. Böylelikle hizmetlerimize vatandaşların kolay erişimini sağlıyor, zamandan ve hizmet kalitesinden ödün vermeden ilerlemeye gayret gösteriyoruz.

Elektronik Sistemler Müdürlüğümüzde; fiber altyapı kurulumları, data network sistemleri, telefon santralleri, IP telefon sistemleri ve çağrı merkezlerini kuruyor, telsiz sistemini ilave ihtiyaçlara ve teknolojik yeniliklere cevap verecek şekilde genişletiyoruz. Belediyemiz telsiz kulelerinin kamu kurumlarına ve özel şirketlere kullandırılmasını sağlıyor, belediye birimlerinin ihtiyacı olan data, GSM ve telefon hatlarını tesis ediyor, naklen yayın aracı, video küp, uydu haberleşme vb. sistemleri tesis ediyor, bakım ve onarımını yapıyor ve işler halde tutuyoruz.

Coğrafi Bilgi Sistemleri Müdürlüğümüzde; İstanbul genelinde Coğrafi Bilgi Sistemi / Kent Bilgi Sistemi çalışmalarını yürütüyoruz. İBB birimlerinin ihtiyaç duyduğu Coğrafi Bilgi Sistemi ve Kent Bilgi Sistemi'ne yönelik uygulama programlarını, yazılım ve eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için çalışıyoruz. İBB coğrafi veri tabanını işletiyor, yönetiyor ve bakımını yapıyoruz. Coğrafi verileri İBB veri modeline uygun hale getiriyor, coğrafi veri tabanında bulunan verilerin paylaşımını sağlıyor, web servisleri hazırlayarak sunuyoruz. İBB ile diğer kamu kurumları arasındaki Coğrafi Bilgi Sistemi tabanlı veri, yazılım ve teknoloji standartlarının hazırlama çalışmalarını yapıyoruz.

Akıllı Şehir Müdürlüğümüzde ulusal ve uluslararası alanda indeks taraması yapıyor, göstergeler belirliyor, belirlenen göstergeleri izliyor ve koordinasyonu sağlıyoruz. Dünyanın en büyük şehirlerinden birisi olan İstanbul'da akıllı şehir teknolojilerinin şehir insanının yaşam kalitesini yükseltmesi için kullanılmasını sağlıyoruz. Akıllı Şehircilik görev alanını oluşturan fonksiyonel alan ve etkileştiriciler kapsamında ulusal veya uluslararası tanıtıma yönelik faaliyetlerde bulunuyor, etkinlikler düzenliyor, geliştirilen projelerin tasarımında, geliştirilmesinde ve yönetilmesinde diğer birimlerle iş birliği yapıyoruz.

Dijital dönüşüm konusunda görüşleriniz nelerdir? Sizce Türkiye dijital dönüşümde hangi aşamada? Kurumunuz hangi aşamada, planlarınız nelerdir?

İnternetin hayatımıza girmesi ile birlikte dünyada önemli bir teknolojik gelişim süreci başlamıştır. Her yıl üretilen bilgiler ve yenilikler bir önceki yılı katlayacak düzeye gelmiş ve 2000'li yılların başlarından itibaren de inanılmaz bir ivme kazanmıştır. Yapay zekâ, nesnelerin interneti (IoT), robotik otomasyonlar (RPA), AR/VR, blok zincir (blockchain) gibi teknolojik yenilikler hayatımızda daha fazla yer almaya ve gündelik yaşamımızı kolaylaştıracak teknolojiler olmaya başlamıştır. Dünyanın içinde bulunduğu bu baş döndürücü teknolojik dönüşüm sürecinde ülkemizde de hem kamu hem özel sektör bu dönüşüme ayak uydurmaya çalışmaktadır. Bu konuda gerek startup girişimleri gerekse tecrübeli firmalarda pek çok teknolojik yenilik çalışanların hayatına girerek yaşamı ve süreçleri etkilemektedir. Dijital dönüşümün anahtar kelimesi bence iş birliği ve hız. Özel sektör, kamu, girişimciler ve merkezi hükümetin bir arada iş birliği ile ilerlemesi ülkemizin önünü açar. Benim gördüğüm dijital dönüşümde birçok fırsatımız ve elimizde birçok imkân bulunuyor. Yetişmiş insan gücünü arttırmak ve eğitim sistemimizi bu yöne doğru evirmek sürecin olmazsa olmazıdır. Bu konuda merkezi hükümet ve yerel yönetimlere önemli görevler düşmektedir. Yakın zamanda Fast Company dergisi, Türkiye'de dijital dünyaya öncülük eden liderleri bir araya getirmek ve birikimlerinden yararlanmak amacıyla kapsamlı çalışmalar ile oluşturduğu Türkiye'nin dijital 100 listesini oluşturdu, bu listede de bana da yer verildi. Ben bu türden gelişmelerin ülkemizin dijital dönüşüm noktasında oldukça faydalı çalışmalar olacağını düşünüyorum. COVID-19 sürecindeki çalışmalarımızdan dolayı da uluslararası bir değerlendirme kuruluşu tarafından Superhero ödülünü aldık.

Biz göreve geldiğimiz andan itibaren Başkanımız Ekrem İmamoğlu'nun vizyonu doğrultusunda insan odaklı teknolojik projelere eğildik ve planlarımızı bu yönde yapıyoruz. Kent yoksulluğu en önemli sorunumuz ve yaşanan pandemi süreci ile de artış trendinde. İnsanlarımızı tüketim toplumundan üretim toplumuna yönlendirerek teknoloji ithal eden değil, teknoloji üreten bir topluma dönüştürmek için gerek meslek edindirme kurslarımız gerekse teknoloji merkezlerimiz ile desteklemeye ve yönlendirmeye çalışıyoruz. Öte yandan, iş süreçlerimiz içerisine tüm teknolojik yenilikleri katarak hem zaman hem maliyet optimizasyonları sağlıyor ve vatandaşlarımızın yaşam kalitesini arttırmayı hedefliyoruz.

Yakın zamanda "İstanbul Senin" isimli bir süper app ile kentli insanımızın şehri hissetmesini ve tüm belediye hizmetlerini tek bir noktadan yönetebilmesini sağlamayı hedefliyoruz. Robotik otomasyonlarla iç süreçlerimizde 7 kat zaman ve maliyet avantajları sağlıyoruz. Teknoloji şirketlerimizin bir arada karar verme sistemleri ölçek ekonomisini kullanıyor ve şehri sensörlerle donatarak akıllı sayaç uygulamalarından

akıllı kavşak ve trafik yönetimlerine, rezervasyonlu park uygulamalarından kare kodlu İstanbulkart ödeme sistemlerine, fiber ağlarla 5G altyapısına, ücretsiz Wi-Fi ağımla günlük 1GB ücretsiz internet teminine kadar birçok noktada hizmetlerimizi genişletiyoruz.

Sizce dünyayı değiştirecek teknolojiler nelerdir?

Dünyayı değiştirecek teknolojiler aslında tamamen ihtiyaca ve deneyime bağlı ortaya çıkıyor. Pandemi döneminde gördük ki insanlık bir salgına hiç de hazır değilmiş. Her ülkenin ve her şehrin ihtiyaçları ve deneyimleri kendine özgüdür. Bu durum bizlerin teknolojiyi kullanarak farklı hizmetler üretmemize neden oldu. "Askıda Fatura" uygulamamız bunlardan biri. Beyaz Masa güçlendirme faaliyetlerimiz (RPA), Koronavirüs Acil Müdahale Platformu, Birlikte Başaracağız Dayanışma Platformu da bu süreçte gerçekleştirdiğimiz çalışmalara örnek gösterilebilir.

Genel olarak söylemek gerekirse, veri yeni dünyanın petrolü ve suyu konumundadır. Bu sebeple veri yönetimi, veri analitiği, yapay zekâ teknolojileri yarının dünyasında çok

hızlı karar verme, aksiyon alma ve harekete geçme noktasında liderlik edecek teknolojiler olacaktır.

Dünyada ve Türkiye'de bilişim sektörünün ve girişimcilik sektörünün geleceği hakkında öngörüleriniz nelerdir?

Her geçen gün bizi şaşırtmaya ve hayatımızı değiştirmeye devam edecek sektör bilişim sektörüdür. Sektör fikirlerin hızla hayata geçtiği ve içselleştirildiği devasa fabrikaların değil aklın ve bilimin öncülük ettiği, küçük startupların üretim toplumu dinamiklerini harekete geçirdiği, büyük firmaların ise küçük girişimlerle birlikte olarak hayatlarına devam ettiği girişimcilik temelli bir teknoloji geleceği olacaktır.

Türkiye'de bilişim alanındaki girişimcilik ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Bu konuda İBB ve YGA (Young Guru Academy) iş birliği ile hayata geçirdiğimiz Tech İstanbul platformundan bahsedebilirim. Tech İstanbul ile; İstanbul'un kentsel sorunlarına teknolojik ve inovatif çözümler geliştiren girişimlerin İBB ile yakından çalışmasını sağlayarak pozitif teknolojilerin İstanbul'dan dünyaya yayılmasını desteklemeyi hedefledik. 18 Ocak'ta İBB Başkanımız Ekrem İmamoğlu tarafından lansmanı yapılan platformda 7 aylık sürede girişimler iştirak şirketlerimiz ile eşleşti ve İstanbul için ürettikleri projeleri sahada test etme olanağı buldular.

Mentörlük, birebir görüşme, canlı yayın toplantıları gibi birçok konuda alanında uzman kişiler ile çalıştılar. Gerçekleştirdiğimiz Demo Day ile de başarı öykülerini izleyip değerlendirdiğimiz etkinliğimizi yaptık. İştirak şirketlerimiz ile yoğun bir çalışma ve saha testleri sonucu ortaya çıkan sonuçları vatandaşlarımızla hizmet olarak buluşturmak ve dünyaya açılmalarını sağlamak istiyoruz. Yine benzer şekilde TBV ile gerçekleştirdiğimiz Deprem Hackathonu, deprem sonrası iletişim sorunlarına çözüm aradığımız ve belirlenen projeleri hayata

geçirmek için çalışmalara başladığımız bir örnek çalışma oldu.

Toplum 5.0 konusunda görüşleriniz nelerdir? Sizce Türkiye Toplum 5.0’da hangi aşamada?

İnsanlık tarihine kısaca bir göz atacak olursak avlanma ile başlayan bir hayatta kalma mücadelesini görürüz. Buna daha sonraları Toplum 1.0 ismi verilmiştir. Sonrasında göçebe hayattan yerleşik hayata geçme süreci ve tarım toplumunu yaşamaya başladık, insanlar üretmeye başladılar (Toplum 2.0). Ürettikçe ihtiyaçlar da arttı ve endüstriyelleşme süreçleri başladı (Toplum 3.0). Endüstriyelleşme bilimsel gelişimi tetikledi ve bilgi toplumu ortaya çıktı (Toplum 4.0). Bilgi toplumundan akıllı topluma geçiş ise yukarıda da bahsettiğimiz teknolojilerin insan hayatına girmesi ve yaşam kalitesini arttırmaya başlaması ile gerçekleşti. Toplum 5.0, öncülüğünü bilimin ve teknolojinin yaptığı

yeni bir toplumun adı. Bilim ve teknolojiye odaklanmasına rağmen çekirdeğinde hep insanı tutan bir olgu. Türkiye’de Toplum 5.0’dan teknolojik gelişmeler doğrultusunda

bahsedilmek mümkün, ancak insanların çekirdekte olduğundan bahsetmek mümkün değil. Eğitimde eşitlik, toplumsal refahın gelişimi, toplumun ruh sağlığının yükselmesi süreci etkileyen önemli etmenler. Bu noktalarda gidecek çok yolumuz var gerçekten.

Büyük Veri konusunda görüşleriniz nelerdir? Sizce Türkiye Büyük Veri’de hangi aşamada? Kurumunuz hangi aşamada, planlarınız nelerdir?

Günümüz teknoloji gelişimi ve değişimi hız kesmeden devam ediyor. Veri bu işin temel taşlarından biri, ancak veriyi toplamaktan ziyade onu anlamlandırdıktan sonra kullanılabilir hale geldiğini de unutmamak lazım. Bu sebeple biz veriye dayalı kamu yönetimi yapmayı amaçlıyoruz. Bir büyük veri platformumuz var; İBB ve iştiraklerini birbirlerine teknolojik olarak bağladık, verileri bir merkezde topluyor, sınıflandırıyor, konuya göre grupluyor ve anlamlandırmaya çalışıyoruz. Sonrasında verileri gerçek zamanlı olarak yönetebilmek çok önemli. Bu da işin sihirli ama en önemli noktalarından birisi. Olması gerektiği anda kullanamazsanız büyük veri sizin için çöp veri haline dönüşüyor, bu sebeple verilerinizi gerçek zamanlı yönetmek çok önemli.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile ilgili görüşleriniz nelerdir? Dünyadaki ve Türkiye’deki mevzuat ve uygulamalar konusunda görüşleriniz nelerdir? Kurumunuz hangi aşamada, planlarınız nelerdir?

Bu kanun Avrupa’da GDPR olarak geçen, bizde de KVKK olarak isimlendirilen kanun. Temelde kişilerin izinleri ve bilgilendirilmeleri olmadan kendilerine ait verilerin kullanılmaması gerekliliği üzerine kurulu. Ülkemizde kanunun uygulanması ile ilgili olgunlaşma sürecine ihtiyacımız var. Hem kurumlar hem şirketler hem de bireylerin bu

konuda daha çok bilgilendirilmeleri ve kanunun içselleştirilmesi çok önemli. Kanunun çizdiği rotada çalışmalarımız devam etmekte olup tam uyumluluk için gerçekleştirdiğimiz planlarımızı bölüm bölüm hayata geçiriyoruz.

Kodlama Eğitimi ile ilgili görüşleriniz nelerdir? Sizce Türkiye Kodlama Eğitimi'nde hangi aşamada, yeterli midir? Bilişimin gelişimi için eğitim sektörüyle ilgili önerileriniz var mı?

Pandemi süreci gösterdi ki yıllardır bildiğimiz bacasız sanayi turizm aslında etkilenebiliyor ve sanayi olma özelliğini yitirebiliyormuş. Aslında yeni dünyanın bacasız sanayisi bilişim teknolojileri ve özellikle de yazılım dünyasıdır. Teknoloji dünyasında bu kadar genç, zeki ve üretken genç nüfusa sahip olan ülkemizin; teknolojik eğitimde bu nüfusa eğilerek bir eğitim seferberliği başlatması, toplumumuzu yeniden üreten bir topluma dönüştürme yolculuğunda çok önemli

bir mihenk taşı olacaktır. Bu konuda geç kalınmış değildir. Ancak plan ve projelerin toplumun önemli bir bölümünü kapsayacak şekilde genişletilmesi, eğitimcinin eğitimleri ile süreci yaygınlaştıracak çalışmalar yapılması bence oldukça önemlidir. Türkiye yarının dünyasında söz sahibi olmak istiyorsa, yarının dünyasında ekonomik olarak kendi ayakları üzerinde durmak ve güçlü bir ülke olarak varlığını devam ettirmek istiyorsa mutlaka bu genç ve potansiyelli nüfusunu teknolojik eğitimlere yönlendirmelidir. Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren Zemin İstanbul merkezimizde de bu alanda eğitimler verilmektedir. Ortaokul seviyesinde verilen robotik kodlama eğitimlerinin yanı sıra üniversite öğrencisi ya da mezunu her yaş grubundan vatandaşlara yeni nesil eğitim modellerini baz alarak yazılımcı ağını güçlendirmek ve istihdamı hızlandırmaya yönelik yine kodlama temelli eğitimler verilmektedir.

Türkiye'de bilişim alanındaki Sivil Toplum Kuruluşları (STK) ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Kamu sivil toplum örgütü iş birliğini önemsiyoruz. Sivil toplum kuruluşlarının duyarlılığı, etkin katılımı kamu kuruluşları ile birleştğinde önümüze muazzam çözümler çıkıyor. Zemin İstanbul Teknoloji Merkezi'mizde STK'lar ile yakından çalışmaktayız. Örneğin geçtiğimiz Şubat ayında TÜSİAD'ın düzenlediği "Bu Gençlikte İş Var" projesine ev sahipliği yaptık. Girişimci kampının son gününde İstanbul'da Hayatımızı Değiştiren Girişimler panelinde Sayın Faruk Eczacıbaşı ile birlikte gençlerle buluştuk.

Bunun yanı sıra Türkiye Bilişim Vakfı ile Deprem Hackathonu yarışmasını düzenledik. Yarışma sonucunda dereceye giren projelerin hayata geçirilmesi için Deprem Daire Başkanlığımızla çalışıyoruz. Yine yukarıda

belirttiğimiz gibi YGA ile Tech İstanbul sürecini birlikte yürüterek 6 projeyi hayata geçirmek üzere kararlı adımlar attık. Kodluyoruz ile Amerika'dan sonra ilk defa Türkiye'de "Toplumsal Fayda İçin Veri Bilimi Programı" uygulandı. Bu iş birliklerinin bizleri çok daha iyi noktalara taşıyacağına inancımız tam. Önümüzdeki süreçlerde vatandaşlarımıza sunacağımız yeni hizmetler için var gücümüzle çalışıyoruz.

CloudTalk ONLINE

Matchmaking Summit

Moderatör

Mehmet Akif Ersoy
Habertürk Sunucusu
Gazeteci Yazar

Şenol Vatansever
Global Bilişim Derneği
Başkanı

Dr. Erol Özgüner
İstanbul Büyükşehir
Belediyesi Bilgi İşlem
Daire Başkanı

Prof. Dr. Güner Gürsoy
İstanbul Okan Üniversitesi
Rektör Yardımcısı

Panel : Bilişim Teknolojileri Geleceğimizi Nasıl Şekillendirecek

Salon : CXO Vision Hall

Tarih : 29 Eylül 2020 Salı

Saat : 11.00

Kayıt : www.cloudtalksummit.online

Ücretsiz Standart Bilet Kodu : DİJİTALBİZSTD

Prof. Dr. Faruk Bilir: Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nu, Farklı Sektörlere Uyarlamaya Çalışıyoruz

Kamudaki en yetkili isimleri konuk eden Dijital Gündem, 23 Temmuz’da, “Bilişim STK’ları ve KVKK” başlıklı dokuzuncu video konferansını gerçekleştirdi. Etkinliğe konuşmacı olarak katılan Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK) Başkanı Prof. Dr. Faruk Bilir, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun, farklı sektörlerde farklı şekillerde uygulanabilmesine yönelik olarak çeşitli çalışmalar yürüttüklerini söyledi.

Türk Telekom ana sponsorluğunda, 23 Temmuz’da gerçekleştirilen etkinliğin moderatörlüğünü, Bilişim Medyası Derneği

Başkanı ve gazeteci Musa Savaş üstlendi. Etkinliğin diğer konuşmacıları ise Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Genel Başkanı Rahmi Aktepe, Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği (TELKODER) Başkanı Halil Nadir Teberci, Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD) Başkanı K. Erman Karaca, Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş Adamları Derneği (MOBİSAD) Başkanı Mustafa Kemal Turnacı, Yazılım Sanayicileri Derneği (YASAD) Başkanı Gönül Kamalı, Telekomünikasyon Uydu ve Yayıncılık İş İnsanları Derneği (TUYAD) Başkanı Hayrettin Özaydın, Teknolojide Kadın Derneği (wtech) Kurucu Başkanı Zehra Öney ve Kişisel Verilerin Yönetimi Derneği (KVYD) Başkanı Ahmet Hicabi Erdinç şeklinde sıralandı.

Bu konuşmacıların dile getirdikleri konulardan öne çıkanlar şunlar oldu:

- Sosyal mühendislik çalışmaları ile birey veya toplumların, gelecekleri tasarlanabilirdiği için, kişisel verilerin korunması konusu, sadece şahsi değil, aynı zamanda milli bir mesele haline gelmiştir.
- Uluslararası rekabette, bilişim sanayicilerinin eli rahatlatılmalı.
- Türkiye’nin verisinin Türkiye’de kalması için veri merkezleri konusunda çeşitli düzenlemeler yapılmalı.
- Kişisel veriler kadar, firmalarının verilerinin tutulduğu bulut sistemleri ve yapay zekâ uygulamaları da verilerin korunmasına yönelik önemli bir tehdit teşkil ediyor. Buna yönelik sertifikasyon çalışmalarına önem verilmeli.
- Kişisel verilerin korunması ile ilgili yasal düzenlemeler, telekomünikasyon abonelikleri ile ilgili süreçlerin çevrim içi yürütülebilmesi şeklinde ele alınmalı.
- Hiçbir hizmetin bedavaya verilmeyeceği unutulmamalıdır. Bu tip hizmetler için ödenen bedel, çoğu zaman kişisel veriler olmaktadır.

BTK ve KVKK Arasındaki Protokolde Sona Yaklaşıldı

Etkinliğin kapanış konuşmasını yapan KVKK Başkanı Prof. Dr. Faruk Bilir, VERBİS’e kayıt sürelerinin uzatılması ile ilgili görüşlerini şu şekilde açıkladı: “VERBİS sürecinin uzatılmaması konusundaki dileklere katılıyorum. Tabii bu konuda kara verme yetkisi kuruludur. Bugüne kadar üç defa bu süreç uzatıldı. Süre Eylül’de dolacak.”

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun farklı sektörlerde farklı uygulamalarının yapılabilmesi konusunda çeşitli çalışmaları olduğunu belirten Prof. Dr. Bilir, bu konuda bankacılık sektörü için bir girişimde bulunduklarının da altını çizdi.

Telekomünikasyon cihazları ile ilgili saklanan veriler konusuna da değinen Prof. Dr. Bilir, bu konuya yönelik olarak KVKK ile

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) arasında yürürlüğe konacak bir protokol ile ilgili yapılan hazırlıklarda sona yaklaşıldığını ve protokol metninin şu anda hazır olduğunu sözlerine ekledi.

Prof. Dr. Bilir, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile Avrupa Birliği’nin bu konudaki yasal Düzenlemesi olan Genel Veri Koruma Tüzüğü’nün (GDPR) uyumluluğu hakkında şunları söyledi: “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile Avrupa Genel Veri Koruma Tüzüğü uyumluluğu. 11’inci kalkınma planında var. Adalet Bakanlığı strateji belgesinde var ve bizim yaklaşık 6 aydır, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile GDPR uyumluluğu konusunda çalıştığımızı belirtmek isterim. Hatta bu çalışmanın ana esaslarından birisi de şudur: GDPR ve Kişisel Verilerin Korunması Kanunu arasında uyumluluk, yöntem olarak bir mevzuat değişikliği ile olmalı. Yani mevzuat değişikliği ile olabilecek konular, içtihat değişikliği ile olabilecek konular ve bu konuda hiçbir uyumluluk sağlanamayacak konular var. Çünkü biliyorsunuz bu Avrupa Birliği’ne üye devletler için getirilmiş bir düzenleme ama genel olarak Kişisel Verilerin Korunması Kanunu bununla uyumlu. Ama tam uyumluluk olduğunu söylemek de mümkün değil. İnşallah bu çalışma sona erdiğinde, bunları sizlerle paylaşacağız.”

Bilgilerinizin Silinmesini İstemek Hakkınız

Kişisel Verileri Koruma Kurumu, her vatandaşın kişisel bilgilerinin kanun kapsamında güvence altında olduğunu açıkladı. Kanuna göre her vatandaşın kişisel verilerinin işlenip işlenmediğini öğrenme, kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme gibi çok sayıda önemli hakları bulunuyor.

Kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak tanımlanabilir kılan her türlü bilgi kişisel verilerimiz olarak sayılıyor. Kişisel veri, T.C. kimlik numarası, fotoğraf, cep telefonu numarası, e-posta adresi, sağlık ve finans bilgileri gibi çok geniş bir bilgi yelpazesini içinde barındırıyor. Kişisel Verileri Koruma Kurumu'ndan yapılan açıklamada "Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 7 Nisan 2016 tarihinde yürürlüğe girmesiyle birlikte ülkemizde bu alanda yeni bir dönem başladı" denildi. Açıklamada şunlar kaydedildi:

Haklarımızı biliyor muyuz?

"Kanunla birlikte kişisel verileri işlenen gerçek kişilere, yani Kanunda geçen ifadeyle 'ilgili

kişi'lere birtakım haklar tanındı. Peki kişisel verilerimizi daha bilinçli bir şekilde koruyabilmek adına Kişisel Verilerin Korunması Kanununda yer alan haklarımızı ne kadar biliyoruz? 2010 yılında gerçekleştirilen Anayasa değişikliği ile birlikte, Anayasanın özel hayatın gizliliğini düzenleyen 20. maddesine eklenen 'herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir' ifadesiyle kişisel verilerin korunması 'anayasal hak' olarak tanınarak güvence altına alınmıştır. Bu hak, kişinin kendisiyle ilgili kişisel verileri hakkında; bilgilendirilme, verilere erişme, verilerin düzeltilmesini veya silinmesini talep etme, amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsamaktadır."

İlk başvuru yeri "Veri Sorumlusu"

Açıklamada Kişisel Verileri Koruma Kanunu'nun 11. Maddesine göre vatandaşların her zaman veri sorumlusuna başvurarak kendileriyle ilgili aşağıdaki taleplerde bulunabileceği belirtildi: "Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili; Kişisel verilerin işlenip işlenmediğini öğrenme, işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme, amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme, verilerin yurt içinde veya yurt dışında aktarıldığı üçüncü

kişileri bilme verilerin düzeltilmesini isteme (düzeltme ve tamamlama hakkı), verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme, işlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme (itiraz hakkı), veri işlemeden dolayı zarara uğraması halinde zararın giderilmesini talep etme (tazminat hakkı) haklarına sahiptir. Veri sorumluları 'aydınlatma yükümlülüğü' kapsamında ilgili kişilere sahip oldukları haklar konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

Profillemeye itiraz hakkı var

İşlenen veriler, özellikle otomatik sistemler aracılığıyla analiz edilerek kişiler hakkında 'profil' oluşturulabilmektedir. Bu işlemler sonucunda meydana getirilen profiller de kişisel veridir. Profillemeye işlemiyle elde edilen 'sonuçlar' kişinin lehine olabileceği gibi aleyhine de olabilir. İşte bu noktada Kanun, ilgili kişinin aleyhine sonuçların ortaya çıktığı durumlarda, kişinin itiraz hakkını gündeme getirmektedir. Kişinin haberi dahi olmadan belirli bir kategoriye dahil edilmesi ve kendisi hakkında birtakım varsayımlara dayanarak karar verilmesi, kişilik hakkıyla bağdaşmayabilir. Dolayısıyla veri sorumlusu, ilgili kişinin talebi halinde yapılan işlem hakkında açıklama yapmak durumundadır."

Hakkınızı nasıl arayacaksınız?

İlgili kişinin hak arama yöntemi iki aşamadan oluştuğunu aktaran açıklama şöyle devam etti: "İlgili kişiler, sahip oldukları hakları doğrultusunda ilk olarak veri sorumlusuna başvurmalıdır. Çünkü Kanuna göre veri sorumlusuna başvuru yolu tükeltilmeden Kurula şikâyet yoluna gidilememektedir. Veri sorumlusu ilgili kişinin başvurusunu en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde sonuçlandırmalı ve bu süre zarfında sonucun gerekçesini de açıklayarak ilgili kişiye bildirmelidir. İkinci aşamada ise; başvurunun reddedilmesi,

verilen cevabın yetersiz bulunması veya 30 gün içinde başvuruya cevap verilmemiş olması halinde ilgili kişi, Kurula şikâyet hakkını kullanabilir. Özetle; Kanun açısından veri sorumlusuna başvuru zorunlu, Kurula şikâyet ise ilgili kişinin isteğine bağlıdır."

**WWW.
1KVKK
.com**

Veri İhlal Bildirimleri İlgili Kişileri Koruyor

Veri işleyen şirketler, veri ihlali yaşamaları durumunda bunu Kişisel Verileri Koruma Kurumu'na ve verisi ihlal edilen kişilere bildirmek zorundalar. Kuruma bu zamana kadar yapılan veri ihlal bildirimleri sayesinde milyonlarca kişinin korunması sağlandı. Kişisel Verileri Koruma Kurulu'na şimdiye kadar 129 veri ihlal bildirimi yapıldı. Kişisel veri ihlallerinden yaklaşık 3 milyon kişi etkilendi...

Kişisel veri ihlal bildirimleri, ihlalden etkilenen kişiler hakkında ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçların önüne geçilmesini sağlıyor. Kişisel Verileri Koruma Kurulu'na bu zamana kadar 129 "veri ihlal bildirimi" yapıldı. Kuruma bildirimi yapılan veri ihlallerinden yaklaşık 3 milyon kişi etkilendi. Bu ihlal bildirimlerinin 36 tanesi Kurumun internet sitesinde yayınlandı.

6698 sayılı Kanun ve ilgili Kurul kararına göre işlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumluları bu durumu en geç

72 saat içerisinde Kişisel Verileri Koruma Kurulu'na bildirmek zorundalar. Kişisel Verileri Koruma Kurulu'na yapılan veri ihlal bildirimleri, gerekli görülmesi durumunda Kurumun web sitesinden veya başka bir yöntemle kamuoyuna duyuruluyor.

Buna göre veri sorumluları, veri ihlalinin öğrendikleri andan itibaren en geç 72 saatte Kuruma bildirmenin yanı sıra, ihlalden etkilenen kişileri belirleyerek en kısa süre içerisinde onlara ulaşmak ve bilgi vermek zorundalar. 72 saat içinde bildirim yapılmaması halinde ise, yapılacak bildirimle birlikte gecikmenin nedenlerinin de açıklanması gerekiyor.

Veri ihlal bildirimlerinde, Kurula ve ihlalden etkilenmiş kişilere en kısa sürede bildirim yapılmasındaki amacın, ihlalden etkilenen kişiler hakkında ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçların önüne geçilmesini sağlamak olduğu açıklandı.

Her türlü tedbir alınmalı

Kişisel Verileri Koruma Kurulu'ndan yapılan açıklamaya göre veri sorumluları, Kanuna göre kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini ve hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek zorundalar. Öte yandan kişisel verilerin muhafazasını

sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüler.

Kurula yapılacak bildirimde Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun web sitesinde yer alan "Kişisel Veri İhlal Bildirim Formu" kullanılıyor. Formda yer alan bilgilerin aynı anda sağlanmasının mümkün olmadığı hallerde, bu bilgilerin gecikmeye mahal verilmeksizin aşamalı olarak sağlanması şartı var.

Veri ihlalinin yurt dışında yerleşik veri sorumlusu nezdinde yaşanması halinde ise, bu ihlalin sonuçlarının Türkiye'de yerleşik ilgili kişileri etkilemesi ve ilgili kişilerin sunulan ürün ve hizmetlerden Türkiye'de faydalanmaları durumunda, bu veri sorumlusu tarafından da aynı esaslar çerçevesinde Kurula bildirim yapılması gerekiyor. Ayrıca şirketlerin veri ihlali müdahale planlarını hazırlamaları, belirli aralıklarla bu planın gözden geçirilmesi yükümlülüğü bulunmaktadır.

Alınan tedbirler de açıklanmak zorunda

Kişisel Verileri Koruma Kurulu, veri sorumlusu tarafından ilgili kişiye yapılan veri ihlali bildiriminde yer alması gereken asgari unsurlara ilişkin Kararında veri sorumlusunun ihlale ilişkin ilgili kişilere yapacağı bildirimlerde hangi unsurların bulunması gerektiğini açıkladı.

Söz konusu Karara göre, veri sorumlusu tarafından ilgili kişiye yapılacak olan ihlal bildiriminin açık ve sade bir dille yapılmasının yanı sıra; ihlalin ne zaman gerçekleştiği, kişisel veri kategorileri bazında (kişisel veri / özel nitelikli kişisel veri ayrımı yapılarak) hangi kişisel verilerin ihlalden etkilendiği, kişisel veri ihlalinin olası sonuçları, veri ihlalinin olumsuz etkilerinin azaltılması için alınan veya alınması önerilen tedbirler hakkındaki bilgileri içermesi gerektiği belirtildi. Ayrıca ilgili kişilerin veri ihlali ile ilgili bilgi almalarını

verilen cevabın yetersiz bulunması veya 30 gün içinde başvuruya cevap verilmemiş olması halinde ilgili kişi, Kurula şikâyet hakkını kullanabilir. Özetle; Kanun açısından veri sorumlusuna başvuru zorunlu, Kurula şikâyet ise ilgili kişinin isteğine bağlıdır." sağlayacak irtibat kişilerinin isim ve iletişim detayları ya da veri sorumlusunun web sayfasının tam adresi, çağrı merkezi vb. iletişim yollarının da yine ilgili kişiye yapılacak ihlal bildiriminde yer alması gerekiyor.

Güvenliğin anahtarı: Farkındalık

Kurumdan yapılan açıklamanın devamında ise şu ifadeler yer verildi: "Veri ihlallerine karşı alınan önlemlerin yanı sıra en önemli konulardan biri de farkındalıktır. Farkındalık, güvenliğin anahtarıdır. Dolayısıyla kişisel veri işleme süreçlerinde yer alan kişi veya kişilerin farkındalığının geliştirilmesi, bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması gerekmektedir. Veri sorumluları, sürdürebilir veri koruma politikaları oluşturmalı ve bu kapsamda çalışanlarını eğiterek olası risk ve tehditlere karşı hazırlıklı hale getirmelidir. Çünkü veri koruma bilincinin zihinlere yerleşmesiyle şekillenen veri koruma kültürünün şirketlerde kurumsal kimliğin bir parçası haline gelmesi, en az alınan teknik tedbirler kadar önem taşımaktadır."

Şenol Vatansever, KVKK Hakkında Anadolu Ajansı'na (AA) Açıklamalarda Bulundu

BİLİŞİM GRUBU Başkanı ve KVKK Uzmanı Şenol Vatansever, Dijital Biz Dergisi Yazarı Av. Arb. Murat Keçeciler ile birlikte Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) hakkında Anadolu Ajansı'ndan (AA) İzzet Taşkiran'a kamuoyunun merakını giderecek önemli açıklamalarda bulundu.

Anadolu Ajansı (AA) - İzzet Taşkiran - Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun (KVKK) uygulamalarının kamuoyunda gündeme gelmesiyle, rıza olmaksızın elde edilen kişiye özel verilerin kullanılması, vatandaşlara ticari elektronik iletiler gönderilmesi, kamuya açık alanda güvenlik kameralarının kullanılması ile konferans ve seminerlerde kişinin görüntülerinin çekilmesi gibi durumların hukuki boyutunu uzmanlar değerlendirdi.

Kayıt süresi 30 Eylül 2020'de sona erecek olan Veri Sorumluları Sicil Bilgi Sistemi'nin (VERBİS) veri güvenliğinin korunması açısından çok önemli olduğuna dikkati çeken uzmanlar, özel bilgilerinin kullanılmasını istemeyen vatandaşların kurum ve kuruluşların veri sorumlularına ulaşması, sonuç alınamaması durumunda yasal yollara başvurusu gerektiğini bildirdi.

Bilişim Grubu Başkanı ve KVKK uzmanı Şenol Vatansever, AA muhabirine yaptığı açıklamada, KVKK'da verinin elde edilmesi noktasından başlayarak açık rızanın varlığını arandığını söyledi.

Rıza alınırken vatandaşların aydınlatılması gerektiğine dikkati çeken Vatansever, "İrk, etnik köken, cinsiyet, siyasi görüş, felsefi inanç gibi açıklanması durumunda ayrımcılığa veya zarara uğramanız muhtemel olan verileri özellikle kişisel veri sayılıyor ve bunların işlenmesini gerektiren her işlemde ayrıca rıza talep ediliyor.

Açık rıza vermeme ya da gerektiğinde açık rızayı iptal etme seçeneklerinizi de kullanabilirsiniz." diye konuştu.

Vatansever, KVKK'nın veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişileri veri sorumlusu olarak kabul ettiğini, söz konusu şirket veya kurumlardan cevap alınmadığı takdirde "kvkk.gov.tr" internet sitesi üzerinden kurula şikâyetle bulunulabileceğini bildirdi.

Verisi işlenen kişilerin sorumlulara başvurabileceğini, kendisiyle ilgili bilgi isteme haklarına sahip olduğunu vurgulayan Vatansever, şöyle devam etti: "Vatandaşlarımızın rızalarını almadan veya kanunun 5. maddesindeki diğer işleme şartlarını sağlamadan reklam içerikli SMS gönderenler, arama yapanlar veya e-posta gönderenler hakkında idari yaptırımlar uygulanıyor. İşlenen verilerin otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesiyle kendi aleyhinize bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme, kişisel verilerinizin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğramanız halinde zararın giderilmesini talep etme gibi çok geniş haklara sahipsiniz. Vatandaşlarımızın haklarını aramak için öncelikle ilgili şirketin ya da kurumun veri sorumlusuna yazılı olarak başvuru yapması gerekiyor. Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırmak zorunda. Yazılı olarak cevap verilecekse, on sayfaya kadar başvuru ücreti alınamıyor. Veri sorumlusu talebi kabul edebiliyor veya

gerekçesini açıklayarak reddedebiliyor. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi halinde, veri sorumlusunca gereği yapılmak durumunda. Veri sorumlusunun cevabını öğrendiğiniz tarihten itibaren otuz gün içinde kurula şikâyet edebilirsiniz. Aynı zamanda veri sorumlusuna karşı doğrudan yargı yoluna giderek tazminat talebinde bulunabilirsiniz."

"ALO 198 Veri Koruma Hattı' vatandaşların yanında"

KVKK'nın sitesinde yıl başından bu yana yoğun biçimde veri ihlali duyurusu yapıldığını aktaran Vatansever, "Verilerinizin neden, niçin işlendiğini sorgulamanız gerekiyor. Kontrolün her zaman sizin elinizde bulunması önemlidir. Kanun ve uygulanmasıyla ilgili her türlü bilgi danışmak için 'ALO 198 Veri Koruma Hattı' vatandaşlarımızın yanındadır." şeklinde konuştu.

Avukat arabulucu Murat Keçeciler, veri sahibi konumunda olan gerçek kişilerin, kişisel verilerinin işlenmesi ve aktarılması işlemlerine ilişkin olarak veri sorumlusuna verdiği beyanlara açık rıza dendiğini söyledi.

Keçeciler, "KVKK" açısından bunun geçerli kabul edilmesi için rızanın belirli bir konuya ilişkin olarak, bilgilendirmeye dayanarak ve ilgili kişinin özgür iradesiyle verilmesi gerektiğini, veriler üzerindeki bütün faaliyetlere ilişkin kapsamlı ve açık şekilde yazılı veya sözlü aydınlatma yapılmasının mümkün olduğunu belirtti.

Keçeciler, bu işlem sırasında veri sorumlusunun kimlik bilgilerinin, bu verinin hangi amaçla işleneceği, ilgili kişinin kanuni hakları ile veri toplamanın hangi yöntemle yapılacağını açıkça yer alması gerektiğini dile getirerek, şunları kaydetti: “Örneğin güvenlik sebebiyle yerleştirilen kameraların bu amaçla sınırlı olmak ve bu şekilde elde edilen verilerin kanunun öngördüğü şekilde muhafaza edilmesini temin etmek şartıyla kullanılması mümkündür. Bu nedenle, güvenlik kamerası ile izleme yapılan yerlerde uygulama yapıldığının bildirilmesi şartıyla ilgili kişilerden bir açık rıza aranmaksızın kamera kullanımı mümkün. Çünkü kanunun 5-f maddesi ‘İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması’ hallerinde rıza aranmaksızın veri işlenmesini meşru kabul etmiştir. Bu kapsamda söz konusu kamera sistemlerinin gizli olmaması, görünür yerlerde olması, kamera ile kayıt altına alındığına ilişkin bir bildirimin mevcut olması önemli. Bunun yanı sıra söz konusu kameraların soyunma kabinleri, tuvalet gibi kişi mahremiyetini ihlal eden yerlerde değil genel kullanım alanlarına ilişkin olması gerekmektedir. Bu kapsamda, ofisteki personelin çalışma alanlarının kamera ile izlenmesinde KVKK anlamında bir sakınca söz konusu değildir ancak bu anlamda iş kanunu uyarınca belli sınırlamalara dikkat edilmesinde fayda vardır.”

Kişinin görüntüleri de kişisel veri

Kamuoyunda konferanslarda fotoğraf çekilmesini veya yayınlanmamasını isteme hakkının bir süredir konuşulduğunu anımsatan Av. Keçeciler, “6698” sayılı kanun yürürlüğe girdikten sonra ise kişilerin Medeni Kanun anlamında ses ve görüntüleri artık kişisel veri olarak da koruma altına alındığını kaydetti.

“Bir konferans ve seminerde açık rıza olmaksızın seminer ve konferans tertip edenler tarafından görüntü (video veya fotoğraf) alınması 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun ihlali olacaktır.” değerlendirmesini yapan Keçeciler, “Kanunun ilgili maddesi ve Basın Kanunu uyarınca haber yapılması amacıyla görüntü alınması durumunda bir istisna olacağı açık. Bedelli katılım gerçekleştirilen seminerler

açısından katılımcılar ile yapılan sözleşme uyarınca ‘5/2-c’ maddesi de bir istisna teşkil edebilecektir. Bizce katılımcılar ile konuşmacılar arasında da bir ayırım yapılması gerekmektedir.” değerlendirmesini yaptı.

Keçeciler, kanunun ilgili maddesinde yer alan ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla birtakım esneklikler getirilebileceğini kaydederek, “Seminer ve konferansın tertip edilmesinde düzenleyen kişinin orada yer alan konuşmaları ve tartışmaları gelecek seminer ve toplantılar açısından kullanması veya bilimsel bir amaç çerçevesinde çoğaltması söz konusu olabilir. Bu anlamda kanunun ‘26/c’ maddesinde yer alan bilimsel amaçlarla veri işlenmesi istisna olarak değerlendirdiğinden bilimsel seminer ve konferanslar da alınan görüntü, ses ve fotoğrafların bu kapsamın dışında değerlendirilmesi gerektiği kanaatindeyiz.” ifadelerini kullandı.

Veri madenciliği faaliyetleri ile veri çok önemli bir meta haline geldiğini ifade eden Keçeciler, kişisel verilerin güven altında tutulması insanların vücut bütünlüğü, ekonomik, ruhsal ve psikolojik güvenliğe kadar birçok alana etki ettiğini anımsatarak, şu tavsiyelerde bulundu: “Kişisel veri güvenliği, can ve mal güvenliği ile doğrudan bağlantılıdır. Bu nedenle dijital bir ortamda yer alan kişisel verilerinizin çalınması, kaybolması veya kötü niyetli kişilerin ellerine geçmesi hayatınızda önemli sorunları da beraberinde getireceğini unutmayın. Bugün cep telefonunuzdan, elektronik posta adresinize, kimlik numarasından, adres bilgilerinize kadar birçok kişisel verilerinizi gün içinde birçok kurum ve şirkete veriyorsunuz. Bu verilerin güven altında tutulmasını talep etmek, bu verilerin size bildirilen amaç dışında kullanımını engellemek veya gerek duyduğunuzda bu verilerinizin silinmesini ya da anonim hale getirilmesini talep etmek sizin anayasal hakkınızdır. Bu bilinçle verilerinizin sağlıklı şekilde muhafaza edildiğini takip ediniz. Unutmayınız ki günümüzde, veriye sahip olmak güce sahip olmaktır. Verinizi paylaştığınız kişi ve kurumların VERBİS kayıtlarını analiz ediniz. Şüphe duyduğunuz veya size bahsedilen işlem açısından gereksiz olduğunu düşündüğünüz verilerinizin silinmesi talep etme hakkınız olduğunu unutmayınız.”

Dijitalin Gücü, Avrasya'nın IT Profesyonellerini CloudTalk Online'da Bir Araya Getiriyor

Pandemi sürecinde gelişen yeni normal hızla kucaklayan Bulut Bilişim sektörü, Avrasya genelindeki en büyük cloud teknolojileri etkinliği olan **"CloudTalk Online | Matchmaking Summit"** Konferans ve Fuarı'nda buluşuyor.

Teknoloji sektörünün hiç de uzak olmadığı online iletişim kültürünün sanal fuaye ve konferanslar ile iş dünyasında sıklıkla yer alması, Google Next ve Microsoft Build gibi geleneksel etkinliklerin dijitalle taşınması ile başladı.

Bugün 200'den fazla seçkin konferansın dijitalde gerçekleştiğini belirten CloudTalk CEO'su Burak Yapağcıoğlu, katılımcı ve iş ortakları ile yaptıkları görüşmeler neticesinde, mevcut seyahat zorlukları ve devam

eden sağlık endişeleri sebebiyle, dijital etkinliğin gücünden faydalanmayı tercih ettiklerini belirtiyor.

CloudTalk Online Matchmaking Summit kapsamında, katılımcılara Türkiye ve dünyadan 50+ cloud profesyoneli 4 farklı salonda dinleme fırsatı sunduklarını belirten Yapağcıoğlu, 20 farklı ülkeden 3.000'e yakın katılımcıdan kayıt talebi aldıklarını ve ilginin her geçen gün arttığını belirtiyor.

Türkiye'nin ilk B2B birebir IT profesyonelleri buluşması

CloudTalk Global Matchmaking Summit, katılımcıları kendi alanlarında ve aradıkları iş fırsatlarında birebir eşleştiren güçlü bir networking etkinliği olması ile Türkiye'de bir ilke imza atıyor.

Sanal fuaye alanında 50'den fazla firmayı ağırlayacak etkinlik, tıpkı fiziksel buluşmalarda olduğu gibi standları gezip, ürün demolarının incelenildiği; fuar görevlisi ve firma yetkilileri ile eş zamanlı görüntülü, sesli ve yazılı iletişimin mümkün olduğu, dijitalin gücünü iletişime yansıtan yepyeni bir fuar deneyiminin kapılarını açıyor.

Zaman verimliliği ve birebir iletişimin gücü, iş dünyasında yeni fırsatların kapısını aralıyor

Avrasya genelinde 20 farklı ülkeden binlerce katılımcı ile konferans öncesi ve konferans anında toplantı planlaması gerçekleştirmeye imkân vererek profesyonel zaman yönetimini kolaylaştıran CloudTalk Online Matchmaking Summit, katılımcıların ilgi alanlarına göre 4 farklı salonda gerçekleşecek sunumlardan dilediklerine katılabilmelerini kolaylaştıran bildirim ve hatırlatma özellikleriyle, her katılımcının tercihiyle en yüksek verimi almasını garanti ediyor.

Pazar devleri ve C-level yöneticilerle birebir tanışma fırsatı

Amazon, IBM ve Microsoft, Alibaba Cloud gibi dünya devlerinin de yer aldığı konferansta, Türkiye'nin lider bulut tabanlı servis sağlayıcıları Logosoft, Uzman Posta, Bulutistan da etkinlikte katılımcılar ile buluşacak.

Katılımcı profilleri arasında ise, C-level yöneticiler, IT uzmanları, network ve sistem yöneticileri, güvenlik yöneticileri, geliştiriciler, yazılımcılar, ürün yöneticileri, satış ve iş geliştirme birimleri, bağımsız danışmanlar ve son kullanıcılar gibi pazarı oluşturan tüm profesyoneller bulunuyor. Geniş katılım ile sınırlar ortadan kalkıyor ve yeni iş fırsatlarının kapıları ardına kadar açılıyor.

Kayıt için geç kalmayın

29 Eylül 2020 tarihinde gerçekleşecek CloudTalk Online | Matchmaking Summit için kayıtların devam ettiğini hatırlatan Burak Yapağcıoğlu,

etkinlikten 14 gün önce, 15 Eylül 2020 itibarıyla kayıtlı katılımcıların birbirleri ile eşleştirilmesi için toplantı talebi gönderme ve kişisel ajanda oluşturma süreçlerinin başlayacağını, etkinlik gerçekleştikten sonra da tüm kayıtlı katılımcı ve partnerlerin iletişimlerini platform üzerinden 13 Ekim 2020 tarihine kadar sürdürerek, zaman sınırının ortadan kaldırılacağını belirtiyor.

Katılımcıların ve partnerlerin iletişimini problemsiz bir şekilde yönetebilmek adına katılımı sınırlı tuttuklarını hatırlatan Yapağcıoğlu, kalan son kontenjanların Ağustos ayı ortasında dolmasını beklediklerini ve ilgiden son derece memnun olduklarını belirtiyor.

Bilişim teknolojileri geleceğimizi nasıl şekillendirecek paneli

CXO Vision Hall'un açılış paneli 29 Eylül 2020 Salı günü 11:00-11:45 arası gerçekleşecek. Bilişim sektörünün önemli isimlerinin yer alacağı **"Bilişim Teknolojileri Geleceğimizi Nasıl Şekillendirecek"** panelinin moderatörü televizyon ekranlarının sevilen yüzü **Habertürk Sunucusu Mehmet Akif Ersoy** olacak. **Dijital Biz Dergisi Genel Yayın Yönetmeni ve Global Bilişim Derneği Başkanı Şenol Vatansever**, **İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Bilgi İşlem Daire Başkanı Dr. Erol Özgüner** ve **İstanbul Okan Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Güner Gürsoy** bilişim teknolojilerinin geleceğimizi nasıl şekillendireceğini **Gazeteci Yazar Mehmet Akif Ersoy**'un moderatörlüğünde değerlendirecek.

CloudTalk Online | Matchmaking Summit etkinliğine kayıt olmak için etkinliğin web sitesini ziyaret edin:

www.cloudtalksummit.online

Ücretsiz Standart Bilet Kodu: DİJİTALBİZSTD

İş Dünyasında Dönüşümün Temelinde Sürdürülebilir Teknolojiler Olacak

EY'ın (Ernst & Young) Covid-19 Sonrası Bilgi Teknolojilerinin Dijital Dünyada Yeni Rolü Raporu'na göre; döngüsel ekonomiye olan ilginin artacağı yeni dönemde kurumsal değişimlerin temelinde sürdürülebilir teknolojiler olacak. Rapor; şirketlerin gelecek iki yıllık dönemde özellikle bulut bilişim, yapay zekâ ve Nesnelerin İnterneti alanlarına yatırım yapacaklarına işaret ediyor.

Uluslararası denetim ve danışmanlık şirketi EY'ın (Ernst & Young) hazırladığı Covid-19 Sonrası Bilgi Teknolojilerinin Dijital Dünyada Yeni Rolü Raporu, iş dünyası liderlerinin kısa ve orta vadede yeni teknolojilere adaptasyon, dijital dönüşüm ve iş görünümü ilgili görüş ve beklentilerini ortaya koyuyor. Türkiye'nin de dâhil olduğu 13 ülkeden 600'e yakın şirketin katılımıyla gerçekleştirilen anket sonucu oluşturulan rapora göre; dijital dönüşümde öncü şirketler, teknolojiyi büyümenin itici gücü olarak kullanarak finansal performansta yükseliş kaydediyor.

Araştırmaya katılan şirketlerin faaliyet gösterdikleri ana sektörler; tüketici ürünleri ve perakende,

enerji, sağlık ve yaşam bilimleri, teknoloji-medya-eğlence-telekomünikasyon, sanayi, finansal hizmetler, eğitim, ulaşım-lojistik ve konaklama sektörlerinden oluşuyor.

Raporda, döngüsel ekonomiye olan ilginin artacağı yeni dönemde kurumsal değişimlerin temelinde sürdürülebilir teknolojilerin olacağı vurgulanıyor. Rapor; şirketlerin gelecek iki yıllık dönemde özellikle bulut bilişim, yapay zekâ ve Nesnelerin İnterneti alanlarına yatırım yapacaklarına işaret ediyor.

Uzaktan çalışma kalıcı hale gelebilir

Rapora göre; COVID-19 ile birlikte zorunlu olarak kullanılan uzaktan çalışma uygulaması salgından sonra kalıcı olma sinyalleri veriyor. Türkiye'deki şirketlerin yalnızca %57'sinde salgın öncesi uzaktan çalışma politikası bulunuyordu. Salgın ile birlikte şirketlerin %72'si tüm ofis çalışanları ile birlikte, %28'i ise kısmi olarak uzaktan çalışmaya geçiş yaptı. Bununla birlikte ankete katılan üst düzey yöneticilerin neredeyse tamamı (%95), salgından sonra da uzaktan çalışma uygulamasının devam edeceğini düşünüyor.

Uzaktan çalışma maliyetleri azaltmak için fırsat yaratıyor

Salgının uzaktan çalışma uygulamasıyla ilgili

şirketlerin tutumlarını bu denli hızlı değiştirmesinin bir diğer nedeninin bilgi teknolojileri ve gayrimenkul maliyetlerinin azaltılmasına olan etkisi olduğu ifade ediliyor. Ankete Türkiye'den katılan üst düzey yöneticilerin %76'sı iş süreçlerinin eskisinden daha verimli olduğunu belirtiyor. Ayrıca, üst düzey yöneticilerin %71'i de uzaktan çalışmayı maliyet azaltma için bir fırsat olarak gördüğünü ifade ediyor.

Dijital dönüşüm hız kazanıyor

Rapora göre; şirketler müşterilerinin ihtiyaçlarına ve değişen taleplerine cevap verebilmek için dijital dönüşüm planlarını hızlandırmayı planlıyor. İş süreçlerinin dijitalleşmesiyle zaman ve mekân kavramlarından bağımsız bir şekilde çalışılmasına olanak tanıyan uygulamaların şirketlerin politikalarında kalıcı olarak yer bulacağı öngörülüyor. Türkiye'deki şirketlerin salgın sonrası öncelik vereceği konular arasında %75 ile ilk sırada dijital dönüşümü yaygınlaştırma yer alıyor. Bilgi güvenliğinin iyileştirilmesi %71 ile şirketlerin öncelik vereceği ikinci konu olarak öne çıkarken, uzaktan çalışma deneyiminin iyileştirilmesi %60 ile üçüncü, dijital iş sürekliliğinin sağlanması ise %57 ile dördüncü sırada yer alıyor.

Veri analitiği ve ileri analitik yatırımları artacak

Uzaktan çalışma uygulamaları ile birlikte artış gösteren bulut tabanlı sistem yatırımlarının, çalışan deneyimini iyileştirmek, kullanım kolaylığı ve maliyet avantajı gibi sebepler ile ilerleyen dönemde de devam edeceği öngörülüyor. Türkiye'de önde gelen firmaların bilgi teknolojileri liderlerinin gelecek iki yıl içerisinde önceliklendirmeyi planladıkları yatırımlar sırasıyla; veri analitiği ve ileri analitik, bulut (IaaS, Paas, SaaS), yapay zekâ, Nesnelerin İnterneti, akıllı süreç otomasyonu ve mobilite alanlarından oluşuyor.

Yeni teknolojiler yetenek yönetim yaklaşımlarını da değiştiriyor

Raporda bilgi teknolojileri bünyesinde değişen teknolojiler ile aynı doğrultuda ihtiyaç duyulan yetkinlikler ve iş modellerinin de değiştiği ifade ediliyor. Yeni normalden

etkilenen iş yapış şekilleri sonucunda değişen süreçlere ve kullanılan araçlara paralel olarak ihtiyaç duyulan yetkinlikler farklılaşıyor. Farklı teknolojilere yapılacak yatırımlar sonucunda, şirketler ihtiyaç duyulan yeteneği kurum içerisine çekmek ve mevcut yeteneklerini bu doğrultuda geliştirmek için yetenek yönetim yaklaşımlarını geliştirmeyi hedefliyor.

Türkiye'de öncü kuruluşlar dijital dönüşüm sürecini hızlandıracak değerlerin şirkete kazandırılması konusunda çeşitli adımlar atıyor. Şirketlerin %77'si yatırım yapılması gereken alanları tespit etmek için GAP analizi ile personelin ihtiyaçlarını tespit ediyor. %32'si Dijital dönüşüm için doğru yeteneği kazanmak adına yeni bir işe alım stratejisi deniyor. %15'i personeli yeni ve ilgili beceriler öğrenmek konusunda cesaretlendirmek için yeni teşvikler tasarlıyor. %12'si ise tüm personel için zorunlu yeni eğitim programları planlıyor.

Şirketler daha kapsayıcı ve sürdürülebilir sonuçlar elde etmeye odaklanıyor

EY Türkiye Şirket Ortağı, CESA Bölgesi Teknoloji ve Dijital Lideri Onur Doğan, konu ile ilgili şu değerlendirmeyi yaptı: "Salgın, kriz zamanlarında dijital bağlantının toplumsal dayanıklılık için olduğu gibi iş sürekliliği için de kritik olduğunu görmemizi sağladı. Şirketler bir yandan müşteri taleplerini karşılamaya çalışırken diğer yandan da iş gücünden en etkili şekilde nasıl yararlanabileceklerini düşünmek zorunda kaldılar. Uzun vadeli dönüşüm stratejileri planlamaları kapsamında, kaynakları dinamik ve etkin bir biçimde yönetmelerine olanak sağlayan uzaktan çalışma sistemlerini kalıcı hale getirme planları yapılıyor. COVID-19'un etkisiyle, sürdürülebilir teknolojilerin ön planda olduğu yeni dünya düzenine geçiş olacağını öngörüyoruz. Şirketler gelecek planlarını oluştururken daha kapsayıcı ve daha sürdürülebilir sonuçlar elde etmeye odaklanacak, uzun vadeli değer yaratmak için proaktif bir rol almayı tercih edecekler. Dönemin getirdiği koşullar ile birlikte artan teknoloji yatırımlarının, ilerleyen dönemde de artarak devam edeceğini düşünüyoruz. Değişen koşullar ile birlikte bilgi teknolojileri iş modellerinin de değişeceğini söyleyebiliriz."

Profesyonellerin Yüzde 60'ı “Kurumum Dijital Dönüşüme Hazır Değil” Diyor

PERYÖN - Türkiye İnsan Yönetimi Derneği tarafından gerçekleştirilen ankete göre “kurumum dijital dönüşüme hazır değil” diyen profesyonellerin oranı yüzde 60'ı buluyor. Çalışanların yüzde 75'i ise şirketinin dijitalleşme konusunda sürdürebilir politikalar izlemediğini düşünüyor.

Bu geri bildirimlerden yola çıkan PER-YÖN, Türkiye'deki özellikle orta ve küçük ölçekli şirketlerin dijitalleşme konusunda yaşadığı sıkıntıları da dikkate alarak PERYÖN HRtech Çalışma

Grubu'nu kurdu. Çalışma grubu; insan kaynakları alanındaki teknoloji çözümlerinin (HRtech) interaktif etkinlikler ve paylaşımcı yöntemlerle İK profesyonellerinin bilgisine sunulmasına aracılık edecek.

Kurumlar için önemi her geçen gün daha da artan dijitalleşme, pandemi ile birlikte zorlu bir testten geçti. Süreci yönetmekte zorlanan özellikle orta ve küçük ölçekli şirketler bu dönemde teknolojik açıdan bazı sıkıntılar yaşadı. Yapılan düzenlemeler çalışanlarca çokça tartışıldı.

Nitekim ülkemizde insan yönetimi alanında kurulan ilk sivil toplum kuruluşu olan PER-YÖN'ün yaptığı bir ankete göre de Türkiye'deki kurumların dijitalleşme özelinde yaptığı düzenlemeler pek çok çalışanın gözünde yeterli değil. Öyle ki geçtiğimiz günlerde tamamlanan ve 110 kurumun katıldığı ankete baktığımızda “kurumum dijital dönüşüme hazır değil” diyenlerin oranı yüzde 60'ı buluyor. Çalışanların yüzde 75'i şirketimde dijitalleşme konusunda sürdürebilir politikalar izlenmiyor derken, dijital İK çalışmalarını yetersiz bulanların oranı ise yüzde 100...

İşte bu geri bildirimlerden hareketle PERYÖN yeni bir oluşuma imza attı. Dernek, hızla yönetim sistemleri içinde yer almaya başlayan dijitalleşme konusunu HRtech Çalışma Grubu oluşturarak gündemine aldı.

PERYÖN 25. Dönem İK Dijitalizasyon Temsilcisi Dr. Rıza Kadılar liderliğinde yürütülecek HRtech Çalışma Grubu, dijitalleşmenin insan kaynakları süreçlerinde zorunlu hale getirdiği insana ve iş yaşamına dair pek çok yeniliğin İK profesyonelleri ile paylaşılmasını amaçlıyor. Program dahilinde; hali hazırda ve gelecekte İK departmanlarında görev alacak kişilerin dijitalleşme ve teknoloji konusunda güncel bilgilerle desteklenmesi ve gelişimlerine katkıda bulunulması hedefleniyor.

“İK'nın geleceğinde teknoloji olmazsa olmaz!”

Çalışma grubunun Dijital İK alanında önemli bir boşluğu dolduracağını dile getiren PERYÖN - Türkiye İnsan Yönetimi Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Berna Öztınaz, “Kurumların en değerli hazinesi insan kaynağını dinleyen, onları kurum hedefleri ile eşleştiren İK departmanları, verileri toplayarak analiz eden ve en önemlisi de ‘çalışan deneyimi’ni geliştiren yeni bir modelle karşımızda. Bu modelin temelinde ise teknoloji var. PERYÖN olarak yaptığımız çalışmalarda büyük ölçekli ve uluslararası şirketlerde dijitalleşme adına önemli adımlar atıldığını görüyoruz. Ancak ülke

ekonomimizin en önemli dinamlarından olan orta ve küçük ölçekli şirketlerde bu konuda önemli sıkıntılar yaşanıyor. Şimdi ve gelecek için daha iyi bir çalışma hayatına liderlik etmek misyonu ile faaliyetlerini sürdüren bir dernek olarak, bu kurumlarda da insan kaynaklarının dijitalleşmesi konusunda farkındalığın artırılması için anlamlı bir çalışma başlattık. HRtech Çalışma Grubumuz; insan kaynakları alanındaki teknoloji çözümlerinin (HRtech) interaktif etkinlikler ve paylaşımcı yöntemlerle İK profesyonellerinin bilgisine sunulmasına aracılık edecek” dedi.

Amacımız kurumları en doğru bilgi ve çözümlerle buluşturmak...

Dijitalleşmenin iş akışlarında olduğu kadar liderlik, yetkinlik gibi konularda da insana ve çalışma hayatına dair pek çok yeniliği beraberinde getirdiğini anlatan Öztınaz: “Çalışma grubumuz; insan kaynakları profesyonellerinin dijitalleşme konusunda güncel bilgiler ile desteklenmesini sağlayarak, sürece destek olabilecek çözüm ortaklarının belirlenmesi ve paylaşımında görevler üstlenecek” dedi.

Çalışma grubunun gerçekleştirdiği ankete de değinen Öztınaz, “Yaptığımız anketten aldığımız geribildirimler dijitalleşmeye verilen önemin büyüklüğünü gösteriyor. Bu alana önemli bir pay ayırdığı ifade edilen şirketlerde dahi İK ekiplerinin dijital trendlere hakimiyetinin başlangıç seviyesinde olduğu görüyoruz. Dijital hakimiyetin ve yetkinliklerin artırılması, odaklanması gereken konular olarak ön plana çıkıyor. Çalışmaya katılan profesyonellerin çoğunluğunun yeni yetkiliklere dönük gelişim programlarına erişiminin olmadığı ancak İK departmanlarındaki dijital farkındalık ve gelişim konusunda isteklerin yüksek olduğu da anketin bir başka çarpıcı sonucu. Bu nedenle HRtech Çalışma Grubumuzun önemli bir sorumluluğu üstlendiğini düşünüyoruz. PERYÖN olarak bu rekabetçi dünyada çalışanları ‘Dijital İK’ konusunda yetkin hale getirmenin önemine inanıyoruz” dedi.

Covid-19 Döneminde Siber Saldırıların Yüzde 542 Oranında Arttı

Boğaziçi Üniversitesi Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Bilgin Metin, Covid-19 salgınında uzaktan çalışmanın artmasıyla siber saldırılara karşı hassasiyetin arttığını söyledi. Covid-19 sürecinde siber saldırılarda %542'lik bir artış olduğunu kaydeden Bilgin Metin, bu önemli tehdide karşı büyük kısmı deniz altında olan fiber hatların karaya alınarak tarihi İpek Yolu'nun güzergâhının fiber optik kablolar için kullanılması önerisini getirdi. Doç. Dr. Metin, "Türkiye transit internet geçişleri için dünyadaki internet taşıyıcısı firmaların ilgi odağı haline gelebilir" dedi.

Boğaziçi Üniversitesi Yönetim Bilişim Sistemleri Siber Güvenlik Merkezi BÜSİBER'in yöneticisi ve Boğaziçi Üniversitesi Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Bilgin Metin, COVID-19 nedeniyle uzaktan ve evden çalışmanın yaygınlaşması nedeniyle internet alt yapısına olan bağımlılığın arttığını ve bu durumun kullanıcıları siber saldırılara karşı daha hassas hale getirdiğini söyledi.

Yeni bir araştırma raporuna göre geçen senenin aynı dönemine göre bu dönem siber saldırılarda %542'lik artış olduğunu gözlemlendiğini söyleyen Bilgin Metin; uzaktan çalışmanın arttığı, okullarda derslerin ağırlıklı olarak internet üzerinden verildiği şu günlerde siber saldırılara karşı altyapı iyileştirilmesinin aciliyet kazandığını vurguladı.

Türkiye'ye de siber saldırı tehditleri var; çözüm fiber hatların karaya alınması

Bilgin Metin, özellikle çok farklı noktalardan yüksek hacimli trafik göndererek kurban sistemlerin çalışmasını engellemeyi hedefleyen Dağınık Hizmet Kesintisi saldırılarının (DDoS) tehlikeli olabileceğini vurguladı ve çözüm olarak internet trafiğinin daha iyi yönetilmesi gerektiğini belirtti. Fiber hatların büyük bir kısmının deniz altında olmasının dezavantajlı olduğunu ifade eden Metin, bu hatların karaya alınarak tarihi İpek Yolu'nun güzergâhının fiber optik kablolar için kullanılmasını önerdi. Türkiye'nin küresel Internet trafiğinin kavşak noktasında yer alması sebebiyle transit internet geçişleri için dünyadaki internet taşıyıcısı firmaların ilgi odağı haline gelebileceğini belirten Doç. Dr. Bilgin Metin, Türkiye'ye yönelik çeşitli saldırı tehditleri olduğunu ekledi.

Metin, son yıllarda dünyada yaşanan siber saldırılara dair şu bilgileri verdi: "21 Ekim 2016 ABD'deki Internet teknoloji şirketi Dyn şirketine yapılan dDOS saldırı trafiği 1200 Gbps idi ve Airbnb, Amazon.com, Fox News, HBO, The New York Times, Twitter, Visa ve CNN gibi köklü kuruluşları çalışmaz hale getirdi. Şubat 2018'de GitHub'a yönelik saldırı ise 1300Gbps büyüklüğünde idi. Diğer taraftan bu durumu gerekli adımları atmak için bir fırsat olarak görmemiz lazım. Ülkemizdeki fiber optik kablo altyapı kapasitesinin çok daha hızlı şekilde artırılması gerekiyor. Siber saldırı esnasında internet trafiğini iyi yönetebilmemiz için hızlı bir şekilde Internet Değişim Noktaları'nın (Internet Exchange Point) hayata geçirilmesi konusunda gerekli adımların atılması gerekiyor".

Türkiye Dijital İpek Yolu'nu devreye sokabilir

Bilgin Metin, Türkiye'nin coğrafi konumu vesilesiyle kıtalar arası karasal geçiş noktasında olduğunu ve bu durumu internet trafiğini yönetmek açısından avantaja çevirebileceğini belirterek şöyle devam etti:

"Yoğun internet trafiğine sahip Internet Servis Sağlayıcı, veri merkezleri, telekom alt yapı firmalarının trafiklerinin iyi yönetildiği kavşak noktası gibi düşünülebilir. Nasıl ki bir kavşakta trafik ışığı yoksa kilitlenmeler yaşıyorsa 'Internet Değişim Noktaları'nın (IDN) olmayışı da gereksiz tıkanmalara sebep olmaktadır.

Türkiye coğrafi konumu vesilesiyle kıtalar arası karasal geçiş noktasıdır. Ülkemiz transit internet geçişleri için dünyadaki Internet taşıyıcısı firmaların ilgi odağı haline gelebilir. Dünyadaki fiber hatların büyük bir kısmı deniz altı hatları olsa bile derin deniz balıkçılığı yüzünden kesintiler yaşayabilmekteler. Internet trafiği için karasal fiber optik kablolar çok daha güvenilirdir. Bu bakımdan tarihi İpek Yolu'nun güzergâhı fiber optik kablolar için de önemli hale gelmektedir. Fiber optik kabloların döşenmesi için tren yolları ideal bir ortam sağlar.

Sonuç olarak ülkemizde daha fazla sayıda 'Internet Değişim Noktaları' hayata geçirildiğinde hem ekonomik avantajlar yaşanacak hem de dDOS saldırıları geldiği zaman internet trafiği daha iyi yönlendirilerek siber direnç artırılabilecektir. Internet üzerindeki trafikteki gecikme süreleri düşeceği için video konferans uygulamalarındaki kalite artacaktır. Altyapımız 5G teknolojisine hazır hale gelecektir. Ülkemizin kıtalararası internet trafiğinin akışı için avantajlı olan bu konumunun aktif kullanıma açılmasıyla Dijital İpekyolu hayata geçmiş olacaktır".

Ticaret Bakanlığı'nın İlk Kriminal Laboratuvarı Hizmete Hazır

• Bakanlığımız Gümrük Muhafaza ekipleri ve diğer kolluk birimlerinin hizmetine sunulmak ve üzere ilk tam teşekküllü ve modern Kriminal Laboratuvarımız faaliyete başladı.

• Dünya örnekleri ile rekabet edebilir düzeydeki son teknoloji cihaz ve ekipmanları ile donatılan laboratuvarımız suç ve suç delillerinin incelenmesini ve çözümlenmesinde önemli rol oynayacak.

• Laboratuvarında ilk etapta yakalanan uyuşturucu madde ve uyuşturucu madde olduğundan şüphelenilen maddelerin tespiti ve tahlili hızlı bir şekilde gerçekleştirilecek.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Gümrük Muhafaza ekipleri ve diğer kolluk birimlerinin hizmetine sunulmak üzere Bakanlığın ilk tam teşekküllü ve modern Kriminal Laboratuvarının Ankara'da hizmete girdiğini bildirdi.

Bakan Pekcan, yaptığı yazılı açıklamada, Ticaret Bakanlığına bağlı Gümrük Muhafaza birimleri tarafından her gün gümrük kapılarında, limanlarda ve havalimanlarında başta uyuşturucu maddeler olmak üzere çok farklı türde kaçak eşya yakalamalarının gerçekleştirildiğini hatırlattı. Yasa dışı bu girişimlerle daha etkin mücadele edebilmek için gerekli tüm imkanları sağladıklarını anlatan Pekcan, "Bir yandan suçu önlemeye yönelik teknolojik yatırımlarımıza devam ederken, diğer yandan da suça konu olan eşya ve delillerin tespiti ve analizi noktasında kurumsal kapasitemizi geliştiriyoruz." dedi.

Pekcan, bu kapsamda Bakanlığın Gümrük Muhafaza ekipleri ve diğer kolluk birimlerinin hizmetine sunulmak ve üzere ilk tam teşekküllü ve modern Kriminal Laboratuvarının faaliyete başladığını belirterek, şunları kaydetti: "Hizmete giren laboratuvarımız sayesinde ele geçirdiğimiz eşyaların tespiti ve tahlili daha hızlı gerçekleştirilirken, suç eşyası ve diğer

kanıt oluşturabilecek unsurların analizi sağlanarak soruşturma süreçlerimizin etkinliğini artırılabilecek. Dünya örnekleri ile rekabet edebilir düzeydeki son teknoloji cihaz ve ekipmanları ile donatılan laboratuvarımız suç ve suç delillerinin incelenmesini ve çözümlenmesinde önemli rol oynayacak. Laboratuvarında ilk etapta yakalanan uyuşturucu madde olduğundan şüphelenilen maddelerin tespiti ve tahlili hızlı bir şekilde gerçekleştirilecek."

Pekcan, laboratuvarında ilk etapta yakalanan uyuşturucu madde ve uyuşturucu madde olduğundan şüphelenilen maddelerin tespiti ve tahlili hızlı bir şekilde gerçekleştirileceğini, daha sonra parmak izi ve diğer izler, balistik, patlayıcı maddeler, moleküler genetik incelemeler gibi diğer bölümlerin hizmete gireceğini sözlerine ekledi.

Suçla mücadelede önemli rol oynayacak

Ticaret Bakanlığının Gümrükler Muhafaza Kriminal Laboratuvar Müdürlüğü Ankara Lojistik Üssündeki 156 m2 kapalı alanda faaliyet gösteriyor. Söz konusu Laboratuvar:

- Narkotik ve Psikotrop Maddeler İnceleme Bölümü,
- Parmak izi ve Diğer izler İnceleme Bölümü,
- El Yazısı, İmza ve Doküman İnceleme Bölümü,

- Bilişim, Ses, Görüntü ve Data İncelemeleri Bölümü,
- Moleküler Genetik İncelemeler Bölümü,
- Balistik İncelemeler Bölümü,
- Patlayıcı Maddeler İnceleme Bölümlerinden oluşuyor.

Kriminal Laboratuvar Müdürlüğü; uzman personeli ve son teknoloji cihaz ve ekipmanları ile Narkotik ve Psikotrop Maddelerin türleri ve miktarlarının tespiti ve inceleme konusu delille ilgili olarak adli makamlarca talep edilen uzmanlık analiz raporu düzenlenmesinde, suçla mücadelede önemli bir işlevi yerine getirecek.

Dünyada gümrük alanında ihtisaslaşmış Kriminal Laboratuvarlar işlevsellik açısından her geçen gün önem kazanırken, Ticaret Bakanlığına bağlı Kriminal Laboratuvarında, Alman Gümrük Kriminal İdaresi, ABD Gümrük ve Sınır Muhafaza laboratuvarları gibi önde gelen kuruluşların uyuşturucu madde analizlerinde istifade ettiği metotlar ve ekipmanlar kullanılıyor.

Olay yerlerinden elde edilen delilleri inceleyerek bilirkişi raporu tanzim etmekle görevli olan Gümrükler Muhafaza Kriminal Laboratuvar Müdürlüğü; suç ve suç delillerinin incelenmesini ve çözümlenmesini sağlamak suretiyle tüm kolluk birimlerinin, Cumhuriyet Savcılıklarının Mahkemelerinin hizmetinde olacak.

Arzu TUFAN
Global Bilişim Derneği
Yönetim Kurulu Üyesi

Bir Siber Saldırı Öncesi Yaşanan Analiz Süreci

Bir Siber Saldırının En Zayıf Halkası Olan İnsan Faktörüdür!

Teknolojinin gelişmesi ile beraber internet kullanımı ciddi oranda artış göstermektedir. Bir siber saldırıyı başarılı kılan, planlanan bir siber saldırı öncesinde saldırının amacına ulaşmasını sağlayan, sistem zafiyeti ve güvenlik açıklarını bulmak için bilgi toplama işlemi yapılır.

Biz bu işleme aktif ve pasif bilgi toplama işlemi diyoruz. Peki o zaman bir siber saldırı öncesi yaşanan analiz sürecini beraber inceleyelim.

Keşif: Planlanan saldırı öncesinde siber saldırganın yaptığı ilk işlemdir. Saldırı gerçekleştirmeyi planladıkları hedef sistem üzerinde erişim kazanma, hedef'in IP bilgisi ve bağlı olduğu diğer sistemler hakkında aktif ve pasif bilgi toplama işlemidir.

Pasif Bilgi Toplama: Saldırısı planlanan hedef sisteme ait bilgilerinin internet üzerinden toplama işlemidir.

- Whois, DNS sorguları
- Arşiv Siteleri (archive.org)
- Arama motorları (Google, Bing, Yahoo vs.)
- Sosyal paylaşım ağları (Twitter, Facebook, LinkedIn v.s.)
- Bloglar
- Kariyer siteleri

Aktif Bilgi Toplama: Saldırısı planlanan hedef sisteme ait bilgileri, hedef sistem ile

doğrudan iletişime geçerek toplama işlemidir. Aktif bilgi toplama araçlarından en yaygın kullanılanlar;

- NMAP
- MASSCAN
- NSLOOKUP ve DIG
- DNS Zone Transferi
- BANNER
- MALTEGO

Tarama: Siber saldırganın keşif aşamasında elde etmiş olduğu, sistem dosyaları, Port bilgisi, DNS serverlarının durumu hakkında sızma işlemini gerçekleştirmek için kendisine açık kapı arar. Tarama esnasında en çok kullanılan araçlar;

- Acunetix Web Vulnerability Scanner
- Shadow Security Scanner
- ZAP
- Nessus

En yaygın kullanılan araçlardandır.

Erişim Kazanma: Hedef sistem üzerinde saldırganın erişim yetkisi sağladı aşamadır. Keşif işlemi sırasında hedef sistem hakkındaki topladıkları aktif ve pasif bilgiler ile tarama işleminde kullanıp hedef sisteme erişim sağlamaktadır.

Erişimi Sürekli Kılma: Keşif işlemi sırasında hedef sistem hakkındaki topladıkları aktif ve pasif bilgiler ile tarama işleminde kullanıp hedef sisteme erişim sağladıkları açıkları kapatarak kendisinden başka bir saldırganın hedef sisteme

erişmesini engelleme ve o sistem içerisinde varlığını sürekli kılma işlemidir.

İz Bırakmama: Siber saldırganın hedef sisteminizi ele geçip amacına ulaştıktan sonra sisteminizi terk etme sürecidir. Bu süreç içerisinde saldırgan yakalanmamak için sisteme

sızdığı delilleri düzenler ya da siler.

Bütün bu bilgilerin yanı sıra internet kullanımı ile birlikte en büyük güvenlik zafiyetinin birinci halkası olan insan faktörü olduğunu unutmamalıyız.

Bilinçsiz internet kullanımından kaynaklanan problemler, bilgi

toplama aşamasında elde edilen veriler ile hedef sisteme sızmak kolaylaşır. Bu sebeple güvenli internet kullanımı hakkında toplum bilinçlendirilmeli, güvenlik zafiyeti bulunan sanal ortamlarda gizli bilgiler bulundurulmamalıdır.

Dipnot:

Bilinçsiz internet kullanımından kaynaklanan problemler, bilgi toplama aşamasında elde edilen veriler ile hedef sisteme sızmak kolaylaşır.

Şenol Vatansever, Gizli Kameralar Hakkında Anadolu Ajansı'na (AA) Açıklamalarda Bulundu

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun devreye girmesiyle birlikte, vatandaşların görüntü ve seslerinin izinsiz kaydedilmesine ilişkin cezaların arttığı bildirildi.

Gizli kameralar mahremiyeti ve özel hayatı tehdit ediyor

Anadolu Ajansı (AA) - İzzet Taşkiran - Teknolojinin gelişmesiyle boyutları küçülen, her türlü eşyanın içerisine yerleştirilebilecek hale gelen gizli kameraların, kişilerin özel hayatına yönelik önemli bir tehdit oluşturduğuna dikkati çeken uzmanlar, bu tür ekipmanları yurt dışından yasa dışı yollarla getiren veya temin edenlerin kaçakçılık suçu işlediğini, bu konuda ağır cezalar aldığını kaydetti.

Bilişim Grubu Başkanı ve KVKK uzmanı Şenol Vatansever, gizli kameraların geçmişte daha çok casusluk faaliyetlerinde kullanıldığını, gelişen teknolojiyle birlikte gittikçe boyutlarının küçüldüğünü söyledi.

Bu tür kameraların kolay ulaşılabilir ve uygun maliyetli olarak gündelik hayat içerisinde farklı alanlara daha fazla girmeye başladığına dikkati çeken Vatansever, "Gizli kameralar, lens ve hafıza kartının sığdırılabildiği her türlü eşyanın ve aksesuarın içerisine yerleştirilebilir hale geldi. Gizli kameralar artık kalem, anahtarlık, çakmak, gözlük, düğme, rozet, broş, kravat, kol saati, duvar saati, oda spreyi, yangın sensörü, duman dedektörü, ayna, uydu alıcısı, ampul, askılık, sakı, oyuncak ve daha birçok nesne içerisinde yer alabiliyor. Sessiz çalışabilen bu gizli kameralar kullanım tercihlerine göre fotoğraf ve video çekebiliyor, ses kaydı alabiliyor." diye konuştu.

Vatandaşların, bulunduğu ortamda iradeleri dışında gizli kamera veya mikrofon bulunmadığından emin olmaları için yanlarında uygun maliyetli kablosuz bir radyo frekans tarayıcı dedektör taşıyabileceklerini dile getiren Vatansever, kablosuz gizli kameraların elektromanyetik dalga yayma özelliğiyle bu dedektörler tarafından tespit edilebileceğini kaydetti.

Vatansever, gizli ses kaydı alınma ihtimaline karşı arka planda gürültü yapılmasının önerildiğini aktararak, "Musluktan akan su sesi veya benzer nitelikte doğa, kuş, deniz sesleri içeren videolar ile neredeyse tüm gizli ses kayıtlarını engelleyebilirsiniz. Bulunduğunuz ortamdaki aynanın iki yönlü olup olmadığını basit bir biçimde tespit edebilirsiniz. Parmağınızı aynanın yüzeyine koyduğunuzda, parmağınız ile yansıması arasında boşluk varsa normal bir ayna, boşluk yoksa iki yönlü ayna olarak değerlendirilebilir." şeklinde konuştu.

"AVM'deki kameralar gizli konumlandırılamaz"

KVKK Uzmanı avukat ara bulucu Murat Keçeciler ise Türkiye'ye gizli kayıt yapan kameralar ile gizli ses kaydı yapan sistemlerinin sokulması ve bunların ticaretin yapılmasının ilgili gümrük ve diğer mevzuat uyarınca suç olduğunu belirtti.

Bu tür teknik takip cihazları ve teknolojilerinin, devletin güvenlik ve istihbarat birimleri dışında temin edilmesi, bulundurulması ve bunlarla kayıt yapılmasının yasak olduğunu vurgulayan Keçeciler, "Öncelikle, bu tür ekipmanları yurt dışından yasa dışı yollarla getiren ve temin edenlerin kaçakçılık suçunu işleyecekleri açık. Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık Büro Amirliği birçok kez yapmış olduğu operasyonlarla bu tür cihazları, yurt dışından getiren ve ticaretini yapan kişileri tutuklamış ve adliyeye sevk etmiştir." dedi.

Keçeciler, başta Anayasa olmak üzere, Medeni Kanun ve Türk Ceza Kanununda kişilerin özel yaşamının gizliliğinin sıkı kurallar ile koruma altına alındığını kaydetti.

Medeni Kanuna göre yasa dışı yollar ile görüntüsü alınan veya sesi kaydedilen vatandaşların maddi ve manevi tazminat ile elde edilen görüntülerinin yayınlanmasını engellenmesini talep etme haklarının olduğunu anımsatan Keçeciler, şunları kaydetti:

“Türk Ceza Kanununun 134’üncü maddesi de kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlal eden kimsenin, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı hüküm altına almış olup, bu suçun görüntü veya seslerin kayda alınması suretiyle işlenmesinde ise ceza bir kat artırılacaktır. Kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri hukuka aykırı olarak ifşa edenler ise iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacaktır. Görüldüğü üzere yasa dışı şekilde görüntü ve ses kaydı ciddi cezalara tabi tutulmuştur. Türk Ceza Kanunu kişisel verilerin yasa dışı olarak kaydedilmesini de yaptırıma tabi tutmuştur. Kişilerin görüntüleri ve seslerinin kişisel veri olduğu tartışmasızdır. Aynı şekilde ‘6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’ aydınlatma yükümlülüğüne uymadan kişisel verinin elde edilmesi durumunda ve veri güvenliği yükümlülüğünü ihlal edilmesi hallerinde ciddi para cezaları öngörülmüştür. Bu nedenle, yaklaşık bir milyon lira gibi para cezası ile karşılaşmak istemeyen şirketlerin, kurumların, hastanelerin, taksicilerin ve özellikle AVM gibi kamuya açık alanları işleten işletmecilerin, güvenlik nedeniyle kullandıkları kamera kayıt sistemlerinin gizli kamera olarak konumlandırılmaması gerekmektedir. Kişisel Verilerin Korunması Kurumu aldığı ilke karar uyarınca; kamera ile kayıt yapılan alanlarda, kamera ile kayıt yapıldığının ilgili kişilerin göreceği şekilde tabelalar ile bildirmesini, kameraların kişiler tarafından açıkça görülecek açılarda yer almasını zorunlu kılmıştır.”

“Yasa dışı toplanan deliller mahkemece dikkate alınmıyor”

Avukat Keçeciler, mekanlarda kameralar ile ses kaydı yapıldığına dair uyarıların herkesin görebileceği panolarda yer alması gerektiğini, bu kameraların soyunma kabini ve tuvalet gibi özel alanlara kesinlikle konulmaması gerektiğini bildirdi.

Casus kameraların daha çok eş ve sevgilerin takibinde sıklıkla kullanıldığını, boşanma davası açılmadan önce kendilerini aldattıklarını düşündükleri eşleri takip etmek

amacıyla gizli görüntü ve ses kaydı yapan cihazlar temin etmelerine, akıllı telefonlara yükledikleri yasa dışı yazılımlar vasıtasıyla takip etmelerine sıklıkla rastlanıldığını ifade eden Keçeciler, “Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 189. Maddesi uyarınca hukukun belirlediği sınırlar dışında elde edilen tüm deliller mahkeme tarafından dikkate alınmayacaktır. Bu nedenle Yargıtay geçmiş kararlarında eşlerin birbirine sadakat yükümlülüğünü özel hayatın gizliliğinden üstün tutan görüşünü terk etmiştir. Yargıtay ortak konutta yapılan dinleme ve kayıtların hukuken delil olmasına cevaz veren görüşünü de değiştirmiştir. Bu nedenle eşini dinlemek veya takip ettirmek isteyenlerin hem hukuken geçerli bir delil elde edemeyeceklerini hem de suç işleyeceklerini gözden çıkarmamaları gerekmektedir.” değerlendirmesini yaptı.

 CloudTalk ONLINE
Matchmaking Summit

Şenol Vatansever
Global Bilişim Derneği
Başkanı

Panel : Bilişim Teknolojileri Geleceğimizi Nasıl Şekillendirecek

Salon : CXO Vision Hall

Tarih : 29 Eylül 2020 Salı

Saat : 11.00

Kayıt : www.cloudtalksummit.online

Ücretsiz Standart Bilet Kodu : DİJİTALBİZSTD

TSE Başkanı Prof. Dr. Adem Şahin: “Ortak Kriterler Standardına Sahip Ürünler AB Pazarında Eşit Şartlarda Yarışıyor”

Türk Standardları Enstitüsü (TSE) Başkanı Prof. Dr. Adem Şahin, Dijital Gündem’in, 20 Ağustos’ta gerçekleştirdiği, “Salgın Süreci ve Sonrasında TSE” başlıklı 10’uncu video konferansına katıldı. Şahin, bilişim, telekom, siber güvenlik, savunma ve havacılık sektörlerinde uygulanan standartlar ve TSE’nin sunduğu hizmetlere değindi. Şahin, yerli siber güvenlik ürünlerinin ihracat potansiyeli ile ilgili olarak, “Uluslararası alanda bu konuyla alakalı kabul gören standart, Ortak Kriterler standardı. Bu standardizasyon, ürünler için yoğun bir doğrulama ve test sürecini gerektiriyor ve oldukça da prestijli bir belgelendirme. Eğer bir ürün Ortak Kriterler sertifikasına sahip ise; NATO Bilgi Güvenliği Ürün

Katalogu’nda kendisine yer bulabiliyor. Daha sonra AB’deki rakipleri ile AB pazarında eşit şartlarda yarışıyor.” dedi.

Türk Telekom ana sponsorluğunda gerçekleştirilen etkinliğin moderatörlüğünü, Bilişim Medyası Derneği Başkanı ve gazeteci Musa Savaş üstlendi. Etkinlikte, Savaş’ın sorularını yanıtlayan Prof. Dr. Şahin, Türkiye’nin test altyapısı envanterini oluşturmak ve Türkiye’de yapılamayan testlerin yurt içinde yapılabilirliğini sağlamak gibi hedeflerle kurulan ve ortakları arasında TSE’nin de yer aldığı TRTEST’in faaliyetlerine de değindi.

Milli Standardizasyon Kuruluşları Artmalı

Prof. Dr. Şahin, milli standardizasyon kuruluşları

rının yurt içindeki pazar payının artması gerektiğinin de altını çizdi: “Dünyada standardizasyon ve uygunluk değerlendirme kuruluşlarının pazar payı, gayri safi milli hasılanın bir oranı olarak hesaplanıyor. Türkiye’de endüstrinin bütün alanlarını kapsayacak şekilde baktığımızda, bu payın yaklaşık 1,8 milyar dolar civarında olabileceği tahmin ediliyor. Bu pazarın içerisinde, 66 yıllık bir milli standardizasyon kuruluşu olarak bizim payımız 100 milyon dolar civarında. Yurt içindeki bu pastanın minimum %51’inin milli standardizasyon ve uygunluk değerlendirme kuruluşlarımız tarafından karşılanması lazım. Yani bizim TSE olarak kendimize bu vizyonu koyup, diğer kuruluşlarımızın da bu bilince hizmet edebilecek hale gelmesini sağlamamız lazım. Bu aynı zamanda uluslararası rekabet edebilirlik demek.”

Ortak Kriterler Sertifikasyonu ile NATO Kataloguna Girmek Mümkün

Prof. Dr. Şahin, yerli siber güvenlik ürünlerinin ihracat potansiyeline yönelik olarak kendisine yöneltilen soruya, şu yanıtı verdi:

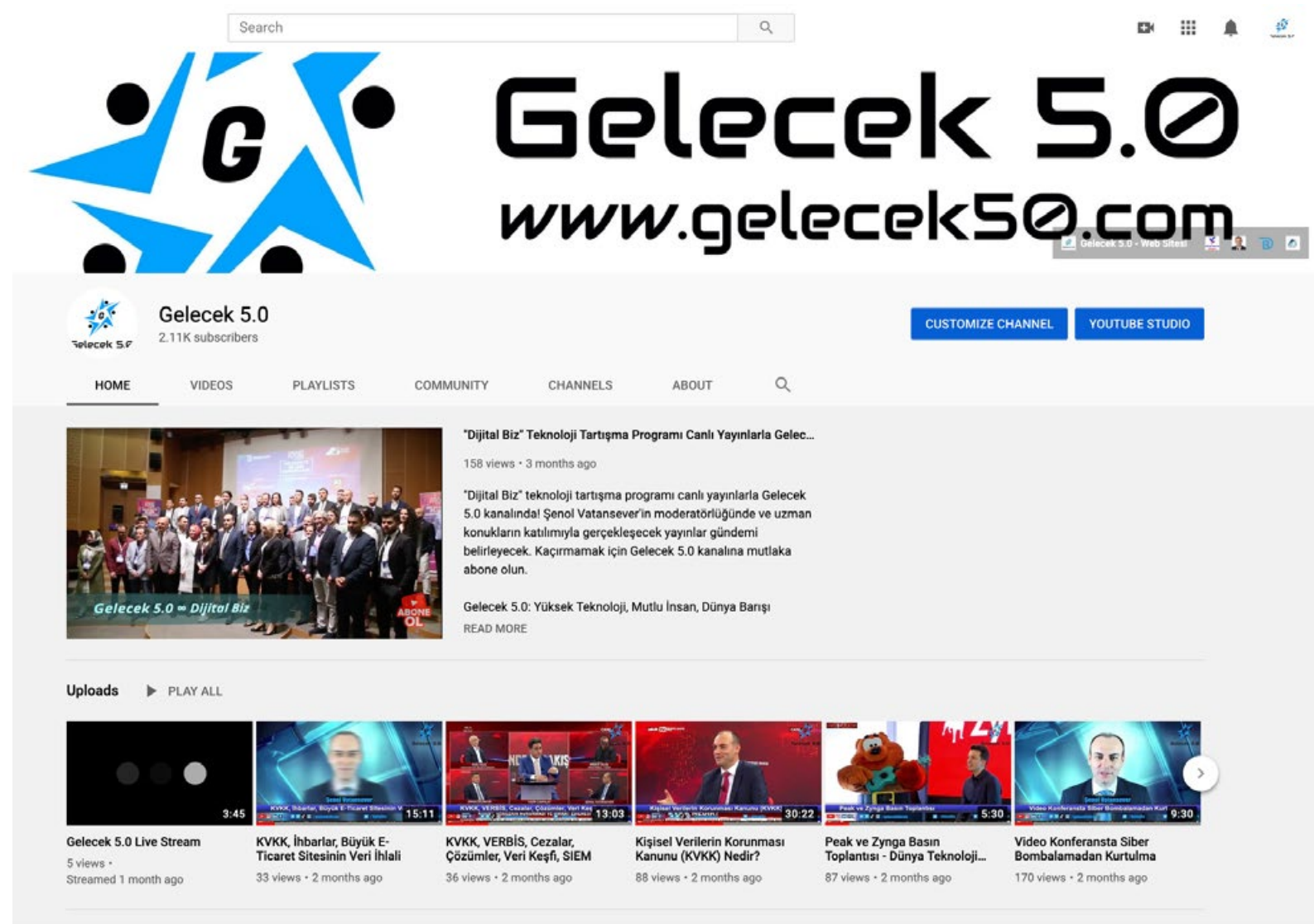
“Ülkemizde kullanmak üzere üreteceğimiz bir ürünün artık anlamı yok. Yani bizim Türkiye’de üretilmiş bir ürünün diğer ülkelerde de kullanılmasını hedeflememiz lazım. Uluslararası alanda bu konuyla alakalı kabul gören standart, Ortak Kriterler standardı. Bu standart konusunda sertifikasyonu da milli kurumumuz TSE yürütüyor. Bu standardizasyon, ürünler için yoğun bir doğrulama ve test sürecini gerektiriyor ve oldukça da prestijli bir belgelendirme. Şu ana kadar da 80’in üzerinde belgelendirme yaptık. Bilişim sektörümüzün bu konudaki hassasiyeti son derece yüksek. Özellikle kolluk kuvvetleri ve kamu kurumlarında kullanılan kritik çözümler, bu sertifikasyona mutlak surette tabi. Farkındalık hızlı bir şekilde artıyor, belgelendirme talebinin de aynı hızla artacağını düşünüyoruz. Bunun güzel tarafı şu, eğer bir ürün Ortak Kriterler sertifikasına sahip ise; NATO Bilgi Güvenliği Ürün Katalogu’nda kendisine yer bulabiliyor. Daha sonra AB’deki rakipleri ile AB pazarında eşit şartlarda yarışıyor.”

TÜRKİYE'DE YETİŞKİMLERİN YÜZDE 79'U MOBİL OYUN OYNUYOR

Türkiye'deki yetişkinlerin yüzde 79'u mobil oyun oynarken, mobil oyuncuların yüzde 49,2 ile en çok aksiyon-macera türü oyunları tercih ettikleri görüldü. Ayrıca mobil oyuncuların bir günde mobil cihazlarından ortalama 4 saatten fazla zaman geçirdikleri tespit edildi.

Medya takip kurumu Ajans Press, mobil oyunlar ile alakalı basına yansıyan haber adetlerini inceledi. Ajans Press'in dijital basın arşivinden derlediği bilgilere göre bu yıl mobil oyunlar ile alakalı 714 haber çıkışı olduğu görüldü. En çok konuşulan haber başlıkları incelendiğinde ise yerli oyun firmasının 1,8 milyar dolara satılmasının son 2 ayın en çok konuşulanı olduğu görüldü.

Ajans Press'in, AdColony & Global Web Index ortak verilerinden elde ettiği bilgilere göre, Türkiye'deki yetişkinlerin yüzde 79'u mobil oyun oynadığı saptandı. Mobil oyuncuların yüzde 49,2 ile de en çok aksiyon-macera türünü tercih ettikleri görüldü. Araştırma 21 ülkeyi kapsarken, Türkiye'deki mobil oyunlarla ilgili tüm verileri ortaya koyduğu saptandı. Böylelikle tüm internet kullanıcıların yüzde 84'ünün en az bir cihaz ile mobil oynadığı kaydedildi. Oyun oynayan yetişkinlerin de yüzde 81,7'sinin kadın, yüzde 76,5'inin ise erkek olduğu belirlendi. Türkiye'deki mobil oyun meraklılarının kişisel ilgi alanlarına göz atıldığında, film-sinema, müzik, teknoloji, yeme-içme ve haberler/güncel olayların başı çektiği görüldü.

- ✳️ Caydırıcı savunma sistemleri ve silah sistemleriyle savaşların önüne geçilecek.
- ✳️ İleri savunma teknolojileriyle terörün ve terör örgütlerinin insanlığa zarar vermesinin önüne geçilecek.
- ✳️ Dijital dönüşüm her alanda olduğu gibi e-devlet uygulamalarında da etkisini gösterecek. Devlette ilgili işlemlerin tümü kamu kurumlarına gitmeden E-Devlet üzerinden yapılacaktır.
- ✳️ Islak imza yasaklanacak. Islak imza yerine Elektronik İmza ve Mobil İmza kullanılacak. Bu işlemler için uygun cihazı olmayan vatandaşlara devlet tarafından uygun cihaz ücretsiz olarak verilecek.
- ✳️ Vatandaşlık Kartı; nüfus cüzdanı, ehliyet, kredi kartı, bankamatik kartı gibi tüm işlemler için kullanılacak.
- ✳️ İnsanlar doğal dengesi bozulmamış bir Dünya'da mutlu olabilir. Bu dengeyi koruyan ve olası sorunları çözen teknolojiler olacak.
- ✳️ Yapay zekâ ve insansı robotlar hayatımızda çok önemli bir yere sahip olacak.
- ✳️ Yapay zekâ günümüzün çaresiz hastalıklarına erken tanı ve etkili tedavi, imkânsız problemlerine çözümler sağlayacak.
- ✳️ İnsansı robotlar evde bizlere hizmet ederken, işte en ağır işleri yapacak.
- ✳️ Yapay zekâ ile terör olayları ve doğal afetler önceden tahmin edilerek, bunlara robotlar ve insansız hava araçları ile müdahale edilecek.
- ✳️ Nesnelerin İnterneti ile hayatımızdaki tüm cihazlar birbiriyle iletişim halinde olacak ve hayatımızı kolaylaştıracak.
- ✳️ Olası sağlık problemlerinde taşıdığımız aksesuarlar 112'yi bilgilendirecek ve ambulansın sevk edilmesini sağlayacak.
- ✳️ Robotların üretime daha yoğun olarak gireceği gelecekte insanlara farklı iş olanaklarının sağlanması teknoloji ile mümkün olacak.
- ✳️ Ulaşım otonom araçlarla ve yenilenebilir enerji ile %100 güvenli olarak yapılacaktır.
- ✳️ Yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları temel enerji ihtiyaçlarımızı karşılayacaktır.
- ✳️ Blok zinciri mimarisi hayatımızın her alanına girecek ve günümüzde aracı durumunda olan birçok kurum etkisini ve önemini yitirecek.
- ✳️ İş bulana kadar herkesin en azından temel ihtiyaçlarını rahatlıkla temin edeceği vatandaşlık maaşı verilmesi mümkün olacak.
- ✳️ Siber güvenlik hayatımızın en önemli kavramlarından biri haline gelecek.

Gelecek 5.0:
Yüksek Teknoloji, Mutlu İnsan, Dünya Barışı

Türkiye'deki Gıda İsrafı 87 Milyon Ailenin Aylık Geçim Masrafı Kadar

Türkiye'de gıda israfı konusu her geçen gün önemini artırıyor. Konuyla ilgili çalış-
ma yapan Fazla Gıda, Türkiye'de yıllık gıda
israfının ekonomik karşılığının yaklaşık
280 milyar TL'yi bulduğunu belirtiyor. Bu
rakamın özellikle pandemi dönemi ile ya-
şanan tedarik zincirindeki kırılmalar ile yıl
sonunda 300 milyar TL'yi bulacağını söy-
lüyor. Bu rakam yaklaşık 87 milyon ailenin
aylık geçim masrafına eşit gösteriliyor. Bu
israfın önlenmesi ile 109 milyon çocuğun
yıllık eğitim masrafı, 219 milyon öğrencinin
yıllık yabancı dil masrafı karşılanabilir.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü
(FAO)'nun araştırmalarına göre her yıl üre-
tilen gıdaların üçte biri renk, şekil gibi kalite
standartları, fazla üretim, yanlış lojistik

kararlar ve tüketim tarihleri ile ilgili basit
bilgilerin eksikliğinden dolayı çöpe gidiyor.
Oluşan gıda atığı her yıl 1,3 trilyon dolar
finansal kayba neden oluyor. Çevresel gıda
atığı total karbon salınımına yüzde sekiz etki
ediyor. Bu yaklaşık olarak bir milyar araba-
nın yıllık karbon salınımına eşit geliyor. Gıda
sektöründe ise çoğu firmanın atık yönetimi-
ne özel atanmış departmanı bulunmuyor.
Farklı departmanların sorumluluğu altına
verilen atık yönetimi genellikle üretimin bir
maliyeti olarak gösteriliyor. İnsani tüketime
uygun olan gıdalar bile toprağa gömülüyor.
Yarattığı atığı tanıyamayan, nasıl değerlen-
dirmesi gerektiğini bilmeyen firmalar atıkları
değerlendirmek için en büyük faydayı yarata-
cak değerlendirme yöntemini belirliyor.

Gıda kaybı en aza indirilecek

İstanbul Bilgi Üniversitesi Elektrik- Elektronik
Mühendisliği Bölümü öğrencisi ve Fazla Gıda
Ar-Ge Mühendisi Atakan Özkan ile BİLGİ öğ-
rencisi Pelin Damla Ateş, Soğuk Zincir Takip
Sistemi isimli projelerini Fazla Gıda Platformu
için tasarladı. Yürütücülüğünü BİLGİ Elek-
trik- Elektronik Mühendisliği Bölümü Dr. Okan
Zafer Batur ile BİLGİ Elektrik- Elektronik Mü-
hendisliği Bölüm Başkan Yardımcısı Dr. Yiğit
Dağhan Gökdel'in yaptığı projede soğuk zincir
kırılmasına bağlı gıda, zaman ve mali kayıpla-
rın en aza indirilmesi hedefleniyor.

Yapılan çalışmanın öğrencilerin Fazla Gı-
da'nın alandaki tecrübelerinden faydalanarak
firma için gerçekleştikleri bir sistem olduğunu
söyleyen Dr. Yiğit Dağhan Gökdel, "Uygun
çevresel ortam testlerinde (THS5) başarılı
sonuçlar elde edildi. Teknoloji hazırlık seviyesi
6'ya ulaşmak için sistem geliştirilmeye devam
ediliyor. Bu iş birliği, esasen bir yazılım şir-
keti olan Fazla Gıda'nın özellikle düşük güç
tüketimli akıllı donanım geliştirme bilgi biri-
kimine katkı sağlamasının yanında, projede
kapsamında çalışan öğrencilerimizin de teknik
anlamda gelişmesini sağlayıp, kendilerine iş
olanakları sunuyor. Fazla Gıda ve İstanbul Bil-
gi Üniversitesi ortaklığını devam ettirip, 2020
yılı içerisinde söz konusu bu proje ile geniş
kapsamlı bir Avrupa Birliği Projesi başvurusu
da yapmayı planlıyoruz." şeklinde konuştu.

Operasyona dair belgeler arşivleniyor

BİLGİ ile iş birliği yapan Fazla Gıda Soğuk
Zincir Takip sisteminde Fazla Gıda Dijital Atık
Yönetim platformu ve 100'den fazla oluşan
partner ekosistemi ile gıda ürününün finan-
sal, çevresel ve sosyal en avantajlı değeren-
dirme yönteminin kararını verebilmesi ve ürü-
nün muhteviyatı hakkında sahip olunan bilgi
sayesinde, herhangi bir soğuk zincir kırılması
yaşanması durumunda, ürünün değerlendir-
me yolları ile ilgili hızlı bir şekilde karar alın-
biliyor. Fazla Gıda, dijital atık yönetim sis-
temiyle birlikte anlaşmalı kalite standartları,
fazla üretim, yanlış lojistik kararlar ve tüketim
tarihleri ile ilgili basit bilgilerin eksikliğinden

dolayı çöpe gidiyor. Oluşan gıda atığı her yıl
1,3 trilyon dolar finansal kayba neden oluyor.
Çevresel gıda atığı total karbon salınımına
yüzde sekiz etki ediyor. Bu yaklaşık olarak
bir milyar arabanın yıllık karbon salınımına
eşit geliyor. Gıda sektöründe ise çoğu firma-
nın atık yönetimine özel atanmış departmanı
bulunmuyor. Farklı departmanların sorum-
luluğu altına verilen atık yönetimi genellikle
üretimin bir maliyeti olarak gösteriliyor. İnsani
tüketime uygun olan gıdalar bile toprağa
gömülüyor. Yarattığı atığı tanıyamayan, nasıl
değerlendirmesi gerektiğini bilmeyen firmalar
atıkları değerlendirmek için en büyük faydayı
yarata olduğu gıda firmalarının fazla gıdaları-
nı, gıda kazanım hiyerarşisini göz önünde
bulunduruyor. Sunduğu gıda bağıışı, yeniden
satış, hayvan yemi üretimi ve geri dönüşüm
modülleri ile dijital pazaryerinde en uygun
partnerle eşleştirerek değerlendirmesine
yardım eden Fazla Gıda, dijitalleşmiş, hızlı
süreç ve partner ekosistemi sayesinde atık
yönetimi için ekstra insan gücü ve zaman
ayırmadan bu gıdalardan finansal, sosyal ve
çevresel fayda yaratıyor. Platform, gıda fir-
malarını farklı türdeki atıklar için farklı kurum-
larla anlaşma yapma zahmetinden kurtarıyor.
Dijital platform aracılığı ile tek bir noktadan
bütüncül atık yönetim sistemi sağlayan Fazla
Gıda aynı zamanda operasyona dair bütün
belgelerin arşivlenmesini takip edilebiliyor.

Sistemde nesnelerin interneti teknolojisi kullanılıyor

BİLGİ ile yapılan iş birliği hakkında konu-
şan Fazla Gıda kurucularından Arda Eren,
soğuk zincir kırılmasına bağlı gıda atığını
en aza indirebilmek ve gıda güvenliğini
sağlayabilmek için soğuk zincir takip siste-
mi tasarladıklarını söyledi. Eren, "Ortamin
sıcaklık ve nemini gerek görülen zaman
aralıklarıyla ölçerek kullanıcıya sunuyoruz.
Sistemi birden fazla alanda çalışabilecek
özellikte tasarladık. Depolarda sabitlenmiş
halde, ürünlerin nakliyesi esnasında araçlar-
da, özel ilgi gerektiren kargoların bulunduğu
kutularda kurulum maliyeti ve montaj gerek-
tirmeden kullanılabilir. Sistemde montaj
gerektirmeyen kolay kurulum özelliği

için nesnelerin interneti teknolojileri kullanılıyor. Lojistik operasyonlarının kolay takibi ve operasyon esnasında gerçekleştirilecek olası soğuk zincir kırılmasına müdahale edebilmek için araç konumunu takip edebiliyor. Anlık takip özelliği hem yakıt tasarrufu yapabilmek adına hem de soğuk zincirin tehlikeye girmesi durumlarında alternatif rotalar sağlayarak kullanıcıların işlerini kolaylaştırıyor. Aynı zamanda sistem lojistik operasyonların karbon salınımına katkısını düşürmekte önemli rol oynuyor. Sistem, barındıracağı ivme ölçer ile araçların taşıma esaslarına uygun kullanılıp kullanılmadığını denetleyerek, özel ilgi gerektiren kargoların taşıma koşullarına dair iç görüler de sağlıyor” dedi.

Türkiye’de kişi başına yılda 125 kg sebze meyve israf ediliyor

Maliyet etkin, yerli üretim, bulut tabanlı algılayıcılar ile yatırım maliyeti olmadan üretilen soğuk zincir takip sistemlerinin küçük işletmelerde hızla yaygınlaştığını dile getiren Arda Eren, yerli algılayıcı teknolojileri ile ithalat oranı azalırken, gıda kaybının büyük oranda önlendiğini belirtiyor. Ürünün ısı kontrollü sevkiyat dışında da yaygınlaştırılması ile gıda sektöründe yaşanan kayıp ve atıkları önlemesi beklendiğini aktaran Eren, şöyle devam etti: “Örneğin soğuk zincir taşımacılığı kapsamına girmeyen ürünlerden biri olan çilek, oda sıcaklığında taşınırken üç günde bozulurken, 11 derece sabit sıcaklıkta taşınan çileklerin ortalama 10 günde bozulduğu tespit edildi. Türkiye’de her yıl üretilen 49 milyon ton meyve ve sebzenin yaklaşık 11,6 milyon tonu lojistik aşamasında doğru şekilde taşınmadığı için tüketilemez hale geliyor. Türkiye’de sebze ve meyve hasat, muhafaza, taşıma, pazarlama ve tüketim olmak üzere beş ana kademenin her birinde yapılan hatalı uygulama, ürüne bağlı olarak yüzde 25-40'lara kadar çıkan kayıplara neden oluyor. Sonunda ürün çöpe dönüşüyor. Türkiye’de kişi başına yılda 125 kilogram sebze ve meyve israf oluyor. Ürünler çöp depolama alanlarına gidiyor. Bir yılda oluşan 9-10 milyon ton sebze meyve atığı Türkiye’nin yıllık ihracatının yaklaşık 4 katına karşılık geliyor. Sebze ve meyvenin nihai

bedelinin ortalama 1 dolar olduğu kabul edilirse yanlış yaşı sebze ve meyve zincir sisteminin Türkiye ekonomisine maliyeti 2015 yılı verilerine göre yılda yaklaşık 9-10 milyar dolar olarak hesaplanıyor.”

360 derece soğuk zincir takip sistemi kurulacak

Türkiye’de taşımacılık sektörü ile büyük perakende firmalarında soğuk zincir takip sistemlerinin en yaygın şekilde kullanıldığının altını çizen Fazla Gıda Platformu kurucularından Arda Eren “Küçük işletmeler ve küçük lojistik operasyonlar için sistemin kullanımının yüksek yatırım maliyetleri ve yönetim maliyetleri sebebi ile çok da yaygın olmadığını gözlemledik. Buradan yola çıkarak; ön yatırımı yüksek olmayan, yönetim süreci kolay ve maliyeti düşük yaklaşımımız ile en küçük işletmelere kadar soğuk zincir takibini gerçek zamanlı hale taşımayı hedefliyoruz” şeklinde konuştu. Projemiz deneme prototipleri aşamasından itibaren bizim de partnerimiz olan Türkiye’nin en büyük perakende ve toptan zincir marketlerinden birinde kullanılıyor diyen Eren, şöyle devam etti: “Projenin tamamlanmasıyla çalışılan depo ve mağaza sayısı artacak. Eşsiz partner ekosistemimiz ile Türkiye’nin dört bir yanına hızla yayılabileceğiz. Bununla birlikte 360 derece kapsayıcı bir soğuk zincir takip sistem alt yapısı kurulup yaygınlaştırılmış olacağız. Bu nedenle oluşacak finansal kaybın önüne geçilebilecek zamanla yarışılan soğuk zinciri takip sürecinde atıl durumda kalan gıda ürünü farklı yöntemler ile ekosisteme yeniden kazandırılabilir.”

Soğuk zincir takip sistemi nedir?

Et, süt, balık, donmuş ürünler, meyve ve sebze gibi hassas gıdaların korunmasında sıcaklık, nem gibi parametreler dikkat çekiyor. Sıcaklık değişimleri, mikroorganizmaların üremesine neden olarak ürünlerin yapılarını bozmakta ve gıda güvenliği açısından tehlike yaratıyor. Bu nedenle mikroorganizmaların ürememesi ve gıdaların tazeliğinin bozulmaması için soğuk zincirin üretimden tüketime

kadarki tüm aşamada kırılmaması gerekiyor. Bu bağlamda üreticiler gıda ürünlerinin sevkiyatından tüketimine kadar geçirdiği tüm aşamalar (depolama ve satışa sunma vb.) sırasında uyulması gereken belirli parametreleri kontrol edip gerekli soğuk ortamı temin ediyor. Aynı zamanda soğuk zincir taşımacılığı mecbur olan gıda ürünlerinde, uygun koşullar sağlanmadığı için yaşanan kayıplar yüksek oranda oluyor. Soğuk zincir taşımacılığında yaşanan gıda kayıpları ve atığın nedeni firmaların gerekli sıcaklık, nem gibi parametreleri anlık takip ederek verileri, ürünler gıda güvenliği açısından tehlikeli aşamaya ulaşmadan ve atığa dönüşmeden ilgili birimlere iletecek teknolojilere sahip olmamasından kaynaklanıyor.

Soğuk zincir takibinin gıda kaybındaki önemi nedir?

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın 2017 yılında yayınladığı tebliğe göre araç içinde iç sıcaklığı 0-14 derece arasında tutabilecek mekanik cihazların ve sıcaklık nem takip cihazlarının bulunması ‘Soğuk Zincir Taşımacılığı’ için zorunlu kılıyor. Nem, sıcaklık ve ivme gibi parametrelerde hassas ölçümler yapabilen soğuk zincir takibi, bu ürünlerin zincirinin kırılmasını ve kırılmaya bağlı mikroorganizmaların üremesini engelleyerek bu gıdaların güvenliğini koruyor. Buna ek olarak soğuk zinciri kırılan gıdaları tehlikeli aşamaya ulaşmadan ilgili değerlendirme noktalarına ileterek atığa dönüşmesini engelliyor.

TEGV'i kimler tanıyor?
TEGV'e daha önce gelenler tecrübelerini paylaşabilir mi?

TEGV'de Çevrimiçi Eğitimler Başladı

Kurulduğu günden bu yana imkânı kısıtlı ilkökul çağı çocuklarını nitelikli eğitim desteğiyle buluşturan Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV), çağın gerekliliklerini de göz önünde bulundurarak Google.org Fonu/INCO Education Accelerator Desteği ile Çevrimiçi Eğitimlere başladı.

Covid 19 sürecinin genel yaşam koşullarının yanı sıra eğitim/öğretim hayatına da önemli etkileri oldu. Bu dönemde TEGV Çocukları üzerinde yapılmış olan "Uzaktan Eğitim Raporu" da nitelikli eğitim desteğine erişime olan ihtiyacı bir kez daha ortaya koydu.

Google.org fonunun katkılarıyla INCO Education Accelerator programına Türkiye'den katılım için davet alan tek STK olan TEGV, 30 Haziran - 30 Temmuz 2020 tarihleri arasında çevrimiçi eğitimlerinin pilot uygulamasını gerçekleştirdi.

Çeşitli sınıf seviyelerine uygun olarak geliştirilen Bilişim ve Kodlama, İngilizce Konuşma

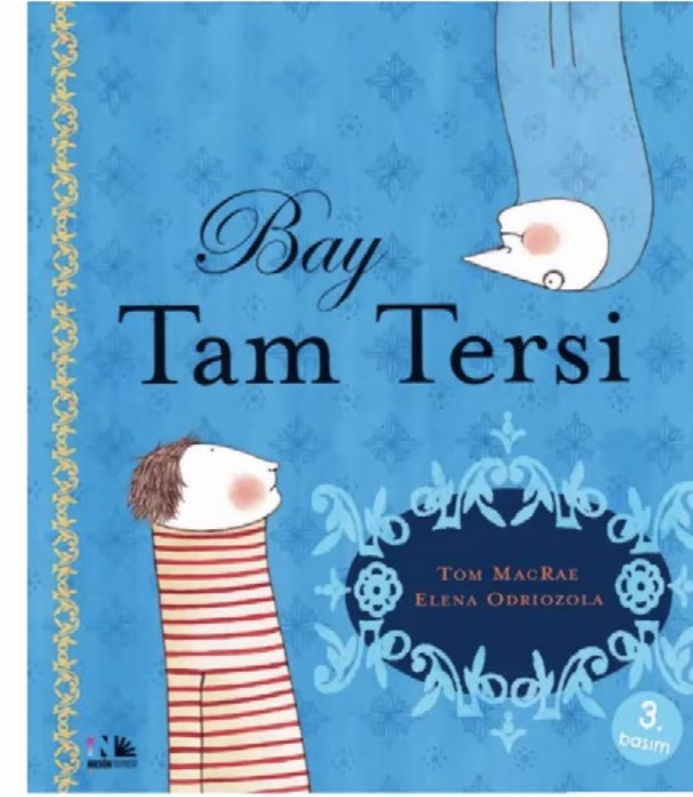
Kulübü, Fen, Matematik, Okuma ve Sosyal Duygusal Öğrenme programları ile 21 il ve 38 Etkinlik Noktasında, 346 gönüllünün desteği ile toplam 2500 çocuğa ulaşıldı.

Gerekli eğitimleri alarak Etkinlik Noktalarında tecrübe kazanmış TEGV Gönüllüleri, Uzaktan Eğitim Programlarını gerçekleştirmeden önce Uzaktan Eğitim Oryantasyon Semineri, Video Konferans Araçları Kullanma eğitimi ve Uzaktan Program Eğitimlerini tamamlayarak çocuklarla ZOOM Platformu aracılığı ile bir araya geldiler.

Google.org/INCO Dijital Dönüşüm Projesi, TEGV Çocuklarında, onlardaki olumlu gelişmeleri gözlemleyen velilerde ve programa destek veren gönüllülerde, yeni bir dönemin başlangıcı olarak büyük bir heyecan yarattı. Programları tamamlayan çocuk ve gönüllülerle katılım sertifikaları paylaşıldı. Uygulamanın ilk etabının ardından eğitimler yıl içerisinde de devam edecek.

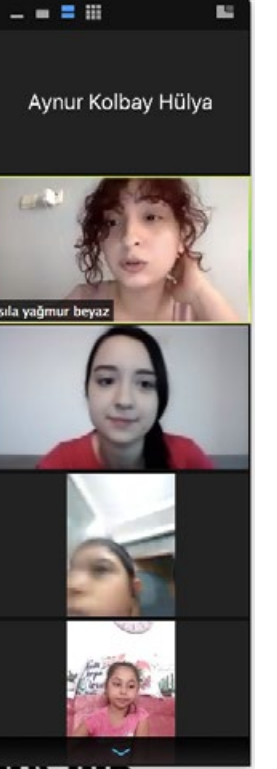
2. Etkinlik

Kitabın
Yazarı :
Tom
MacRae

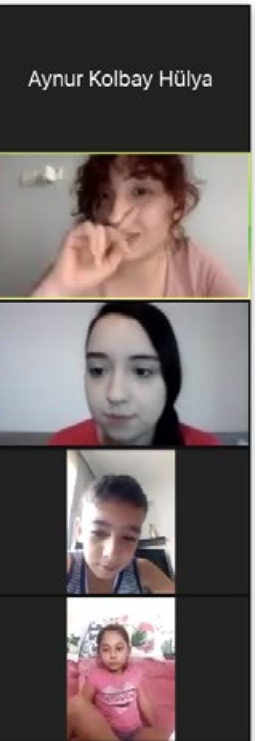

Resim
Ek
Odri

Yay
N
Yayın

1. Etkinlik

Kodlama Eğitimleri, 20 Milyon Öğrencinin Erişiminde

Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS), Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) ile protokol imzaladı. Protokol kapsamında, MESS Kodlama Eğitimleri, MEB'in online eğitim platformuna eklendi. Konuya ilişkin görüşlerini paylaşan MESS Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol, "Bu iş birliğiyle çocuklarımızı ve gençlerimizi, geleceğin mesleklerine bugünden hazırlayacağız. Biliyoruz ki; teknolojiyi takip eden değil üretkenler, geleceğe yön verecek. Ülkemizde buna uygun iş gücünün yetişebilmesi için bugünden harekete geçmeli ve mümkün olduğunca çok sayıda çocuğumuza, gencimize ulaşmalıyız. MESS olarak, bu sorumluluk bilinciyle oluşturduğumuz eğitim içerikleriyle, geleceğimizin teminatı 20 milyon çocuğumuzun yarını kodlamasına öncülük ediyoruz" dedi.

Türkiye ekonomisinin lokomotifleri metal sanayinde faaliyet gösteren 241 şirketi temsil eden Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS); 2 yıla yakın süredir üye işyerlerindeki çalışanların ortaokul ve lisede eğitim gören çocuklarına kodlama eğitimleri veriyor. MESS, COVID-19

salgınıyla başlayan karantina döneminde eğitimlerin kapsamını ilkökul öğrencilerine de hitap edecek şekilde genişleterek online platforma taşımıştı. Bugüne kadar 15 bini aşkın çocuğun eğitimlerden yararlanması sağlandı.

MESS'in Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) ile imzaladığı 5 yıllık protokol kapsamında ise eğitimlerin içerik kalitesi ve müfredata uygunluğu tescillendi. Bu eğitimlerin tamamı, MEB'in online eğitim platformu olan Eğitim Bilişim Ağı'na (EBA) yüklendi. MESS kodlama ve 3 boyutlu tasarım eğitimleri; başlangıçtan ileri düzeye kadar dört seviyede, toplam süresi 34 saati bulan 248 online videodan oluşuyor. Eğitimler; kodlama ve 3 boyutlu tasarım alanlarında kendini geliştirmek isteyen milyonlarca öğrencinin online erişimine açık olacak.

MESS Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol: "Geleceğimizin teminatı 20 milyon çocuğumuzun yarını kodlamasına öncülük ediyoruz"

Millî Eğitim Bakanlığı ile öğrencilerin gelecekteki mesleki gelişimine katkı sağlayacak bir iş

birliği içinde bulunmaktan gurur duyduklarını dile getiren MESS Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol, "Günümüzde dijital dönüşüm, küresel rekabet sıralamasını yeniden tanımlıyor. Bu süreci iyi yönetirsek ülkemizin rekabet gücü de artacak. Çocuklarımız ve gençlerimiz, ülkemizin dijital dönüşümünde kilit rol oynayacak. Biz, onların yetkinliklerini geliştirmeyi hedefliyoruz. Özellikle kodlama gibi, sanayinin ve ülkemizin geleceğine katkı sağlayacak alana yatırım yapmak önceliğimiz. Her fırsatta dile getiriyoruz; geleceğe yön verecek olanlar, teknolojiyi takip eden değil üretkenler olacak. Ülkemizde bu profile uyan iş gücünün yetişebilmesi için bugünden harekete geçmeli ve mümkün olduğunca çok sayıda çocuğumuza, gencimize ulaşmalıyız. MESS olarak, bu sorumluluk bilinciyle oluşturduğumuz eğitim içerikleriyle, geleceğimizin teminatı 20 milyon çocuğumuzun yarını kodlamasına öncülük ediyoruz" dedi.

EBA'nın içeriğine MESS'ten pratik destek

Salgın nedeniyle gerçekleştirilen uzaktan eğitimler sayesinde dünyanın en çok ziyaret edilen altıncı eğitim sitesi olan EBA, MESS'in kodlama eğitimlerinin geniş öğrenci kitlelerine ulaşmasını sağlayacak. EBA'da yer alan kodlama içerikleri, konuların videolarla ve uygulamalı olarak anlatıldığı MESS'in eğitimleriyle pratiğe taşınacak. Eğitimleri tamamlayan öğrenciler kendi masa üstü uygulamalarını tasarlayıp üretebilecek.

MESS kodlama eğitimleri, öğrencilerin ders dışı içeriklerle kendilerini geliştirmesine ve dijital okur-yazarlığın artırılmasına önemli katkı sağlıyor. MESS eğitimlerinde, kodlamayla ilgili temel kavramlardan başlayan ve çok talep gören yazılım dillerine kadar uzanan kapsamlı bir içerik yer alıyor. Başlangıç seviyesindeki öğrencilere yönelik kurslar arasında; Scratch, Kodu, Microbit gibi eğitimler bulunurken, ileri seviyedeki öğrenciler; Wordpress, HTML, CSS ve AutoCAD 2020 gibi programların eğitimlerini takip edebiliyor. Web yazılımları ve görselleştirme çalışmaları için uygulama geliştirmeyi, veri

analizi yapmayı deneyimliyor. Eğitimler sayesinde, kendi mobil uygulamalarını tasarlayabiliyorlar. arasında; Scratch, Kodu, Microbit gibi eğitimler bulunurken, ileri seviyedeki öğrenciler; Wordpress, HTML, CSS ve AutoCAD 2020 gibi programların eğitimlerini takip edebiliyor. Web yazılımları ve görselleştirme çalışmaları için uygulama geliştirmeyi, veri analizi yapmayı deneyimliyor. Eğitimler sayesinde, kendi mobil uygulamalarını tasarlayabiliyorlar.

Halka halka büyüyen eğitimler

MESS kodlama eğitimleri, COVID-19 salgınıyla başlayan karantina döneminde, ilkökul öğrencilerini de kapsayacak şekilde genişletilerek online platforma taşındı. Bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenlerinin katkılarıyla geliştirilen teorik ve pratik eğitimler, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı vesilesiyle tüm Türkiye'deki çocukların erişimine açık hale getirildi. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda da eğitimlerin kapsamı daha üst yaş gruplarından gençlerin faydalanaacağı şekilde zenginleştirildi. Böylece eğitimlerin hem içeriği hem de erişimi genişleterek büyüdü.

Büşra DEMİREL
Looka Lab
Kurucu

Pandemi Sürecinde Eğitim Dijital Dönüşümü

Pandemi sürecinde girdiğimiz yeni normal döneminin getirdiği önlemler ve eğitimin sürdürülebilirliği için üretmek durumunda kaldığımız çözümler, öğrenme kültürümüzü dönüştürüyor.

Covid-19 salgınının seyri hayatımızın normallerini değiştirmeye devam ediyor. Bugün geldiğimiz noktada eğitimciler olarak alınan pandemi önlemleri ile yüz yüze ve ağırlıklı olarak uzaktan olmak üzere yepyeni bir model tasarlıyoruz.

Hibrit Eğitim kavramı bize eğitimde iki farklı güç kaynağı olan, yüz yüze eğitimin temsilcisi öğretmen ile örgün yürütülebilir aynı zamanda teknolojik araçlar ile entegre edilerek online uygulanabilirliği olan bir eğitim sistemini açıklıyor. Uzaktan ve yüz yüze eğitimin bir araya getirildiği hibrit eğitim ile öğrenciler için çok daha etkili ve interaktif bir öğrenme deneyimi mümkün hale geliyor.

21. Yüzyıl Yetkinliklerinin de okullarda verilebildiği bir eğitim modeli uzun zamandır gündemimizdeydi. 21. Yüzyıl Yetkinlikleri olarak tanımlanan bilgi çağı gerekliliklerinin başında da her türlü üretimin teknoloji araçları ile yapılması, ulaşılması, okunması, yönetilmesi, geliyor.

Bilişim teknolojilerinin eğitime entegrasi için atılan ilk adımlar akıllı tahta, tablet kullanımı ve eğitim içeriklerinin bir kısmının dijitalleştirilmesi oldu. Bu

araçların aktif kullanımı, teknolojinin eğitime entegrasi hareketinde öngörülen verimliliğe ulaşmakta tasarlanandan çok daha fazla zaman aldı. Ancak bu hazırlık döneminin faydalarını öngörülmemiş olağan üstü bir hal durumunda hep birlikte deneyimlemiş olduk.

Hibrit eğitim sistemleri 21.Yüzyılın olmazsa olmaz gerekliliklerinden hayat boyu öğrenme ve öğrenmeyi öğrenme kültürü için çok destekleyici bir adım olacak. Zamanın daha verimli kullanımını getiren Hibrit Eğitim modeli sürecinde eğitim almakta olan öğrenciler için tecrübe alanları da oluşturduğumuzda, öğrencilerimizin teorik kazanımlarını pratiğe dönüştürecekleri ve tam öğrenme sağlayacakları model uygulanabilir bir hal alacak.

Sağlığımız için okulların açılmaması kısmen sorun olarak görünse de mevcut eğitim sistemin teknoloji ile entegrasi, dijital dönüşümü, eğitime ulaşmada eşitlik için yapılması gereken çalışmaların hızlandırılması, hızlı ve verimli çözümlerin üretilmesi, deneyimlenmesi konularında çok önemli bir

fırsat. Eğitim kurumları ve eğitimciler yeni hibrit eğitim modeli için içerik, ölçme teknikleri, öğretim teknolojileri, uzaktan öğrenci takibi teknikleri ile ilgili çalışmalarını ve verimlilik denemelerini hızlandırdı.

Veli - Okul, Veli - Öğrenci işbirlikleri her zaman eğitim kurumları ve eğitim sistemlerinin gelişmesi için çok önemli ve destekleyici olmuştur. İçinde bulunduğumuz yeni normal dönemi öğrencilerimiz için

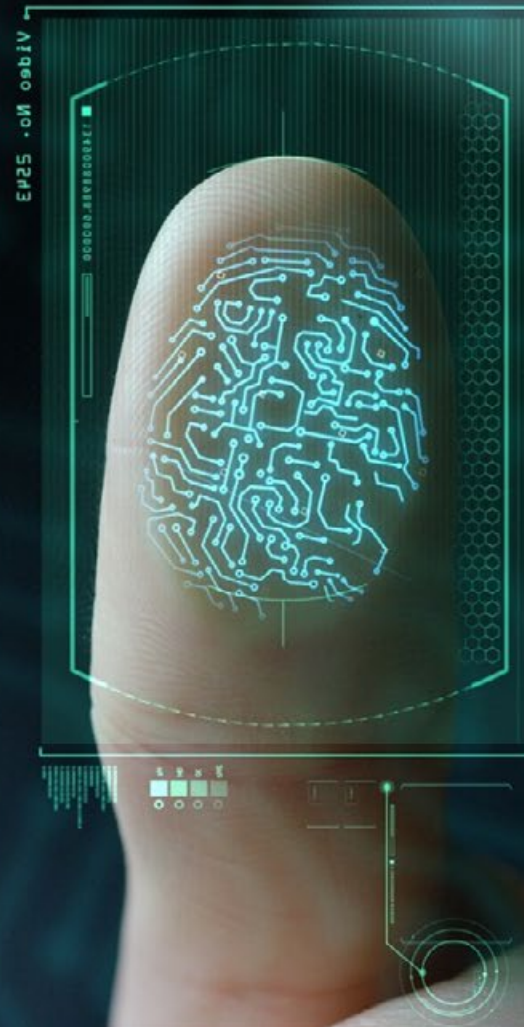
maksimum verim ile yönetebilmek konusunda sadece kurumlar özelinde değil bireysel sorumluluklar da alarak kolektif bir yol izlemeliyiz.

YENİ NORMAL'DE HİBRİT EĞİTİM

Dipnot:

İçinde bulunduğumuz yeni normal dönemi öğrencilerimiz için maksimum verim ile yönetebilmek konusunda sadece kurumlar özelinde değil bireysel sorumluluklar da alarak kolektif bir yol izlemeliyiz.

Bilgi, demo ve teklif için:

By WELL-5G
5G ile Geleceğe Doğru: Salgın Sürecinde Bağlantının Rolü
Öngörülebilir gelecekte tüketicilerin artık yeni normal haline gelen dijital yönlendirilmesi bekleniyor...

19 August 2020
EMUI 10.1 Güncelleme Takvimi
By WELL-5G
EMUI 10.1 Güncelleme Takvimi Bu yılın Mart ayında HUAWEI P40 Serisi'nin lansmanı sırasında tanıtılan ve HUAWEI'nin mobil ekosistemi üzerine...

18 August 2020
Dünyadaki 100'üncü 5G Anlaşmasını İmzaladı
By WELL-5G
Dünyadaki 100'üncü 5G Anlaşmasını İmzaladı Ericsson Başkanı ve CEO'su Börje Ekholm: Bu, Ericsson'ın müşterilerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik kararlılığını gösteren...

18 August 2020
Uluslararası Araştırma Projesi Üretimde 5G'nin Kullanımını İnceliyor
By WELL-5G
Uluslararası Araştırma Projesi Üretimde 5G'nin Kullanımını İnceliyor 5G, Endüstri 4.0'a başarılı geçişte önemli bir faktör olacak. Bosch yarı iletken...

12 August 2020
Almanya 5G'de Yoluna HUAWEI ile Devam Ediyor
By WELL-5G
Almanya 5G'de Yoluna HUAWEI ile Devam Ediyor Almanya'nın önde gelen haber kuruluşlarından Frankfurter Allgemeine Zeitung'un sunduğu rapora göre, hükümetin...

START HERE
THE FUTURE WITH 5G

THE TRUTH ABOUT 5G

HOW 5G WORKS: THE PROS AND CONS

5G EXPLAINED

Gelecek 5.0
Dijital Biz

5G ile 500 Milyar Doları Aşacak Beş Sektör

KPMG, 5G ile yıldızı parlayacak sektörleri analiz etti. KPMG'nin yaptığı değerlendirmeye göre anlık veri transferi üzerine kurulu hayat 5G ile daha da hızlanacak. 5G ile birlikte büyüyecek 'edge bilişim' (edge computing) yepyeni fırsatlar yaratacak. Endüstriyel üretim, tele-sağlık, akıllı ulaşım, çevresel izleme ve oyun sektörlerinin piyasa değerleri üç yıl içinde 500 milyar doları aşacak.

KPMG, geleceğin sektörlerini araştırdı. Covid-19 salgınından sonra teknolojik heyecan değil tartışmasız gereklilik olarak görülen 5G'li günlere az kaldığını vurgulayan KPMG'nin araştırması, 5G ile günlük hayatın ve önceliklerin nasıl değişeceğini gösteriyor.

KPMG'nin analizine göre 2023 yılına kadar bağlanabilirlik, yazılım, donanım ve hizmet merkezli beş sektörün piyasa değeri 500 milyar doları aşacak.

Araştırmayı değerlendiren KPMG Türkiye Teknoloji, Medya ve Telekomünikasyon Sektör Lideri Serkan Ercin, 5G ile birlikte bilgi teknolojisi mimarisi olan edge bilişimin hayatımızı daha etkili yöneteceğini söyledi. Ercin, "Bu düzende 5G, şirketlerin hayatta kalması için vazgeçilmez bir unsur olacak. Kablolu ve kablosuz bağlanabilirlik ve erişimin damga vurduğu geçen 10 yılın ardından hayatımızın merkezinde 5G yer alacak. Otonom araçlar, ulaşım, sağlık sektörü, üretim ve pek çok sektör anlık veri transferi üzerine kurulu. Her gün sistemler ve

kullanıcılar arasında çok büyük miktarda veri alışverişi yaşanıyor. Edge bilişimin 5G ile entegre olmasıyla hayat değişecek, veri transferi kullanıcıya daha çok yaklaşacak. Büyük hacimli veriler, çok daha az gecikmeyle iletilebilecek. Yoğun trafik yaşanan ağlardaki hız ve güvenlik artacak. 5G ve edge bilişim entegrasyonu, bant genişliğini ve gecikmeyi ciddi ölçüde iyileştirerek, dünyanın her yerinde eş zamanlı iletişime imkân sunacak." dedi.

KPMG'ye göre şu anda 361 milyar dolarlık hacme sahip olan endüstriyel üretim, tele-sağlık, akıllı ulaşım, çevresel izleme ve oyun sektörlerinin toplam gelirinin üç yıl içinde 517 milyar dolara ulaşması bekleniyor. 5G'nin fırsat yaratacağı geleceğin sektörleri şu şekilde:

Endüstriyel Üretim: 2023'e kadar, 5G ve edge bilişimin üretim sektöründe 136 milyar dolardan 206 milyar dolara yükselmesi bekleniyor. Bu pazar payının yüzde 51 artması demek. Yapay zekanın ve 5G'nin süreçlere dahil edilmesiyle sektör, yüksek kalitedeki ürünü daha hızlı ve daha ucuza üretebilecek. Daha az üretim hatası sayesinde tasarruf edilecek. Daha sürdürülebilir, düşük emisyonlu üretim sağlanacak. Covid-19 nedeniyle pek çok fabrika üretimini durdurmak zorunda kaldıysa da 5G, Çin, Güney Kore, İngiltere, Almanya ve ABD gibi geçiş sürecinde aşama kaydetmiş ülkelerde fabrikaların toparlanma süreci için fırsatlar sağlayabilir.

Tele-sağlık: 5G ve edge bilişim 2023'e kadar sağlık sektöründe pazarı yüzde 66 büyütürken 27 milyar dolardan 45 milyar dolara çıkarma fırsatı sağlayacak. Geleceğin akıllı aygıtları şeker ölçüm sistemi, kan basıncı ölçme, nabız ölçümü gibi kolaylıklar içerecek. Hastanede ya da hastane dışında, hastalarla ilgili verileri toplayan ve analiz eden sensörler sayesinde önleyici sağlık hizmetleri gelişecek. Hastalıklar azalacak.

Akıllı ulaşım: 12 milyar dolarlık akıllı taşıma sektörü 2023'e kadar 24 milyar dolara büyüyecek. Yüzde 100'lük artışta akıllı şehir

lerin potansiyeli etkili olacak. Sensörler hem yolculara hem de operatörlere bilgiler vererek ulaşım performansı artıracak. En sıkışık noktaları belirten gerçek zamanlı güncellemeler, yol çalışmalarını ve kazaları gösteren anlık bildirimler navigasyon sistemi ile yolculara iletilecek, trafik yönetimi daha kolay hale gelecek. Geleceğin ulaşımında, daha hızlı ve güvenli seyahatler sayesinde yolcuların yaşam kalitesi yükselecek.

Çevresel izleme: Davos 2020'ye damga vuran çevre, geleceğin de konusu. Çevresel gözlem artık bir sektör. Şu anda 2,8 milyar dolarlık pazara sahip sektörün 5 milyar dolarlık potansiyeli var. Çevre ve sağlık alanında çalışan şirketlerin, çevresel tehditleri anlamaları için farklı kanallardan gelen verileri yorumlaması, doğru kararlar alabilmek için karmaşık verileri analiz etmesi gerekiyor.

Oyun sektörü: 5G ile sektörün hacminin 2023'e kadar 180 milyar dolardan 236 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik gibi sistemler sayesinde gelişen oyun sektörü, güçlü bağlantılara ihtiyaç duyuyor. 5G'nin hızlı ve güvenli bağlantısı sayesinde oyun severler bu deneyimi başka bir noktaya taşıyacak. 5G ile oyun sektöründe bulut tabanlı sistemlere geçiş hızlanacak.

5G ile Geleceğe Doğru: Salgın Sürecinde Bağlantının Rolü

- Öngörülebilir gelecekte tüketicilerin artık yeni normal haline gelen dijitale yönelmesi bekleniyor.
- Tüketicilerin dijital anlamda ihtiyaçlarının karşılanması, bilişim ağlarının verimliliğinin optimize edilmesinden yani dijital dönüşümden geçiyor.
- Dijital dönüşümdeki başarı ise servis sağlayıcıların mobil iletişimde mükemmellik sağlayabilmelerine bağlı.

COVID-19, dünyanın birçok ülkesinde insanları ve günlük yaşantılarını olumsuz yönde etkiledi. Tüketicilerin büyük bölümü iletişim ağlarını günlük hayatta karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelmede de en önemli yardımcı olarak görüyor. Mobil iletişimin önemi, her geçen gün artan kullanıma da yansıyor.

Salgın çeşitli endişeler oluştursa da tüketiciler yeni cihazlar satın almaya devam etti ve bilişim hizmetlerini daha çok kullandılar. Yeni dijital davranışlar şekillendikçe, servis sağlayıcılarının kesintisiz dijital iletişim sağlama yeteneklerinin kriz dönemlerinde toplumun desteklenmesi açısından ne derece kritik bir role sahip oldukları net bir şekilde ortaya çıktı.

Dijital Geleceğe Giden Yol

Gelecekteki taleplerin karşılanabilmesi için mobil iletişime yönelik çok daha güçlü ve güvenilir ağlara ihtiyaç var. İşte bu noktada 5G devreye giriyor. 5G, günümüzün sabit geniş bant bağlantılarıyla karşılaştırılabilir kablosuz bağlantı hızı sunarken, modern 4G şebekelerine göre çok daha iyi enerji verimliliği sağlıyor.

Mobil iletişimin gelişimindeki bir sonraki adım olan 5G'nin en önemli amacı ise bağlantıdan faydalanabilecek her türlü cihazın her yerden bağlanabilmesini sağlamak. 5G teknolojisi akıllı evler, trafik güvenliği, kritik altyapılar, endüstri süreçleri ve yüksek hızlı medya dağıtımı gibi birçok yeni uygulamayı ve kullanım senaryolarını destekleyecek.

Yeni uygulamaların ve kullanım senaryolarının taleplerinin karşılanabilmesi için 5G'nin yapabilecekleri, önceki nesil mobil iletişim teknolojilerinin çok daha ötesine uzanacak.

Örnek olarak 5G çok yüksek veri aktarım hızları, çok kısa gecikme süreleri (latency), çok yüksek güvenilirlik, yüksek enerji verimliliği ve aynı alanda daha fazla cihaz kullanabilme olanağı sağlayacak. Ancak 5G'nin yapabilecekleri sadece akıllı telefonlarla sınırlı değil. Ayrıca, Nesnelerin İnterneti'nin (IoT) gelişimini de hızlandıracak.

21'inci yüzyılın en önemli teknolojik dönüşümlerinden biri haline gelecek olan 5G, işgücü ve finans sektörü dahil olmak üzere tüm sektörleri etkilemenin yanı sıra mal ve hizmetlere olan talepleri de şekillendirecek. 5G'nin sonucu olarak Yapay Zekâ ve otomasyon gibi teknolojiler yaşama ve çalışma tarzımızı daha da iyileştirme potansiyeline sahip olacak.

Tüketicilerin 5G ağlarından beklentileri

Bağlantılar hem iş hem de eğlenceyle ilgili faaliyetlerini yürütmeleri açısından çok daha önemli hale geldiğinden tüketicilerin ağ deneyimleri ile ilgili beklentileri çok daha yüksek. Ericsson Consumer Lab'ın araştırmasına göre on akıllı telefon sahibinden altısı, kriz döneminde 5G'nin oynayabileceği role karşı açıkça olumlu bir tutum sergiliyor. Yaklaşık yarısı ise 5G'nin 4G'ye göre kesinlikle çok daha iyi ağ kapasitesi ve çok daha yüksek hızlar sunabileceğini kabul ederek toplumun 5G'den çok daha fazla faydalanabileceğine inanıyorlar.

Tıp alanında kullanım açısından bakıldığında da benzer bir görüş hâkim. Örneğin tıbbi

cihazların sağlık çalışanları tarafından 5G üzerinden uzaktan kontrol edilebilmesi veya testlerin 5G destekli robotlar tarafından yapılması sağlık çalışanlarının bulaşıcı alanlarda harcadığı zamanı önemli ölçüde azaltabiliyor.

Araştırma aynı zamanda mevcut 5G kullanıcılarının 4G kullanıcılarına göre çok daha fazla çevrimiçi alışveriş yaptıklarını, video izlediklerini ve oyun oynadıklarını gösteriyor. 5G kullanıcıları 5G'nin potansiyeli konusunda daha iyimser bir tutum sergiliyor. On kullanıcıdan dördü, evlerinde şu an sahip oldukları sabit genişbant bağlantısının sağladığından daha hızlı bir bağlantıya sahip olmak için 5G'nin hızla uygulanması gerektiğini düşünüyor. On kullanıcıdan altısı da kesinlikle bu fikre katılıyor.

Mevcut 5G kullanıcıları, 4G kullanıcılarına göre mobil genişbant bağlantıların sabit genişbant bağlantılarına göre daha fazla önem taşıdığına inanıyor. Mevcut 5G kullanıcılarının yüzde 23'ü mobil genişbant bağlantıların sabit genişbant bağlantılara göre daha önemli olduğunu düşünüyor. Yüzde 48'lik bölüm ise mobil genişbant ve sabit genişbant bağlantıların eşit oranda önemli olduğu görüşüne sahip.

Salgın, aynı zamanda bağlantı ile desteklenen yeni bir normal oluşturmalarını sağlayan birçok bilişim hizmetini benimsemelerini ve kullanımlarını artırdı.

Müşterilerin alışkanlıklarındaki bu dijital devrim, servis sağlayıcıların yeni nesil bağlantıları ne zaman sunmaya başlamaları gerektiği sorusunun yanıtını da değiştiriyor. Bu sorunun yanıtı açık ve net: Hemen! Burada sorulması gereken asıl soru nereden başlamalı ve süreci ne şekilde hızlandırmalı.

Bu, aynı zamanda 5G'nin verilen hizmetleri zenginleştirmede ve benzer bir krizin yönetimini daha kolay hale getirmede oynayacağı potansiyel rolün temelini oluşturacak ve birbirimizden ayrı kalmak zorunda kaldığımızda bizi birbirimize bağlayan en önemli şey olacak.

Telekom Operatörleri 5G Fırsatlarına ve Zorluklarına Hazırlanıyor

- 5G, operatörlere çeşitli endüstrilerde ve coğrafyalarda dijital dönüşümü hızlandırmalarına olanak tanıyan güçlü yetenekler sunuyor.
- Dünya genelinde, ağ operatörlerinin CIO'ları ve CTO'ları 5G'yi destekleyecek yönetim, ağ ve Bilişim Teknolojileri (BT) dönüşümlerine hazırlanıyor.

Ericsson, MIT Technology Review Insights iş birliğiyle, telekom operatörlerinin 5G fırsatlarına ve zorluklarına nasıl hazırlandıklarını analiz eden “5G Operatörü” başlıklı bir rapor yayınladı.

- 5G teknolojisi, telekom operatörlerinin birçok yeni uygulamayı ve hizmeti dinamik yöntemlerle sunmasına olanak tanıyor.

Düşük gecikme süreleri, ultra yüksek bant genişliği ve mobil sınır bilişim (edge computing) yetenekleriyle, sayısız yenilikçi iş fırsatı ve daha iyi bir tüketici deneyimi mümkün. 5G'nin çoğunlukla kurumlara odaklı olan otonom araç filoları, nesnelerin interneti ve tam otomatik fabrikalar gibi kullanım alanları, operatörlere yeni gelir kaynakları elde etme fırsatı sağlıyor. Ancak bu hizmetler daha yeni yeni ortaya çıkmaya başlıyor. Şu aşamada, genel olarak operatörlerin 5G'nin beraberinde getirdiği hizmet fırsatlarını etkili bir şekilde keşfedebilecek endüstri alanında özel uygulama geliştirme deneyimi henüz tam olarak bulunmuyor. Bu nedenle operatörlerin gelecekte başarıya ulaşılabilmesi için yenilikçi bir iş ortağı ekosistemine ihtiyaç duyulacağı görüşü ağır basıyor.

- Raporda, dünyanın önde gelen operatörlerindeki BT ve ağ yöneticilerinin 5G'ye geçişte nasıl bir yol haritası oluşturdukları inceleniyor. Ağ operasyonlarının gözden geçirilmesi, BT altyapısı, iş destek sistemleri (BSS) ve hızla büyüyen ekosistemde sayıları artan dijital hizmet iş ortaklarının dahil edilmesi de raporda yer alıyor. Rapordaki temel bulgular şöyle:

- 5G'nin sunulmasında çalışma modelinin temelini iş birliği oluşturuyor. 5G, telekom operatörlerine farklı sektörler ve coğrafyalardaki şirketlerin dijital dönüşümlerini hızlandırabilmelerine olanak tanıyan güçlü teknolojik yetenekler sağlıyor. Ancak bu rapor için görüşülen yöneticiler, 5G'nin sağladığı değerlerden tam anlamıyla tek başlarına yararlanabilmelerinin mümkün olmadığını ifade ediyor. Sınırsız sayıda fırsattan faydalanılabilmesi ve başarıya ulaşılabilmesi için iş ortaklarından oluşan bir sistem ve iş ortaklarının tam anlamıyla iş birliği yapmaları gerekiyor. Bu iş ortaklıkları, özel uygulama ve alan uzmanlığını getirebilecek donanım ve yazılım şirketlerini, geleneksel ve dijital oyuncularını ve küçükten büyüğe tüm yenilikçi işletmeleri içeriyor.

- 5G hizmetlerinin ölçeklendirilebilmesi için “uygulama mağazası” tarzında özelleştirilmiş bir bağlantı gerektiriyor. 5G döneminde, etkili bir inovasyon ortağı olunabilmesi için faturalandırma, hizmet oluşturma ve katalog yönetimi gibi iş destek hizmetlerinin (BSS), çevik olmasının yanı sıra iş ortaklarına “kur ve çalıştır” kolaylığında hizmetler sunulabilmesi gerekiyor. Bunun bir sonucu olarak yapay zekâ, analitik ve otomasyonla güçlendirilen BSS yetenekleri, iş ortaklarına kendi başlarına bir tür “uygulama mağazası” kullanmaları için yapı taşları sağlıyor. Ölçeklenebilir ve yenilikçi olmanın amacı, “tanımla, fiyatlandır ve tekliflendir” gibi önemli BSS işlevlerinin otomasyonu için “sıfır dokunuşa” yakın olmaktır.

- Zengin veri setleri, otomasyon, yapay

zekâ ve gerçek zamanlı bilgi için sonsuz fırsatlar sunuyor. Operatörler, giderek daha da zenginleşen veri setleri, iş zekâsı ve yapay zekâ ile değer oluşturarak müşterilerin iş ortakları haline geliyor. Bu, operatörlerin her geçen gün daha da sanallaşan ve otomatikleşen yetenekler kullanarak, müşterilerinin dijital işlerine daha fazla dahil olmalarını ve belirli müşterileri ihtiyaçlarına yönelik benzersiz hizmetler sunmalarını gerektiriyor.

- İş destek hizmetlerinin (BSS) başarıya ulaşmasındaki en önemli unsurlardan biri buluta geçiş. 5G'ye hazırlanan operatörlerin gündemlerinde buluta geçiş ilk sıralarda yer alıyor. Ancak ağ işlevlerinin buluta taşınması BT'ye göre henüz olgunlaşmamış düzeyde; diğer yandan, kullanımda olan uygulamaların sanallaştırılmasında bir isteksizlik söz konusu. Müşteri deneyimi, yöneticilerin buluta taşınması gerektiğini kabul ettikleri bir yetenektir. Sanallaştırılmış, isteğe bağlı bir hizmet sağlama platformu; telekom operatörünün, hizmet iş ortakları ve müşterilerle iş birliği içinde hızlı bir şekilde yenilikçi hizmetler geliştireceği ana temeli oluşturur.

- 5G, hem teknolojik hem de kurumsal bir dönüşüm olacak. Operatörlerin, satış ve pazarlamadan operasyonlara, bilişim teknolojilerine, ağ yönetimine, fiyatlandırma ve faturalandırmaya kadar 5G yol haritalarında planlamaları gereken muazzam değişiklikler bulunuyor. Telekom operatörlerinin dahili süreçleri genellikle kurumsal segmentlere göre tüketici segmentlerine daha uyumludur. Bağlı cihaz sayısı insan abone sayısını çok yakında aşacak ve karmaşık kurumsal hizmetlerin daha fazla kullanılmaya başlanacak olması nedeniyle bu süreçlerin değişmesi gerekecektir. Hizmet sunumunun daha sanal hale gelmesi ve buluta özel ortamlarda iş ortaklarıyla beraber geliştirilen yeni teklifler nedeniyle, ağ ve BT ekiplerinin, süreçlerin ve platformların daha yakın ilişkilendirilmesine ihtiyaç duyulacaktır.

COVID-19'un Etkileri, Ağların Toplum Açısından Ne Derece Önemli Olduğunu Gösteriyor

• 2020 yılının sonuna kadar 190 milyon, 2025 yılının sonuna kadar ise 2,8 milyar 5G abonesi olması bekleniyor.

• Kriz zamanlarında dijital altyapılar, iletişim ihtiyaçlarının karşılanmasında kritik önem taşıyor.

• Sabit kablosuz erişim (FWA) bağlantılarının 160 milyona yaklaşması ve 2025 yılı sonuna kadar küresel mobil ağ veri trafiğinin yüzde 25'ini oluşturması bekleniyor.

Ericsson, küresel 5G abone sayısının 2020 sonunda 190 milyon, 2025 sonunda ise 2,8 milyarın üzerinde olmasını bekliyor. Ericsson

Mobilite Raporunun 2020 Haziran ayında yayınlanan sürümünde bu tahminlerin yanı sıra veri trafiğindeki artışlar ve bölgesel aboneliklerle ilgili diğer projeksiyonlar da yer alıyor.

Raporda ayrıca, COVID-19 salgını sırasında hayatın devam etmesi ve ailelerin birbirleriyle bağlantıda kalmasında ağların ve dijital altyapının taşıdığı önem detaylı bir şekilde inceleniyor.

Ericsson'un Şebekelerden Sorumlu Başkan Yardımcısı Fredrik Jejdling konuyla ilgili olarak şunları söyledi: "COVID-19'un hızla yayılması, dünya genelinde birçok insanın günlük yaşamında değişiklik yapmasına ve

birçok durumda evden çalışmaya yönelmesine neden oldu. Bu, ağ trafiğinin hızlı bir şekilde iş bölgelerinden yerleşim alanlarına kaymasıyla sonuçlandı. En son yayınlanan Ericsson Mobilite Raporu, mobil ve sabit ağların kritik ulusal altyapılar olarak giderek çok daha önemli bir rol oynadığını gösteriyor."

Bazı pazarlarda COVID-19 salgını nedeniyle 5G aboneliklerinde büyüme yavaşlasa da abonelik sayısının arttığı pazarlar daha ağır basarak Ericsson'un 5G abonelikleri ile ilgili 2020 tahminlerini artırmaya teşvik ediyor.

Jejdling sözlerine şöyle devam etti: "5G'nin etkileri abonelik sayısındaki başarıdan ziyade insanlara ve işletmelere sağladığı faydalar ile değerlendirilecek. İnovasyon için tasarlanan 5G, içinde bulunduğumuz bu krizde bağlantılabilipliğin gerçek değerini ortaya koyarak ekonomilerin yeniden ivme kazanmasındaki önemini gösterdi."

Dijital altyapıların değeri

Sokağa çıkma kısıtlamaları nedeniyle meydana gelen davranış değişiklikleri hem sabit hem de mobil ağların kullanımında ölçülebilir değişikliklere neden oldu.

Trafik artışının en büyük payı, yüzde 20-100 oranında büyüme gösteren yerleşim alanlarındaki sabit ağlar tarafından karşılandı. Ayrıca birçok servis sağlayıcı, mobil ağlarında büyük bir talep artışı olduğunu kaydetti.

Ericsson Consumer Lab tarafından 11 ülkede gerçekleştirilen bir çalışmada, katılımcıların yüzde 83'ü tecrit önlemleriyle başa çıkmada en büyük yardımcılarının bilişim teknolojileri olduğunu ifade etti. Çalışmanın sonuçları, tüketicilerin yeni gerçeklere uyum sağlamasına yardımcı olan e-öğrenim ve sağlık uygulamaları gibi BT hizmetlerinin daha çok benimsendiğini ve kullanıldığını gösteriyor.

İleriye dönük bakıldığında, katılımcıların yüzde 57'si finansal güvenlik için tasarruf yoluna gideceğini, üçte biri ise potansiyel bir ikinci COVID-19 dalgasına daha iyi hazırlanmak

için 5G'ye ve evde daha iyi bir bant genişliğine yatırım yapmayı planladığını belirtti.

Sabit kablosuz erişim büyük bir rol üstleniyor

Sabit kablosuz erişim bağlantılarının 2025 sonunda yaklaşık 160 milyona ulaşacağı tahmin ediliyor. Bu sayı, toplam küresel mobil ağ veri trafiğinin yaklaşık yüzde 25'ini oluşturuyor. 2019 yılının sonunda, küresel sabit kablosuz erişim veri trafiğinin, küresel veri trafiğinin yüzde 15'ini oluşturduğu tahmin ediliyor. 2025 yılında yaklaşık 8 kat büyüerek 53 exabayta ulaşması ve küresel toplam mobil ağ veri trafiğinin yüzde 25'ini temsil etmesi bekleniyor.

4G veya 5G üzerinden sunulan sabit kablosuz erişim, genişbant hizmetleri sunmada giderek daha düşük maliyetli bir alternatif haline geliyor. Ayrıca devlet destekli programlar ve sübvansiyonlarla birlikte dijital servisler için tüketiciler ve işletmelerden gelen talepler gibi çeşitli unsurlar da sabit kablosuz erişime olan talebi artırıyor.

Rapor, aynı zamanda veri trafiği büyümesi, bölgesel abonelikler ve bulut tabanlı oyunlara ilişkin öngörülerin yanı sıra özel ağlar ve Verizon'un hedefli büyükşehir bölgeleri için geliştirdiği milimetre dalga stratejisi ile ilgili tahminleri de içeriyor.

Ericsson'ın iletişim servis sağlayıcıları ile şu anda yaklaşık 40'ı halihazırda kullanımda olan 93 5G anlaşması veya sözleşmesi bulunuyor.

Daha İyi Bir Gelecek için Sorumlulukları Paylaşmalıyız

HUAWEI Yönetim Kurulu Başkanı ve Kıdemli Başkan Yardımcısı Catherine Chen, HUAWEI Better World zirvesinin üçüncü ve son gününde gerçekleştirdiği açılış konuşmasında, “Dünya genelindeki telekomünikasyon regülatörleri, COVID-19 ile ortaya çıkan ortak sorunları çözmek ve herkes için daha iyi gelecek yaratmak için birlikte çalışmalıdır” dedi.

Endüstri politikalarının dijital ekonominin gelişimini ne şekilde destekleyebileceğini, ekonomik düzelmeye nasıl katkı sağlayabileceğini ve nasıl herkes için daha iyi bir gelecek inşa edebileceğini keşfetmek üzere 80’den fazla ülkeden binlerce çevrimiçi katılımcı eşliğinde gerçekleştirilen HUAWEI Better World zirvesinin üçüncü gününde, açılış konuşmasını, HUAWEI Yönetim Kurulu Başkanı ve Kıdemli Başkan Yardımcısı Catherine Chen gerçekleştirdi.

Catherine Chen: Herkes için daha iyi bir gelecek ortak çaba gerektirir

“Geçtiğimiz 30 yıl içinde bilgi teknolojileri hızla gelişti ve insanların yaşamlarını kolaylaştırdı. COVID-19 salgını ise dijital altyapının teknolojik gelişmelere yeterince ayak uyduramadığını ortaya koydu. Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) raporlarına göre, dünya nüfusunun yaklaşık yarısı halen internet erişimine veya birçok teknolojik imkana sahip değil. Ülkeler genelinde ekonomiler küçüldükçe, hükümetler dijitalleşme ile ilgili stratejilere daha fazla ağırlık vermektedir. Bizler daha bağlantılı, akıllı ve yenilikçi bir gelecek öngörüyoruz. Bu geleceğin herkes için; kapsayıcı, sürdürülebilir ve daha iyi olmasını sağlamalıyız.”

Daha iyi bir ekonomi için yaratıcılığımızı tepeden tırnağa artırmalıyız

“Birçok ülke, COVID-19 sürecinde kritik önlemleri başarıyla aldığı için, bazı ülkelerdeki ekonomik durum normale dönmeye başladı. Yine bazı ülkeler, bilgi teknolojilerinin de ön planda olduğu farklı teşvik planlarını devreye aldı. Çin’deki yeni altyapı planı kapsamında, önümüzdeki 5 yılda kullanılmak üzere, sadece 5G yatırımı olarak, 140 milyar ABD dolarından fazla kaynak ayrıldı. Bu planlamanın, Çin’in dijital ekonomisine 2 trilyon dolardan fazla katkı sağlaması ve genel ekonomik durumu da olumlu yönde etkilemesi bekleniyor. Bunun yanı sıra, Avrupa Birliği de ekonomik düzelmeye katkıda bulunmak amacıyla, 1,1 trilyon Euro’luk bir paket açıkladı.”

“Ekonomiyi canlandırmak için tepeden tırnağa yenilenmeye ve daha yaratıcı olmaya ihtiyacımız var” diyen Catherine Chen, sektördeki aktif dijital dönüşümle birlikte, bu yöndeki hükümet politikalarını desteklemenin tüm sektörler için fayda sağlayacağını ve verimliliği artıracağını da sözlerine ekledi.

Geleceğin Tohumları Projesi, sürdürülebilir bir gelecek için umutları yeşertiyor

Hızla büyüyen küresel dijital ekonomi ve bu yöndeki eksiklikler arasında oluşan uçurumu konu alan Dünya Bankası raporuna atıfta bulunan Chen, “HUAWEI Geleceğin Tohumları programına devam ediyor. Bu program 2008 yılında başlatılmış ve bugüne kadar 108 ülke ve bölgede, 400’den fazla üniversiteden yaklaşık 30.000 öğrenciye fayda sağlamıştır. Dijitalleşme, bugün daha fazla endüstri tarafından benimsenmiş bulunuyor. Gelecek için ektiğimiz bu tohumlar, ileride Birleşmiş Milletler’in 2030 stratejik kalkınma hedeflerinde, özellikle de iklim değişikliği ile ilgili olan maddelerde karar verici konumda yer alacaklar” dedi.

HUAWEI Better World zirvesinin üçüncü gününde; Uluslararası Telekomünikasyon Birliği, GSMA, Avrupa Telekomünikasyon Rekabet Birliği (ECTA), Güney Afrika İletişim ve Dijital Teknolojiler Birimi, Ulusal

Dijital Ekonomi ve Toplum Komisyonu, Çin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Akademisi, Almanya İnternet Endüstrisi Birliği ile Tayland Ofisi temsilcileri de konuşmacı olarak yer aldı.

Chen’in ardından söz alan kurum temsilcileri, gelecekte inşa edilecek daha bir dünya özelindeki görüşlerini paylaştılar. Uluslararası kuruluşların sözcülerinin gündeminde; küresel olarak birleşik BT standartları oluşturmak, dijital ekonomiyi teşvik etmek, dijital kapsayıcılığı hızlandırmak ve yeni ekonomik normaleri hayata geçirmek vardı.

Ryan Ding: Gelişmiş bağlantı teknolojileri operatörler için yeni fırsatlar yaratacak

Zirvenin dünkü oturumunda söz alan HUAWEI İcra Kurulu Direktörü ve Operatör İş Birimi Başkanı Ryan Ding, GSM operatörlerine yönelik olarak, bağlantı teknolojilerinin potansiyelini ortaya çıkararak işlerini nasıl geliştirebilecekleri konusunda tavsiyelerde bulundu.

Ryan Ding’in konuşmasından bazı satırbaşları şu şekilde;

- “GSM Operatörleri, ağ teknolojilerini en iyi şekilde kullanmalıdır. Ek yazılım ve panolarla birlikte, RRU’ları (Uzak Radyo Üniteleri) değiştirerek kapasitelerini hızla genişletmelidir. Bu gelişim, operatörlerin salgın sırasında yükselen veri trafiğine daha iyi bir şekilde yanıt vermelerine ve toplam sahip olma maliyetlerini optimize etmelerine yardımcı olacaktır. Operatörler, kullanıcı deneyimine odaklanmalı ve en iyi ağ sistemlerini kurmalıdır.
- “Operatörlerin iş potansiyellerini artırmak için ticari yatırımlarını da artırmaları gerekiyor. Ağ teknolojileri yeni bir döneme giriyor ve B2B pazarı, operatörlerin ticari başarısı için büyük önem taşıyor.
- “Operatörlerin geleceğe yönelik ağ kurulum hedeflerini de belirlemeleri gerekir. Telekomünikasyon endüstrisi, ağ bağlantılarının; bireylerin ve işletmelerin sürekli değişen ihtiyaçlarına nasıl adapte edilebileceğini, dijital ekonominin gelişimini nasıl destekleyeceğini de düşünmelidir.

Dijital Dönüşümde Öncü İş Birliği

Türkiye'nin dijitalleşmesine liderlik etme vizyonu ile faaliyet gösteren Vodafone, dijital servislerin ve Nesnelerin İnterneti'nin akıllı fabrikaları daha esnek ve daha üretken hale getireceği Endüstri 4.0 yolunda işletmelere destek oluyor. Endüstri 4.0'da önemli bir kilometre taşı olan 5G'ye hazırlık için işletmelerin teknolojilerini yenilikçi hale getirmelerini sağlayan Vodafone Business, "Özelleştirilmiş Mobil Şebeke" teknolojisiyle otomotiv sektörünün öncü kuruluşu Tofaş'la örnek bir iş birliğine imza atacak. Tofaş, "Özelleştirilmiş Mobil Şebeke" sayesinde üretim ve kritik hizmetleri lokal şebeke aracılığıyla güvenli, hızlı, düşük gecikmeli ve kesintisiz şekilde sürdürebilecek.

Türkiye'nin dijitalleşmesine liderlik etme vizyonu ile faaliyet gösteren Vodafone, Nesnelerin İnterneti'nin akıllı fabrikaları daha esnek ve daha üretken hale getireceği Endüstri 4.0'a uyum sağlayabilmeleri için Geleceğe Hazır Şebeke altyapısıyla işletmelere çözümler sunuyor. İşletmelere Endüstri 4.0 yolunda önemli bir kilometre taşı olacak 5G'ye hazırlanmaları için de destek veren Vodafone, "Özelleştirilmiş Mobil Şebeke" (MPN) ile işletmelerin ihtiyaç ve isteklerine özel hizmet sunuyor. Türk otomotiv sanayiinin devlerinden Tofaş, büyüme stratejilerine temel oluşturmak amacıyla planladığı 5G'ye hazırlık yatırımlarında çözüm ortağı olarak Vodafone Business'ı seçti.

İş birliği çerçevesinde Tofaş, Bursa'daki yıllık 450 bin araç üretim kapasitesi olan, 350 bin metrekaresi kapalı olmak üzere 1 milyon metrekarelik alanda faaliyet gösteren fabrikasında Vodafone Business'ın insanları ve nesneleri "Özelleştirilmiş Mobil Şebeke" teknolojisiyle birbirine bağlayacak. Şu anda kullandığı kablosuz ve sabit network bağlantılarını "Özelleştirilmiş Mobil Şebeke" ile değiştirecek olan Tofaş, bu yatırımıyla otomotiv sektöründeki dönüşüme öncülük etmiş olacak.

"Özelleştirilmiş Mobil Şebeke" sayesinde Tofaş'ın Wi-Fi bağlantısı değiştirilecek, tesisin farklı bölgelerine dağılmış makinelerden ve IoT sensörlerinden veri toplayan Akıllı İstasyonlar'ın ve üretim hattında yer alan sıkma makinerinin bağlantıları sağlanacak. Tofaş, işletme için kritik olan hizmetlerle üretim ağları gibi servisleri tesislerinde kurulan lokal şebeke aracılığı ile güvenli, hızlı, düşük gecikmeli ve kesintisiz şekilde sürdürebilecek. İnsanların, stokların, araçların lokasyonlarının belirlenmesi ve güvenliğinin sağlanması, operasyonel etkinliğin artırılması ile işgücü yönetimine destek sağlanması bu teknolojinin sunduğu diğer avantajlar olacak.

Meltem Bakiler Şahin: İşletmeleri geleceğe hazırlıyoruz

Vodafone'un "Herkes için dijital bir gelecek inşa etme" vizyonu ile çalışmalarını sürdürdüğünü belirten Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Meltem Bakiler Şahin, 5G'nin gelecekte pek çok teknolojinin altyapısını oluşturacağını, işletmeleri bu geleceğe hazırlamak için çözüm sunduklarını vurguladı. Meltem Bakiler Şahin, "Özelleştirilmiş Mobil Şebeke"yi şöyle anlattı: "Vodafone olarak, dünya çapında 5G teknolojisinin gelişiminde kritik rol oynuyoruz. 5G'ye giden yolda Geleceğe Hazır Şebeke altyapımızla müşterilerimizin dijital geleceğe bugünden hazırlanmasına destek oluyoruz. 5G, dijital servislerin ve Nesnelerin İnterneti'nin akıllı fabrikaları daha esnek ve daha üretken hale getireceği Endüstri 4.0 yolunda önemli bir kilometre

taşı olacak. Endüstri 4.0, 'yeni rekabetçilik' kavramının ve küresel rekabet gücünün iyileştirilmesinin de merkezinde yer alıyor. Biz de 50'yi aşkın ülkede 100 milyondan fazla nesneye hayat vererek dünyanın en büyük IoT hizmet sağlayıcısı konumunda bulunan Vodafone Grubu'ndan aldığımız güçle, tam bu noktada devreye giriyoruz. Uçtan uca dijitalleşme sağlayan çözümlerimizle işletmelerimizin yanındayız. Amacımız Endüstri 4.0 devrimini yapabilmek için ülkemizin ihtiyacı olan dijital sıçramayı güç birliği ile gerçekleştirebilmek. Tofaş ile iş birliğimiz ülkemiz için örnek teşkil edecek. Çünkü "Özelleştirilmiş Mobil Şebeke", garantilenmiş bant genişliği, son derece düşük gecikme ve korunan veri akışıyla dijital işletmeler için yeni ufuklar açıyor. Global deneyimimizle Türkiye'nin 5G hazırlıklarına öncülük etmeye devam edeceğiz."

Özgür Çetinoğlu: Proje ile Tofaş network altyapısı daha yalın ve esnek bir yapıya kavuşacak

Gerçekleştirilen uyumlu iş birliği için Vodafone'a teşekkürlerini sunarak sözlerine başlayan Tofaş Bilgi ve İşlem Teknolojileri Direktörü Özgür Çetinoğlu, "Gelişen teknolojilerle, hayatın her alanında olduğu gibi; üretim sahasında da akıllı ekipmanlar ve cihazların kullanımını her geçen gün artırıyor. İhtiyaç duyulan network bağlantı adetleri çözümlerin en hızlı şekilde devreye girmesinde önem arz ediyor. İhtiyaçın en yalın ve ekonomik şekilde karşılanması ve gerekliliklere hızlı şekilde cevap verebilmek üzere Vodafone ile "Özelleştirilmiş Mobil Şebeke" teknolojisini Tofaş'ta hayata geçirmeye kadar verdik" diye konuştu.

"Özelleştirilmiş Mobil Şebeke" teknolojisinin ilk fazda 4G ile başlayacak olup 5G'nin ülkemizde kullanılmaya başlanmasıyla dönüştürebilecek şekilde kurgulandığına da değinen Çetinoğlu; proje ile Tofaş network altyapısının daha yalın ve esnek bir yapıya kavuşacağını vurguladı. Özgür Çetinoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: "Network altyapısı maliyetlerinde toplam sahip olma maliyetlerinde önemli ölçüde azalma sağlayacak. Tüm birimlerimizin ihtiyaçları zamandan tasarruf edilerek saatler içerisinde karşılanabilecek. Ayrıca ilk uygulama alanları sahada çok sayıda kullanımda olan akıllı sıkma sistemleri, endüstriyel bilgisayar ve operatör panellerini içeren akıllı istasyonlar ve kamera sistemleri olacak. Yakın gelecekte ise Tofaş genelinde kullanımda olan tüm dizüstü bilgisayarları "Özelleştirilmiş Mobil Şebeke" üzerinden haberleştirerek fabrika içi WiFi ağının sadeleştirmeyi hatta tamamen ortadan kaldırmayı planlıyoruz. "Özelleştirilmiş Mobil Şebeke" yolculuğumuza 5G ile devam ettiğimizde mevcut ihtiyaçlarımızı karşılamamızın ötesinde dijital dönüşüm vizyon ve stratejilerimize paralel olarak birçok farklı teknolojiyi kullanabilecek haberleşme altyapısına sahip olabileceğiz. İleri seviye endüstri 4.0 çözümleri ile verimliliğimizi en üst seviyeye çıkartırken müşterilerimize

ürünlerimizin en üst seviye kalitede ulaşmasını sağlayacağız."

Daha fazla güvenlik, daha fazla kapasite, daha fazla hız sağlıyor

"Özelleştirilmiş Mobil Şebeke", 5G teknolojilerini kullanarak insanların ve nesnelerin birbirlerine bağlanmasına olanak sağlayan, işletme kullanımına özel sunulan bir network teknolojisidir. Bağlantılı çalışanlar, sensör verisi izleme, lokasyon belirleme-takip, endüstriyel IoT kontrolü ve otomasyonu ile video analizi gibi kullanım alanları olan bu teknolojinin işletmelere katkısı şu başlıklar altında toplanabilir:

Özel/ayrılmış/paylaşımlı kapsama alanı: Sadece tanımlanan firma cihazlarının bağlanabileceği, özel ve garanti edilmiş kapasite sunduğu gibi paylaşımlı radyo şebekesinden de bağlantı imkânı sağlıyor.

Yüksek hız, düşük gecikme: Şebeke üzerinde çalıştırılacak ya da koşulacak uygulamalar için güvenilir ve düşük gecikmeli bağlantılar sunuluyor.

Güvenlik: Tüm veriler firma sınırları içerisinde kalıyor ve sadece işletmenin belirlediği cihazlar networke erişim sağlayabiliyor.

Garantili hizmet seviyesi sözleşmesi: Önceden belirlenmiş hizmet düzeyi garanti ediyor.

Ölçeklenebilirlik: Terzi usulü, firmaların spesifik ihtiyaçlarına göre dizayn edilebiliyor. Bir fabrika katında binlerce cihaz birbirine bağlanabiliyor.

Endüstri 4.0: 5G teknolojisi ile cihazlar arası iletişimi en hızlı düzeye çıkararak karar algoritmaları içerisinde yaşanabilecek hata payının en aza indirilmesini sağlıyor.

Daha fazla alan: Kullanıcıya özel sunulduğu için daha geniş bant aralığı ve daha fazla depolama alanı sunuyor.

destek sistemleri ilerleme kaydediyor, sensörler çok çeşitli verileri iletiyor ve insanlar, makineler ve sistemler arasındaki bağlantı derecesi artıyor. Bunların tamamında 5G, anahtar konumunda yer alıyor. Bolle, “Hızlı, güvenilir ve güvenli veri iletimi, Endüstri 4.0’ın temelini oluşturuyor. Bunun 5G ile birleştirilmesi, fabrika üretimini daha fazla geliştirmemizi ve iyileştirmemizi sağlayacak” dedi. Bosch, Reutlingen’deki yonga plakası fabrikasında, 5G’nin üretimi ne şekilde etkilediğini incelemek üzere tasarlanan uyumluluk testlerini Ericsson iş birliğiyle başlatıyor. Bosch’ta araştırmacı olarak görev yapan ve uluslararası 5G Ağa Bağlı Endüstriler ve Otomasyon Birliği’nin (5G-ACIA) Başkanı olan Andreas Müller, “Yarı iletken üretimi oldukça karmaşık ve hassastır. Bu mikroskobik yonga plakaları, hava yastıklarından akıllı telefonlara ve elektrikli bisikletlere kadar geniş bir yelpazedeki ürünlerde kullanılmadan önce, 1.000’in üzerinde teste tabi tutuluyor.

Fabrika ortamında, elektromanyetik dalgalar bir parazit kaynağı oluşturabilir. Bu nedenle, 5G’nin üretim üzerindeki etkisini test ediyoruz” dedi.

Öte yandan kanal ölçümleri de gündemde. Kanal ölçümlerinin, optimum ağ kapsamının nasıl sağlanacağına ve verici antenlerinin fabrika içerisinde hangi noktalara ve ne yoğunlukta yerleştirilmesi gerektiğine dair bilgiler sağlaması bekleniyor. Reutlingen’deki yonga plakası fabrikasında bir 5G test ağı kuracak olan Bosch, bu bulguları kullanmak istiyor. Şirket, bu 5G test ağına ilk 5G uygulamalarını kullanıma sokacak. Bu süreçte mühendisler, makinelerin ve sistemlerin 5G ile nasıl çalışabileceğini gözlemleyecek, Wi-Fi veya kablolu bağlantıya oranla bu bağlantının nasıl daha iyi ve etkili olabileceğini araştırarak. Uygulama alanları arasında, bir yerel bulut aracılığıyla yönlendirilebilecek otonom taşıma sistemleri, makinelere uzaktan erişim ve endüstriyel sistemler arasında iletişim yer alıyor.

Uluslararası Araştırma Projesi Üretimde 5G’nin Kullanımını İnceliyor

- 5G, Endüstri 4.0’a başarılı geçişte önemli bir faktör olacak.
- Bosch yarı iletken fabrikası, 5G’de lider bir rol oynuyor.
- Bosch’un Dresden’deki yeni yonga plakası fabrikası, en başından itibaren 5G özelliğine sahip olacak.
- Araştırma projesi, yeni iletişim standardına yönelik koşulları inceliyor.

Stuttgart, Almanya – Endüstri 4.0 alanında öncü bir şirket olan Bosch, 5G’nin üretim ve lojistiğin dijitalleşmesi ve ağa bağlı hale gelmesinde önemli bir yapı taşı olduğuna inanıyor. Şirket, Reutlingen’deki yonga plakası fabrikasında bir 5G ağının kurulumu için uyumluluk testlerine ve kanal ölçümlerine başlıyor. Bosch CDO/CTO’su Dr. Michael Bolle, “Bosch olarak 5G’nin araştırma ve

geliştirme çalışmalarına erken başladık ve bu yeni mobil iletişim standardının Endüstri 4.0’a geçişi hızlandıracağına inanıyoruz” dedi. Bu nedenle şirket, gerçek üretim ortamlarında yeni iletişim standardını test etmeyi, kanıtlamayı ve değerlendirmeyi hedefleyen uluslararası 5G-SMART araştırma projesinde aktif bir rol oynuyor. 5G-SMART proje ortakları, Bosch’un Reutlingen’deki yonga plakası fabrikasında, Ericsson’un Kista / İsveç’teki lokasyonunda ve Fraunhofer IPT’nin Aachen’deki 5G Avrupa Sanayi Kampüsünde 5G üretim uygulamalarını test edecek.

Reutlingen’deki Bosch yonga plakası fabrikasında bir 5G ağı kuruluyor

Endüstriyel üretim, dijital dönüşümden geçiyor; manuel süreçler azalıyor, teknik

AB araştırma projesi, üretimde 5G'ye yönelik koşulları inceliyor

5G-SMART projesi için, telekomünikasyon şirketleri, ağ ve fabrika operatörleri, makine mühendisleri ve üniversiteler olmak üzere birçok alanı kapsayan bir ekip, 5G ile Endüstri 4.0 çözümlerini bir araya getiriyor. Proje ortakları, ayrıca Bosch'un Reutlingen'deki yonga plakası fabrikasında elektromanyetik uyumluluğu (EMC) test ediyor, kanal ölçümleri yapıyor ve 5G'nin gerçek bir üretim ortamında nasıl sonuçlar verdiğini değerlendiriyor. Buna ek olarak, yeni 5G iş modellerini tespit etmeyi hedefliyorlar. Avrupa Birliği tarafından finanse edilen projenin, toplamda 2,5 yıl sürmesi ve Kasım 2021'de sona ermesi planlanıyor.

Dresden yonga plakası fabrikası: Bosch'un ilk 5G özellikli yarı iletken fabrikası

Reutlingen araştırma projesinden elde edilen sonuçlar, şirketin Dresden'deki yeni yonga plakası fabrikasında gelecekte 5G ağının planlamasında da kullanılabilir. Bolle, "Dresden'de, Bosch'un dünya genelindeki ilk 5G özellikli yarı iletken fabrikasını inşa ediyoruz. Tesis, ilk günden itibaren 5G'ye hazır olacak" dedi. Bosch, şirketin tarihinde tek seferde yaptığı en büyük yatırım olan yeni yonga plakası fabrikasına yaklaşık 1 milyar Euro harcıyor. Bu fabrikada yarı iletken üretiminin 2021'in sonu itibarıyla başlaması planlanıyor.

Mikroelektronik, çeşitli seviyelerde Endüstri 4.0'ın yolunu açıyor. Birincisi, Endüstri 4.0 akıllı sensörler olmadan düşünülemez. İkincisi ise yonga plakası üretimi, ağa bağlı üretimin öncülerinden biridir. Neredeyse tamamen otonomdur ve üretim süreçlerini gerçek zamanlı olarak optimize etmek için yapay zekâ kullanır.

COVID-19 Salgınında İletişim Altyapılarının Kesintisiz ve Esnek Olması

- Ericsson'un web semineri, kritik bir alt-yapı olarak mobil iletişimin bu dönemdeki önemini vurguluyor.
- COVID-19 ile birlikte şebekelerdeki veri indirme ve yükleme yoğunluğu ciddi şekilde artış gösterirken, ses ve veri trafiğinin bölgesel dağılımı ise değişti.

Ericsson, COVID-19 salgını nedeniyle ortaya çıkan olağanüstü durum sırasında mobil ağ kapasitesi, performans ve data kullanım düzeyinin coğrafi anlamdaki değişimi konularında bir web semineri düzenledi.

Konuyla ilgili açıklama yapan Ericsson Türkiye Genel Müdürü Işıl Yalçın şunları söyledi: "İçinde bulunduğumuz bu zorlu süreçte, operatörlerimiz salgın döneminde artan talepler ile birlikte hizmet kalitesini sürdürmek için büyük

bir özveri gösteriyor. Özellikle evden çalışma döneminde yoğun kullanımla birlikte ağ trafiği üzerindeki yük ciddi şekilde arttı. Ericsson olarak altyapı hizmetlerini sağladığımız operatörlerimizle birlikte kriz döneminde kapasite yönetimi ve performans konularında yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Bugün düzenlediğimiz web semineriyle, kriz durumundaki kapasitelerini daha iyi yönetebilmeleri için şebekelerin planlanmasından, mevcut varlıkların yönetimine kadarki süreçte, her zaman onların yanın-da olduğumuzu tekrar belirtmek istedik."

Mobil ve sabit genişbant, küçükten büyüğe tüm işletmelerin işlerini uzaktan yürütmelerine yardımcı olmak açısından büyük önem taşıyor. Operatörlerimizin sundukları hizmetlerin her zamankinden daha kritik önem taşıdığı krizin başından bu yana ortaya çıkan üç ana

eğilim seminerde masaya yatırıldı:

1. Ses ve veri trafiğinde bölgesel dağılım değişimi: Veri ve ses trafiği şehir içinde başka lokasyonlarda yoğunlaştı ve farklı saatlere kaydı. Veri trafiğinin dağılımı ticari alanlardan konut alanlarına doğru kayarken, kullanımlar ise gün içerisinde farklı saatlere dağıldı.

2. Kullanım artışı: Alınan tecrit önlemleri sonucunda evden çalışma ve çevrimiçi eğitim gibi nedenlerden dolayı evlerdeki bağlantılar üzerindeki trafik arttı. Mobil veri kullanımı Türkiye'de yüzde 15-20 civarlarında artarken, dünyada ise %40 civarlarında artış gösterdi. Ses trafiğine baktığımızda ise Türkiye'de yüzde 5-10 civarında, dünyada ise %30 kadar artış gözlemlendi.

3. Son kullanıcı hareketliliği azaldı: Tecrit önlemleri sebebi ile son kullanıcıların veri tüketimi sabit noktalarda yoğunlaşırken, hareketlilik yüzde 50'ye yakın oranda azaldı. Bu sebeple mobil ağlarda belirli hücrelerde yük artarken, hücreler arası geçiş azaldı.

4. Yüksek bantgenişliği talebi: Video konferans, oyun ve çevrimiçi yayın hizmetlerinin kullanımında büyük artışlar yaşandı. Bu artış, uygulama sağlayıcıların sunucularında yoğunluk yaşanmasına sebep oldu ve bantgenişliğinin etkilenmemesi için video kalitesinde kısıtlamalara gidildi.

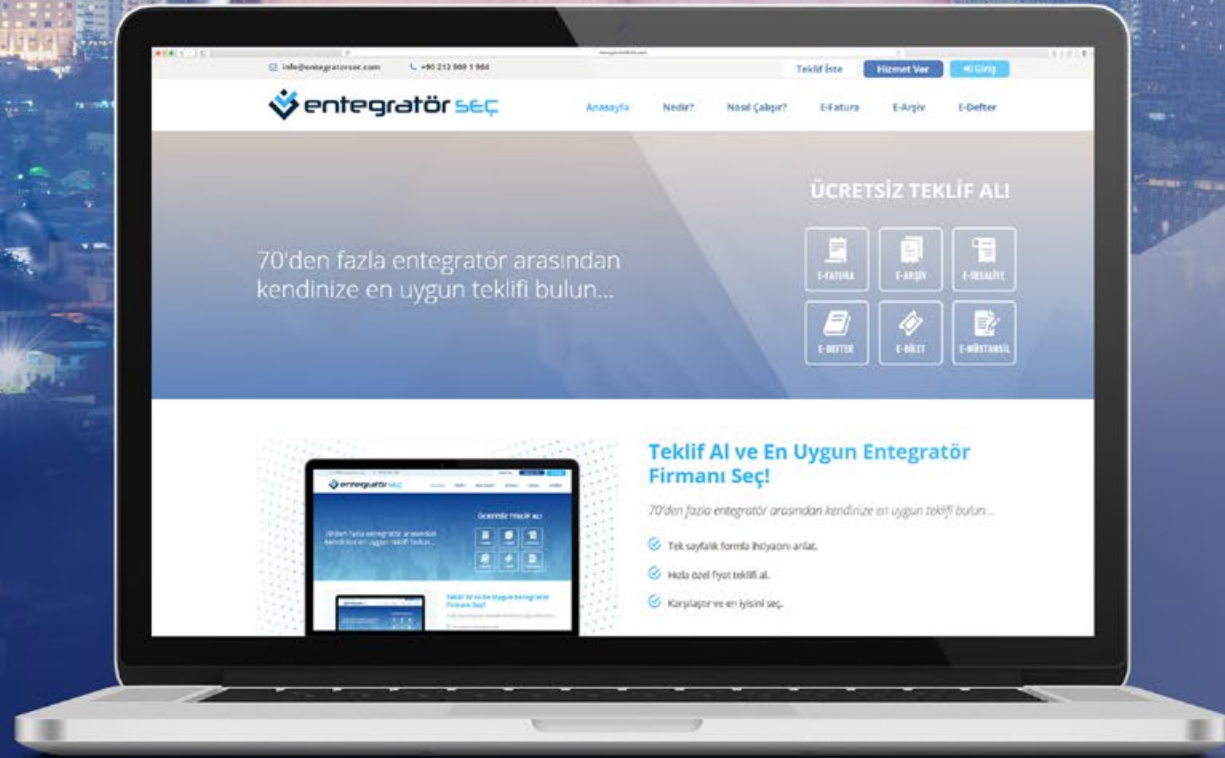
5. Kullanıcıların veri yükleme miktarları arttı: Kriz döneminde son kullanıcıların sosyal mecralarda içerik paylaşımlarının artması sebebiyle, genel olarak veri indirmenin yanı sıra, veri yüklemede de ciddi artışlar gözlemlendi.

Önümüzdeki dönemde, 5G ile birlikte teknoloji çok daha esnek bir hale gelecek, birçok fonksiyon buluta taşınırken, bu sayede şebeke yoğunlukları ve kapasite ihtiyaçları çok daha verimli bir şekilde yönetilebilecektir. COVID-19 gibi kriz dönemlerinde anlık değişen trafik ihtiyaçları sağlıklı bir şekilde karşılanabilecektir. Uzun vadede 5G, temel dijital altyapıların korunması ve güçlendirilmesini sağlayacak; Yapay Zekâ ve yüksek kapasiteyi beraberinde

getirecek; buna benzer kriz dönemlerinde çok önemli bir rol oynayacaktır.

COVID-19 salgını, pek çok yeni iletişim ve iş birliği uygulamalarının da geliştirilmesine yol açtı. Bu yeni ve iyileştirilmiş çözümlerin bazıları hayat kurtarmada önemli bir rol oynuyor, diğerleri ise işletmeleri kurtarmaya, halk sağlığı ve refah hizmetlerini desteklemeye ve krizden sonra normalleşmeyi kolaylaştırmaya yardımcı oluyor. Bu sebeple, orta ve küçük ölçekli şirketlerin dijitalleşmelerine destek olunması büyük önem taşıyor.

ÜCRETSİZ TEKLİF AL!

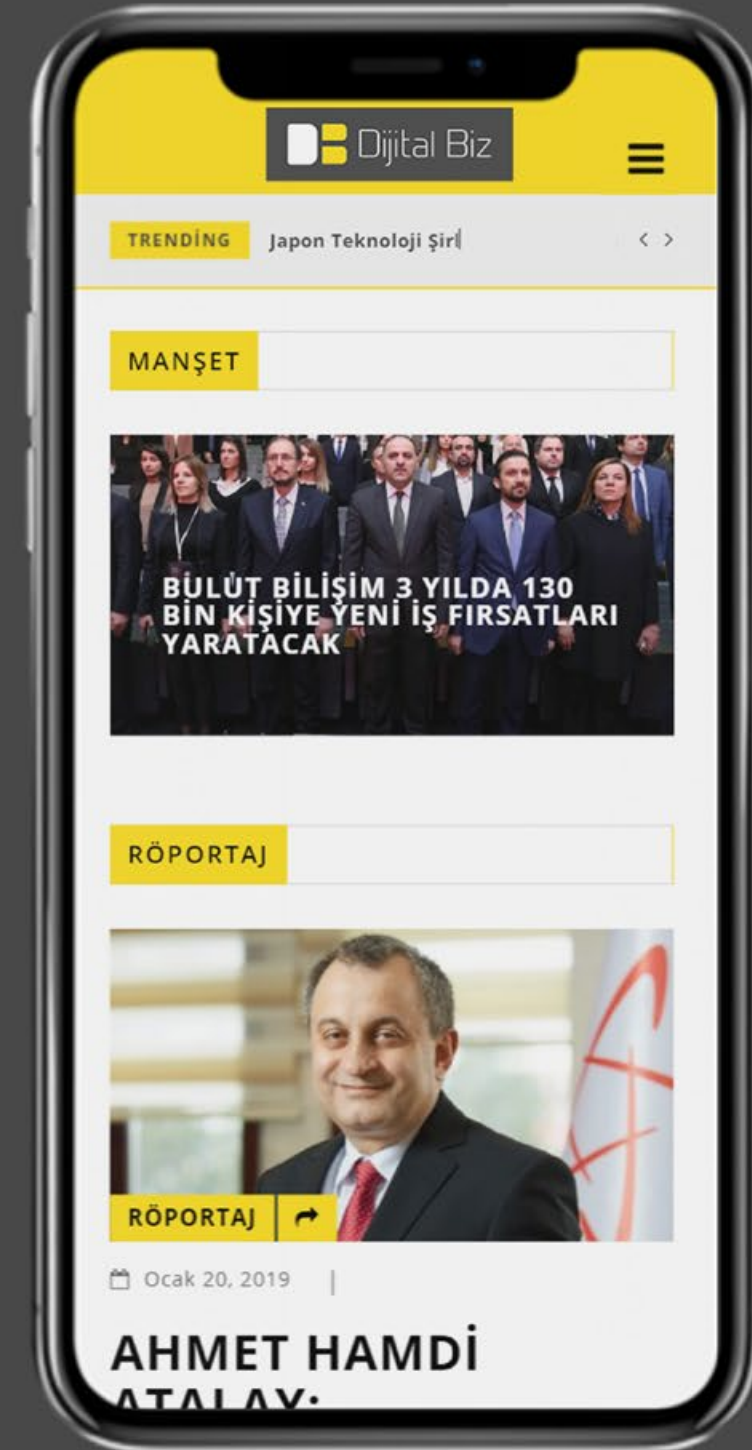

Teklif Al ve En Uygun Entegratör Firmasını Seç!

E-fatura, E-arşiv, E-dönüşüm, E-denetim, E-irsaliye, E-bilet ve E-müstahsil entegratörlerinden ücretsiz teklif alın, karşılaştırın ve size en uygun teklifi seçin.

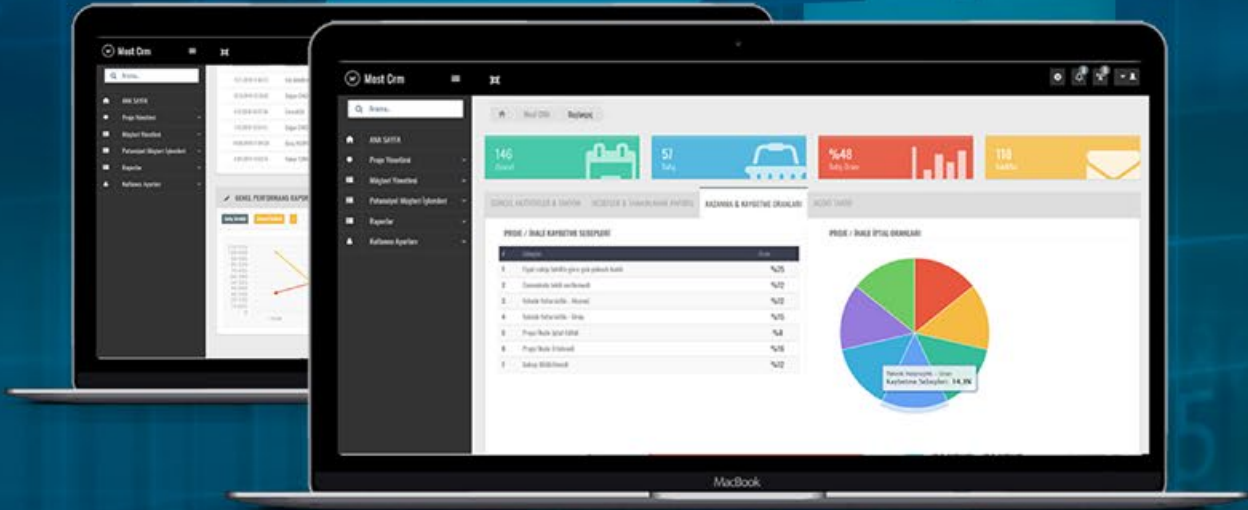
Bilişim, Ekonomi ve İş Dünyasından
Güncel Haberler 7/24 Cebinizde

www.dijitalbiz.com

KURUMSAL YAZILIM ÇÖZÜMLERİ

Web Yazılım, Mobil Yazılım (IOS, Android, Windows), B2B / B2C ve Crm tasarımı çalışmalarıyla faaliyet göstermekte ve koşulsuz müşteri memnuniyetini hedeflemekteyiz.

CRM - Müşteri İlişkileri Yönetimi

360 Derece Müşteri Yönetimi, Satış Ekiplerinin Yönetimi
Müşteri Kayıtlarını Düzenleme, Teklif Takibi ve Yönetimi

Online Mütabakat

BA / BS mütabakatları artık kabusunuz olmayacak!

BA/BS Mutabakatlarınızı ve Cari Mutabakatlarınızı online olarak yapabilirsiniz.